Madame X

Faixes de cautxulina per a aprimar i vestir a la moda

Rambla de Catalunya, 24
(entre Corts Catalanes i Diputació)

LA PUBLICITAT

ANY LIV.—NUM. 18.109.—PREU: 15 CENTIMS — BARCELONA, DIJOUS, 25 D'AGOST DE 1932

TALLERS D'IMPREMTA: CARRER BARBARA, 12 I 13. — TELEFON 19603 — REDACCIO I ADMINISTRACIO: CORTS CATALANES, 589, 1.er, TELEFON 11430

NON PLUS ULTRA
Atwater Kent
RADIO FONOGRAF
AUTO ELECTRICITAT, S. A.
Diputació, 234 — Barcelona

Vegeu i escolteu, abans de comprar, totes les marques conegudes, i després, naturalment, compreu un ATWATER KENT

Després de la primera temptativa

L'error de les classes conservadores

En el primer moment, les classes dites conservadores, plenes d'un enorme esglai, van disposar-se al sacrifici. "Sols ens deixin viure" — sospiraven. "Baldament ens permetin de seguir fent la viu-viu" — rondinaven. I, efectivament, molts potentats i molts agavelladors haurien acceptat sense gaire resistència que els prenguessin la tercera part del que tenien mentre els asseguressin el gaudi pacífic de les altres dues terceres parts.

Però van transcórrer els primers dies, en què la figura de la República apareixia confusa, mal definida. El caliu dels incendis de convents va esmorteir-se. El principi d'autoritat va renéixer amb una energia que en temps de la monarquia no sempre va tenir parió. Arribat un cas de compromís, el Consell de ministres va assumir amb gallardia la responsabilitat d'unes deportacions en massa...

Aleshores les classes dites conservadores van dreçar les orelles, mig sorpreses, mig admirades: "Ah, la República no és precisament el caos que descomptàvem. Hi ha lleis que es fan complir. Hi ha policia que pega. Hi ha guàrdies que impedeixen l'espoli dels posseïdors... Potser ens hem espantat massa. Refem-nos! Redrecem-nos!"

I entusiasmats amb el so de llurs pròpies paraules, molts d'aquests homes que el 15 o el 17 d'abril estaven disposats a grans sacrificis i a dolorosos transaccions han cuitat a passar a una actitud completament contrària. De seguida els ha semblat que el Govern era massa tolerant amb les pretensions obreres; una estona després han assegurat que els socialistes, que mantenien dins la disciplina i la concepció evolutiva una massa considerable, eren una nosa terrible que calia eliminar immediatament del poder; un mes després han començat a combatre en veu alta i furiosament totes les mesures del Govern i a involucrar-hi un menyspreu per la República... Ja no s'han acontentat amb patir minves enraonades i retalls equitatius: han volgut conservar-ho tot, i fins afegir-hi alguna d'aquelles gangues que abundaven en temps de la dictadura. Han perdut la por i el respecte a la República.

Per a aprofitar aquesta atmosfera d'irreverència, nodrida per les classes dites conservadores, s'ha alçat el general Sanjurjo. Ha fracassat. No tenia altre remei sinó fracassar, perquè les classes dites conservadores no són ja tot el país, ni els generals i coronels són tot l'exèrcit. Hi ha els menestrals; hi ha els obrers; hi ha els pagesos; hi ha els soldats. Hi ha els soldats de 1931, que no són els de 1909, ni els de 1923. ¡Punt a tenir en compte!

Ha fracassat Sanjurjo, i dins la República, per obra d'una mecànica irrefutable, s'ha operat una inclinació a l'esquerra que ha ajornat qui sap per quant de temps la "chance" dels homes de dreta i fins dels homes de centre. ¿Qui en té la culpa, sinó les classes dites conservadores? A la primera es van espantar massa i després s'han sentit massa valentes. Han anat d'un extrem a l'altre. I, sobretot, han volgut imposar-se a la República, sense fi i sense amor, des de fora, a còpia de reticències i d'evasions de capitals.

Llur única salvació, o almenys llur millor garantia, era acceptar la nova Constitució lleialment i, incorporats a la República — una mica laica, una mica socialitzant —, actuar de suaus "ralentisseurs".

Voler frenar violentament des de fora, amb obstacles militars posats a la carretera i amb facècies enginyoses publicades a *Gracia y Justicia*, és una bogeria que encara no ha dut ni una mínima part de les males conseqüències que pot portar.

I si no ho creuen, preparin una nova temptativa com la de Sevilla en algun altre indret de la Península. Preparin-la tan bé que obtinguin un èxit momentani, encara que sigui d'un mes de durada... Després ja tornarem a passar balanç dels resultats.

CARLES SOLDEVILA

Paraules al marge

LA CREU I EL MARTELL. — A la plaça del poble estén els seus braços una gran creu gòtica de pedra. Aquesta creu, per la seva bellesa i la seva tradició, és la pedra més noble del poble, el seu monument més estimat. L'artista excellí a esculpir el Crist, humaníssim en el seu dolor heroicament suportat. ¿Qui gosaria ni tan sols insinuar de treure aquesta creu del seu lloc, on roman fa segles? Segurament que si algun esperit "iconoclasta", d'aquells que només són bons per a destruir, però no per a "crear", arribés un dia a fer aquesta suggestió, àdhuc els més exaltats s'hi oposarien. Potser no saben ells que el primer que sol preguntar el foraster, en passar per allí, és on s'aixeca la famosa creu? Potser no recorden que ells han jugat, en els dies d'infantesa, sota la seva ombra, i que en els dies de joventut han teixit al seu entorn la sardana i han fet, a cau d'orella de l'estimada, la primera confessió d'amor?... Res al món, cap teoria, cap abstracció, cap ideal, no els faria blasmar d'aquesta creu que dóna un to al poble. Amb què la substituirien? Ells en senten potser només vagament el símbol, però saben que és bella, que el seu gest — ampla abraçada — és de germanor i no d'odi, i que les seves vides humils hi estan associades amb aquells records que el temps no esborra...

A la mateixa plaça hi ha l'obrador d'un ferrer. Jo m'he aturat a contemplar la seva tasca. L'home — una mena de gegant d'ulls blaus — empunyava el martell, l'alçava triomfant i el deixava caure amb cops acompassats sobre el ferro vermell, que es doblegava dòcilment a la seva voluntat. Tot un guspireig omplia l'obrador. El martell cantava joiosament la santa cançó del treball.

Aleshores m'ha semblat, no sé com, que s'entaulava un diàleg misteriós entre la creu i el martell; que la creu parlava de les coses divines i el martell de les coses humanes, i que no hi havia pas entre una i altre cap motiu de discòrdia, sinó que cadascun afirmava el seu veritable valor i significació en la vida dels homes.

EL POBRE PESCADOR. — En una cala ignorada i solitària, he vist un pescador que ha fet reviure davant dels meus ulls aquell "pauvre pêcheur" de Puvis de Chavannes, que va emocionar-me un dia profundament. El pescador, dret sobre un bot petit, les mans sobre els rems, l'aspecte misteriós i resignat, havia deixat en una platja propera la seva dona i els seus fillets. L'aigua verdosa era d'una gran transparència i hom veia passar els peixos argentats. El pobre pescador s'ha allunyat lentament entre les ones.

Jo he sentit tota la poesia d'aquella vida humil, obscura i silenciosa, d'aquell petit heroi inconegut. Aquell home era un motiu de poesia sentimental. He pensat que aquesta visió esdevindrà cada dia més rara. El pescador solitari, que Puvis de Chavannes perpetuà en el famós quadro, va desapareixent. Hom constata que l'home lluita a la terra o a la mar, ja no té més d'èsser. La poesia s'esvaeix, és cert. Però, fet i fet, no ens n'hem de planyer massa, si veritablement aconseguim per a tots més benestar i una major justícia social.

CARLES RAHOLA

LLEGIU a la pàgina de LLIBRES "La novella que Josep Maria de Sagarra ha escrit aquest estiu", per Manuel Brunet, i les crítiques de llibres signades per Domènec Guansé i Jeroni Masoliver

EL COMPLOT MONARQUIC

JUDICI SUMARISSIM CONTRA EL GENERAL SANJURJO I ELS SEUS COMPLICES

El fiscal demana la pena de mort per al general Sanjurjo

Es prepara un sumaríssim pels fets de Madrid, en el qual entrarà el general Cavalcanti

Els processats són conduïts al Palau de Justícia

Madrid, 24. — A les set del matí dos inspectors de Policia i quatre agents s'han traslladat en cinc cotxes a la Direcció General de Seguretat, i des d'aquest Centre policíac a Presons Militars per tal de recollir els processats.

A les set i vint minuts s'organitzava la comitiva, i tot seguit s'ha posat en marxa.

En arribar al Passeig de Sant Vicenç l'automòbil que conduïa els generals Sanjurjo i García de la Herranz, ha sofert panne, i han hagut d'èsser traslladats tots dos al cotxe escorta.

A dos quarts de vuit en punt, passaven els processats la porta principal del Palau de Justícia, que dóna a la Plaça de la Vila de París.

Els voltants estaven custodiats per forces de Seguretat, que no hagueren d'intervenir en cap incident.

La vista ha acabat a dos quarts de tres, aclarint-se poc a poc la Plaça de la Vila de París, on no ha quedat més que la cua.

Es constitueix la Sala

Madrid, 24. — A les vuit en punt es constitueix la Sala, presidida pel senyor Mariano Gómez González i els magistrats senyors Albarracín, Alvarez Martín, de la Cerda, Romero, Civantos, Ruiz de la Fuente i Anton de Oneca.

A la dreta del tribunal hi ha el fiscal general de la República, senyor Martínez de Aragón, acompanyat del secretari de la Fiscalia, senyor Maya.

A la taula de secretaris, els senyors Manzaneque i Reñón.

Poc després entren els advocats que desitgen presenciar la vista, vestits de toga, i ocupen bon nombre dels bancs destinats a tal fi en l'Estrada.

Audiència pública

A les vuit i deu minuts, el president anuncia l'audiència pública, i la Sala es va omplint lentament de públic, masculí en la seva majoria.

Queden encara alguns bancs darrera que s'omplen una mica més tard pels cuistes que esperaven torn des del dia anterior a la Plaça de la Villa de París.

Davant la taula del tribunal, dos banquets de vellut morat destinats als processats.

Al centre, entre els banquets i la taula, una banqueta sobre la qual estan les armes ocupades als processats i el fatxí que el general Sanjurjo abandonà al Parc de Maria Lluïsa de Sevilla, i que fou recollit per l'alcalde de la dita ciutat.

Els processats no volen assistir a la primera part de la vista

El president sollicita del secretari de govern, que vagi a requerir als processats per si, d'acord amb el Codi de Justícia Militar, desitgen presenciar la vista.

El secretari abandona la Sala, i torna al cap de pocs minuts, manifestant al Tribunal que els processats no desitgen, segons han manifestat, presenciar aquesta primera part de la vista.

L'apuntament

Acto seguit, i prèvia la vènia presidencial, els secretaris donen lectura a l'apuntament, alternant-se en aquesta tasca.

Comença l'apuntament amb l'acte de la Sala de Vacances, en els resultants de la qual es diu:

Que pel fiscal general de la República s'havia presentat un escrit sollicitant que s'obrís judici sumaríssim contra el general Sanjurjo i els que, per la seva indicació, han pres part en els fets criminals realitzats en rebellió a Sevilla, Madrid i altres poblacions.

Primera declaració del general Sanjurjo:

Diu que un dels motius que ha tingut per a l'execució del pla de revolució han estat les contínues i generals difamacions contra l'Exèrcit, sense que el Govern fes protestes raonades en defensa del dit Exèrcit.

Afegeix que concebé la idea prop d'un mes abans dels successos sense que fes cap indicació a les forces de l'Institut que comandà.

Manifesta que s'assabentà, per converses de casinos i cafès, que hi havia guarnicions que no estaven conformes amb la política del Govern.

Posteriorment, a Madrid sentí que s'estava preparant un moviment revolucionari, que el decidí a marxar a Sevilla, a les sis de la tarda del dia 9, en un automòbil de lloguer, amb el seu fill don Justo i el seu ajudant senyor Emilio Esteban Infante, i arribà a la dita població a les tres de la matinada.

Diu que es dirigí al xalet conegut amb la denominació de Casablanca, on hi havia diversos militars i paisans.

A les sis del matí redactà un ban en el qual es nomenava a si mateix capità general d'Andalusia, que publicà una companyia d'enginyers, el capità de la qual el llegia, i al qual acompanyaven el seu fill i el seu ajudant.

Destituí el governador civil i el general de divisió i, una mica més tard, l'alcalde i regidors de l'Ajuntament.

Va recórrer les casernes, on els caps i oficials s'uniren al moviment, i ocupà llocs estratègics.

Seguidament destituí el comandant d'Ordre Públic.

S'ocuparen les centrals de telèfons i telègrafs, i el general imprimí un manifest que féu ell mateix, i com sigui que sentí que el dit manifest era de tendències monàrquiques, publicà a la premsa de Sevilla i per ràdio un altre document molt curt, aclarint que el moviment no era monàrquic, sinó únicament contra el Govern.

Manifesta així mateix el general Sanjurjo que organitzà una columna de forces de Sevilla, i els ordenà aixecar els carrils de la línia fèrria de Madrid per tal d'impedir l'arribada de forces del Govern.

Començà a notar incertitud i defalliment en les tropes, a les quals produla desgrat disparar contra llurs compatriotes en el cas d'haver d'entaular combat amb forces del Govern.

Davant tal actitud, el general digué que els deixava en completa llibertat, i que podien fer el que els donés la gana.

Aquests fets ocorrien a les vuit de la nit del dia 10.

Llavors abandonà la capital, i no pensà en res més que en marxar, la qual cosa efectuà, a les deu, en un automòbil de lloguer, amb el seu fill i el seu ajudant, sortint, a les dotze, en direcció a Portugal.

En fer-se de dia, foren detinguts a l'entrada de Huelva per tres o quatre policies i altres tants guàrdies d'ordre públic.

Sanjurjo diu que no recorda les persones que intervingueren en la preparació del moviment ni els complicats en aquest, si bé assegura que totes les forces militars i d'ordre públic de Sevilla a les quals parlà, el secundaren i li prestaren suport.

Manifesta també que no coneixia el moviment de Madrid, més que per les manifestacions als carrers, ni sabia que tingués relació amb el de Sevilla.

Preguntat pel fiscal si en alguna ocasió reclamà al Govern una reparació per les injúries a què ha alludit al principi de la seva declaració, digué que un mes i mig abans dels successos referits protestà verbalment davant el ministre de la Guerra d'unes frases pronunciades pel ministre de Justícia en un míting celebrat a Avila, frases que estimà injurioses per a l'Exèrcit, i que en una altra ocasió reclamà també essent director de la Guàrdia civil, per injúries a aquest Institut.

Segona declaració del general Sanjurjo:

Diu que no parlà ni tractà amb el general Cavalcanti ni amb cap element de la guarnició de Madrid ni d'altra plaça sobre el pla de rebellió.

No recorda tampoc quines eren les guarnicions que no estaven conformes amb el Govern.

Afegeix que coneixia el propietari del xalet Casablanca, si bé no tenia gaire amistat amb ell.

Diu que amenaçà amb disparar les seves bateries contra el Govern civil si el governador insistia a mantenir la seva autoritat.

Dels que s'adheriren al moviment no recorda més noms que el del senyor Miguel García de la Herranz, al qual féu el seu segon cap.

No recorda els components de la seva escorta, i, per tant, no pot facilitar llurs noms.

Si bé en el primer manifest feia referència a determinats elements polítics, i en el seu pensament hi havia el nom d'algunes persones amb les quals havia de constituir-se la Junta, no pot facilitar els dits noms perquè no havia canviat impressions amb les referides persones, i no sap si haurien o no acceptat els càrrecs en la Junta.

La demanda es funda en els següents fets:

El propòsit d'alçar-se públicament i en oberta hostilitat contra el Govern, per destituir el president de la República i deposar el Govern;

El ban declarant l'estat de guerra a Andalusia, ban que creava un delicte que les lleis sancionen;

La destitució i detenció del governador civil i del general de divisió, així com de l'alcalde i regidors, amb l'ús de forces d'artilleria;

La presència del general a les casernes, on arengà caps i oficials;

La impressió del manifest contra el Govern i el règim, i

L'organització d'una columna militar que tallà i aixecà carrils de la línia fèrria.

Es consideren els referits fets com a constitutius d'un delicte de rebellió militar, i s'ordena que es requereixi al declarant perquè presti fiança que asseguri la responsabilitat civil dels danys causats, que es fixa en un milió de pessetes.

Declaració dels regidors sevillans:

Manifesten que a les deu del matí del dia 10, trobant-se reunits a l'Ajuntament, arribà un capità d'artilleria, i els requerí perquè acatessin les ordres de Sanjurjo.

Després d'una nou requeriment, a les tres de la tarda, una companyia de guàrdies d'assalt detingué l'alcalde i regidors, i els conduí a la caserna del Carme, on foren alliberats a les tres de la matinada.

Declaració del cap de l'estació de M. S. A.:

Diu que es presentà un oficial ordenant-li la mobilització d'una màquina amb un cotxe per a arribar fins a Lora del Río o Azanaque, a la qual cosa es negà el declarant.

Al cap de poca estona, l'oficial indicat es presentà amb ordres més terminants, i s'organitzà el dit tren, que ocuparen l'esmentat oficial i diversos soldats, i carregaren al furgó diverses caixes el contingut de les quals ignora.

A les dotze de la nit, forces militars ocupaven l'estació.

El senyor Esteban Infante refereix els fets en termes semblants a les manifestacions del general Sanjurjo, i diu que el comandant militar de Sevilla se sumà al moviment rebel, i que també ho féu el coronel del regiment de Còrdova, el qual digué que si el general Sanjurjo comandava a tothom, també el comandava a ell.

El general García de la Herranz diu que en diverses actes notà com Sanjurjo defugia de figurar com a capitost del moviment, i que, finalment, el trobà disposat a alçar-se, no contra la República, sinó contra el Govern.

A finals de juliol tractà de convèncer Sanjurjo que el moviment havia d'ajornar-se, per la qual cosa fou gran la seva sorpresa en assabentar-se de l'arribada de Sanjurjo a Sevilla.

El declarant redactà un ban que li semblà bé a Sanjurjo, i el dit ban fou publicat per una companyia d'enginyers a la Plaça Nova.

Manifesta que en conèixer el fracàs del moviment de Madrid, i la sortida de forces en direcció a Sevilla, donà ordre que es formessin sis equips de sis o vuit homes, i que arribessin fins a Lora del Río, i fessin creure a l'enemic que anaven a volar el pont, però amb l'ordre verbal que únicament fossin aixecats els carrils de la via fèrria.

Si, malgrat de tot això, la columna de Madrid avançava, collocarien al terreny fogons amb explosius per a fer creure a les columnes que serien volats els ponts.

S'organitzà una columna, i el coronel Rodríguez Polanco posà dificultats per a la formació de la companyia, així com també s'oposaren les forces d'enginyers.

El coronel i el tinent coronel de Sòria, en representació de totes les armes, manifestaren que no farien res contra la persona de Sanjurjo, però que tampoc no sortirien a batre's.

El general els requerí perquè ho diguessin per escrit, i el coronel Rodríguez Polanco subscriví un document en aquest sentit.

El general Sanjurjo cridà els caps i oficials de la guàrdia civil de Sevilla i els manifestà que havia de reclamar de tots l'obligació que no fessin res per defensar ni la seva vida ni la seva seguretat.

Seguidament es dirigí a la caserna de la Guàrdia civil, d'on sortiren en un automòbil de lloguer marxant cap a la carretera de Huelva per si podien entrar a Portugal.

Al moviment se sumà tota la guarnició de Sevilla, excepte el comandant senyor Viqueira.

El capità Sanjurjo ha dit que intervingué en el que pogué en els actes que realitzà el seu pare no solament per èsser el seu fill i amb caràcter particular, sinó com a capità d'infanteria en situació de supernumerari sense sou.

El general de la segona divisió, senyor González iGonzález, diu que desconeixia l'organització del moviment i que fou sorprès en iniciar-se.

A les sis del matí s'assabentà de l'arribada de Sanjurjo, i al cap de poca estona, després rebia la visita de l'a-

(Continua a la pàgina 6)

Full de dietari

Anomalies

El turista no s'emociona per quatre notes alarmistes que puguin aparèixer als diaris. Ha après a valorar els telegrames i fins els articles de fons. En canvi, el bon turista sol èsser molt sensible a les deficiències i a les incomoditats de les ciutats que es proposa visitar. Si li comencen a dir i a repetir que els hotels són dolents i inhospitalaris, que pels carrers pullula un eixam de captaires que no es cansen de pidolar, que el servei de taxímetres és un sistema d'expoliació ràpida, que els tramvies són bruts i mal-olents, etc., és molt fàcil que canviï de direcció.

Es clar, aquest cas tan negre que he insinuat en les ratlles anteriors no és el cas de Barcelona. Afortunadament, encara servem una certa decència collectiva que permet de circular pels nostres carrers i places sense greus dificultats ni molèsties. Però — sempre hi ha un però! — perduren certes anomalies que no són gens a propòsit per a consolidar aquest corrent turístic que ens ha caigut providencialment a sobre.

Al moll, per exemple, les coses no van encara com caldria que anessin. Sembla que els esforços de persones benemèrites han aconseguit que desaparegués la part més fastigosa del setge de misèria i de golafreria que havien de patir els turistes que desembarcaven. Sembla que cada senyor o senyora que ens visita no es veu disputat a grapades pels cicerones o els guies que el volen monopolitzar sense consultar el seu parer. Però encara resta la broma dels taxis.

Uso el mot broma per no usar-ne un altre de més feixuc. Però no és cap troballa definitiva... En fi, la broma consisteix a cobrar a tot turista que puja en un taxi al moll, vora l'estació marítima, un preu únic de dotze pessetes. Dotze pessetes, tant si va a l'Hotel Orient, que és a la ciutat baixa, com si va al Ritz, que és més amunt, com si va al Majestic...

El misteri d'aquesta tarifa única o almenys mínima, no l'he pogut desxifrar. Evidentment, el senyor Vàchier podria, si li vingués de gust, illustrar-nos sobre aquest capítol de la circulació, que és, precisament, el primer amb què topa el bon turista en posar els peus a Barcelona.

CARLES SOLDEVILA

Comentari

Tres milions de mestissos?

Un perill: que en nom de la República s'intenti la descatalanització, no ja dels catalans sense consciència de llur nacionalitat, sinó dels republicans fins ara conseqüents en llur catalanisme. Les veus que modulen amb excés de tendresa la tornada de la primacia de l'Estat damunt els drets de la Pàtria no deixen gairebé sentir les veus lleials que recorden ara i adés que, per als catalans, com a tals, la cosa més sagrada que cal defensar és la llibertat nacional de Catalunya i que la tasca més urgent és la de la catalanització radical dels catalans.

Alguns oradors, massa, obliden, en llurs discursos dominicals per viles i ciutats de Catalunya, que en CATALANITZAR RADICALMENT EL POBLE HOM EL REPUBLICANITZA, *i que no sempre en republicanitzar-lo el catalanitza. El compromís polític, tàcit si us plau, contret, dintre una mateixa organització, entre catalanistes (republicans per principi) i republicans històrics amb un comú denominador autonomista, no ha estat, en determinats casos, a benefici d'una major catalanització. Aquest orador, Un Tal, oblida davant el públic que l'escolta els seus deures de patriota, que l'obliguen a treballar per la incorporació a la idea nacional de tants de milers de catalans que en són absents, a benefici de la tàctica local del partit. Aquest altre, sublima l'absurd: quan la vila o el poble és de vella tradició republicana — a Catalunya s'esdevé sovint —, elimina del seu discurs tota allusió al plet essencial dels catalans i juga amb els més desacreditats dels llocs comuns per defensar una causa que ja està guanyada en el cor del major nombre. Si tots els patriotes catalans són ja, per principi, republicans, no costa de comprendre quin és el deure dels propagandistes polítics: catalanitzar els republicans que no han rebut encara la gràcia de l'amor de la Pàtria. La lleialtat dels patriotes catalans a la causa republicana és general a totes les comarques de Catalunya. No ho és tant la de molts republicans històrics, dins les mateixes comarques, a la causa de Catalunya.*

En alguns casos aquesta desafecció dels republicans històrics (compartida pels novorepublicans d'ascendència pupina) per la causa de la nostra llibertat nacional presenta característiques excessivament singulars.

Per exemple: En un poblet de Catalunya de l'Alt Empordà han substituït els noms vells dels carrers pels noms que els han semblat més actuals: Salmerón, Pi i Margall, Galán, García Hernández, Nákens. Tots els pobles de Catalunya han fet la mateixa substitució. Alguns d'ells, però, al costat dels noms dels propulsors i herois de la República han posat els dels propulsors i herois de la causa de Catalunya. Són els menys. Si voleu, és excusable. No ho és, però, que l'Ajuntament d'aquest poble empordanès no hagi redactat aquests rètols en català.

Potser sorprendrà a molts dels nostres lectors, però és així: l'ajuntament d'un poble d'una de les comarques més addictes de Catalunya acaba de retolar els rètols dels seus carrers prescindint del català. En aquest poble hi ha dues entitats polítiques: el "Centre d'Esquerra Federal" i un "Centre Catalanista Republicà", adherit a la Lliga. No sabem quin dels dos havia sostingut, abans de la proclamació de la República, una candidatura monàrquica. Creiem que fou el primer.

En mostrar la nostra estranyesa per aquest oblit de la nostra llengua en aquests moments que decideixen de la sort de Catalunya, ens van dir "que ningú no els havia recomanat que haguessin d'èsser — són els mots del nostre dialogant — "tan cebes".

Els oradors republicans que han passat per aquest poble empordanès, enderiats a fer-se aplaudir dient les més inútils de les coses gruixudes, han oblidat cada vegada de recomanar a llurs oients que el deure primer del republicà català és instaurar totes les coses en Catalunya i recobrar radicalment l'ús de la llengua.

Els oradors més o menys eloqüents que integren els elencs dominicals dels partits que es diuen defensors de l'autonomia de Catalunya tenen en aquests moments una tasca precisa a fer, i que gairebé hauria d'absorbir tota l'activitat llur: catalanitzar Catalunya.

És només quan catalanitzen que fan efectivament República. És només quan radicalitzen la idea de pàtria catalana entre els seus correligionaris que fan tasca republicana.

El tort pitjor que Catalunya podria fer a la República és incorporar-s'hi amb tres milions de mestissos. — J.-V. F.

Comença a arribar el moment de preparar-nos a implantar l'Estatut

Revista de premsa

La fatiga de les Corts

De Lluís Bello, a "Luz":

"Del día 10 a la fecha han cambiado visiblemente los tópicos circulantes en las Cortes, en los periódicos y en los llamados círculos políticos. Se ha refrescado mucho el aire, y sin duda con la ráfaga de tormenta se les ha despejado la cabeza a los que parecían más cansinos. El "nublo" tiene esa ventaja. Conviene que descargue. Que rompa el granizo las mesas de los cafés, como dicen que ha pasado en Zaragoza, y que haga, de una vez, todos los daños que sea capaz de desatar sobre la República. Por de pronto ahora podemos hablar acerca del cansancio de manera muy distinta que la víspera del fracasado movimiento.

* * *

Parece que estas Cortes han batido todos los records de duración y de rendimiento. Pero no es exacto, porque sólo llevan trabajando un año; y un año no es nada. Apenas la cuarta parte de su vida legal. La cuarta parte de lo que deben vivir unas Cortes para no malograrse. Lo que sí puede asegurar cualquier experto conocedor de los precedentes es que jamás se hizo tanta labor en tan poco tiempo. Sin embargo, hay quien sufre la sensación de eternidad ante la breve historia de un año de Cortes Constituyentes. —¿Cuánto va a durar esto?—se preguntan.—¿Por qué no acaban ya?—Y hay quien se cansa de verlas trabajar. Los que trabajan no se cansan—o nos les importa cansarse—, y esos señores están agotados.

Vamos a dejar acotada la parte política que tiene esta clínica del cansancio. Y empiezo por no incluir en ella los datos de mi buen amigo el doctor Marañón, que al volver de un viaje por Europa nos encontró a todos un poco fatigados. Siempre, cuando volvemos a España, nos encontramos unos a otros cansados, exasperados e irritables. Lo decía ya Ochoa en el siglo XIX: ¡Cuánta gente malhumorada! Pero el caso puede reducirse a los siguientes términos abreviados:

Las Cortes tienen un programa ineludible y parte de ese programa es de urgencia: Hay que hacer el Estatuto de Cataluña y la reforma agraria. Las Cortes se trazan su plan de trabajo con arreglo a dos fines de guerra, dos objetivos diametralmente opuestos. Unos diputados, los gubernamentales, se proponen acabar el trabajo antes de separarse para una vacación más o menos breve. Otros, los de oposición, quieren ir dilatándolo para dar tiempo a que surja la circunstancia, la eventualidad que haga imposibles el Estatuto, la reforma agraria, la vida del Gobierno y la de las Cortes.—Algunos esperan algo más.—Empiezan a trabajar unos y otros. Los primeros calculan sus etapas. Los segundos las dificultan todo lo que pueden. Cuentan con que a carrera larga el que más de prisa quiere ir es el que primero se cansa. Y entran en junio, en julio, en agosto.... Entrarán en septiembre. Ven que, con toda seguridad, las Cortes, resueltas a terminar el Estatuto y la reforma agraria, llegarán, si es preciso, a empalmar con el mes de octubre. El último recurso al que deberían acudir es ese del cansancio. ¿No entra en su táctica el cansancio del adversario? ¿No contaban con él? Pero resulta que se han cansado ellos, con las sesiones dobles, con las enmiendas múltiples, las intervenciones forzadas, las votaciones nominales... Todo ese juego pueril, en el que se meten hombres serios, llega a producir efecto cómico cuando acaba por fatigar y rendir a quienes lo emplean. Y es más pueril y más cómico todavía su empeño en convencer al adversario de que está cansado.

Discutiendo normalmente, como debe hacerse con arreglo a la ponderación de fuerzas parlamentarias, sin omitir razonamientos ni argumentos útiles al propósito de esclarecer el debate, habrían terminado las Cortes en 1 de agosto el trabajo de la tercera etapa —la primera fué la Constitución, la segunda los presupuestos—, y estarían despachados el Estatuto de Cataluña y la reforma agraria. No hubiera hecho falta prescindir de una sola intervención. Bastaba hacerlo con medida. Se ha citado el caso de la ley del Régimen Local, con la obstrucción famosa, mediante centenares de enmiendas; y se ha dicho que D. Antonio Maura no pudo resistir y fué vencido por cansancio. Las Cortes conservadoras no estaban resueltas como lo están hoy las Cortes de la República. Aquél no era sino el proyecto de Régimen de Addministración local de D. Antonio Maura. Estos son proyectos de la República. Los conservadores mauristas tenían derecho a cansarse. Los republicanos de las Constituyentes, no.

* * *

A estas horas ya se ha visto bien el verdadero objetivo de la marcha forzada contra el Estatuto. La opinión que pudiera haber, desfavorable a la autonomía catalana, cayó con regular estrépito en la turbina de los enemigos del Gobierno y de las Cortes. Importante era, y sigue siéndolo, realizar el programa de las Constituyentes, enunciado en la convocatoria de las elecciones y facilitado en la ley fundamental. Pero también se ha visto ahora que es más importante para quienes han puesto su voluntad en cumplir el programa que para quienes se empeñaron en impedirlo. Los que quieren hacer, estaban y están dispuestos a seguir trabajando con independencia de los sucesos exteriores. Los que procuraban resistir, ganar tiempo, aprovechar las circunstancias o provocarlas si a tanto llegaba su fortuna, se han convencido ya de que es inútil cansarse. El desánimo no viene de la lucha parlamentaria, sino de la decepción de fuera."

LA POLITICA A LES COMARQUES

UNA SESSIO DE L'AJUNTAMENT DE TERRASSA ACCIDENTADA

VA HAVER-HI D'INTERVENIR LA GUARDIA CIVIL

Dimarts al vespre celebrà sessió l'Ajuntament de Terrassa, acabant amb un formidable escàndol al que se sumà en actitud violenta el públic que omplia el saló de sessions.

En parlar el cap de la minoria de l'Esquerra, senyor Morera, d'una exposada actitud de parcialitat de l'alcalde, dirigí a aquest dures frases de censura, que féu extensives a les altres minories del Municipi.

L'alcalde, senyor Camps, i els regidors senyors Girona i Trenchs replicaren en igual forma al senyor Morera, promovent-se un gran escàndol en el qual prengué part activíssima el públic, d'on partiren algunes frases que agreujaren la situació, convertint-se el saló de sessions en un camp de batalla, puix que s'agrediren a cop de puny i a bastonades els que omplien la tribuna pública, durant la batussa mitja hora.

Com sigui que la guàrdia municipal no podia dominar el públic, que, proferint fortes veus, continuava increpant uns regidors i altres, hagué d'ésser requerida la presència de la guàrdia civil, que apaivagà ràpidament els ànims.

Durant la batussa resultaren diversos contussos, puix que foren molts els contendents que rodaren per les escales.

Al dispensari municipal hagué d'ésser auxiliat el funcionari de l'Escorxador Antoni Juste, que presentava una ferida greu al cap.

L'ocorregut en la sessió municipal d'abans d'ahir ha estat, com és de suposar, molt comentat per la població,

MITINGS I CONFERENCIES

DRETA LIBERAL REPUBLICANA DE CATALUNYA

Aquest vespre, a les deu, conferència de M. A. Pérez-Terol al Círcol de la Dreta Liberal Republicana de Catalunya del Poble Sec, Salvà, 32. Tema: "La nova política a Catalunya".

Provocacions monàrquiques que promouen manifestacions

A les nou de la nit, el públic que passejava per la Rambla de Canaletes notà la presència d'un auto parat, amb la matrícula provisional, completament nou, que portava al radiador i en altres llocs del mateix cotxe la corona reial. Començaren a haver-hi protestes fins que es formà un nombrós grup que pretengué incendiar l'automòbil.

Hi acudiren immediatament alguns guàrdies de seguretat que tocaren la botzina per a aconseguir que el propietari s'hi personés, i com sigui que aquest no ho féu, fou cridat un xofer de Jefatura, que es féu càrrec del cotxe, i el conduí al dipòsit municipal.

Amb el tal motiu, els comentaris, que foren molt apassionats, donà per finalitzar amb una manifestació que va recórrer les Rambles, donant visques a la República i moris al general Sanjurjo.

La manifestació quedà dissolta al pla de la Boqueria, a les indicacions dels guàrdies allí de servei, sense que ocorregués cap incident digne d'esment.

POLITICA

Entorn de l'Arxiu de la Capitania

En 1715 ja no existia a Catalunya documentació del 1714

Amb la caiguda de Catalunya pel setembre de 1714, començà l'època despòtica per la qual s'ha desnacionalitzat la nostra Pàtria. La documentació d'aquell temps ha sofert la mateixa desventura que el poble del qual en són afectats.

El període de la brega que s'originà pels dos pobles de diversa raça i formació ideològica en 1410, era clos cap a la tardor del 1714. La gestació dels darrers temps, i molt especialment els últims anys, indica que era viva una guerra, i ben declarada entre dues potències de govern, malgrat la sèrie de *Historias de España* que ressenyen els moviments de Catalunya per reivindicar-se com a simples actes de *Sediciones*.

Repetim, però, la guerra que Catalunya en començar el XVIIIè segle sostingué en defensa de la casa d'Austria i oposant-se a la voluntat de la casa de Borbón, era una guerra amb tota llei bèl·lica.

L'acció del govern de la Generalitat i de les autoritats de tot el Principat, amb clares excepcions infiltrades de botiflerisme, oposant-se a l'exèrcit formidable de les dues corones, l'espanyola i la francesa unides, sucumbien per la força d'inferioritat, però la ciutat de Barcelona fou la darrera de caure, amb Cardona, i aquesta rendició és la fita per la qual el govern d'Espanya, disposà de l'ocupació del Principat, fent-ho constar que era per l'acció de guerra esdevenint Catalunya, un territori per conquesta.

Els primers documents expedits per Josep Patiño, de la *Real Junta*, o amb data de 16 de setembre de 1714, dirigits a les autoritats de Barcelona i a altres de Catalunya, els encapçalava, amb el següent paràgraf:

"Habiendo cesado por la entrada de las armas del Rey Ntro. Señor (que Dios gde.) en esta ciudad y Plaza."

Frase de rúbrica, prou eloqüent d'ésser lapidària molt abans d'aquell paràgraf del 1 Capítol del *Decreto de Nueva Planta*

Quant a les nostres afirmacions que fem, que abans de la creació de la Capitania General hi havia un bon fons d'arxiu referent a Catalunya, i que avui no ens és possible aclarir el seu parador i ensems de reconèixer la gran autoritat que representava a Catalunya el Capità General, ens ho proven els llibres, on a la portada anterior hi ha escrit el següent: *El Príncipe Pío, Marqués de Castel Rodrigo, llegó a esta capital el 7 de julio 1715, por su Gdor, y Capn. genl."* I dins del llibre, intercalat entre altres documents hi ha la corresponent anotació de semblança d'una nota de diari.

Als pocs dies d'ésser a Barcelona, el dia 14 de juliol, el marquès de Castel Rodrigo, demanava a la *Real Junta* que en tot i per tot fos consultat, li enviesin els noms de tots els Batlles i Veguers i sots-veguers del Principat, els Comissaris de Barri de la Ciutat de Barcelona, el dia 22 prohibició d'armes i municions, i el dia 31 de juliol demanava els noms de tots els que havien estat exiliats segons els anteriors decrets, d'ençà la rendició del setembre de 1714.

El document de contesta que li expedí la *Real Junta* diu: *La Real Junta, ha visto el Decreto de V. E. de fecha de 15 de julio pasado, en que V. E. le encarga que le remita una relación con toda la mayor individualidad de los Nombres de todos los sujetos que hubieren sido desterrados de este Principado por Decreto del Rey, a fin de averiguar V. E. si los sujetos catalanes que estaban refugiados en Mallorca y han venido con pasaportes del caballero Dasfeld, son los comprendidos. Lo que se ofrece representar a V. E. es que la Junta no tiene relación de sujetos desterrados de los dominios del Rey que de los eclesiásticos que lo fueron por el Sr. Mariscal Duque de Berwich con su Decreto de dos de octubre de 1714, cuya copia adjunta pasa a manos de V. E."*

Es a dir que la *Real Junta* no tenia la llista dels exiliats seglars i sols els noms dels eclesiàstics.

On podien ésser aquestes llistes? Doncs en poder dels militars.

Es segur que, ultra aquestes llistes, havia d'haverni d'altres d'assumptes i matèries diverses, però també interessants i que la sort és adversa per a poder-los consultar.

I si en aquella època la *Real Junta* era l'autoritat suprema del nostre Principat i no tenia documents de semblant valor, prova que, obrant sota la supremàcia del Govern de Madrid foren traslladats on els plagué.

No obstant, no equivocaríem el nostre criteri si diguéssim que en algun arxiu de la Nació espanyola tingués la clau d'aquells documents del segle XVIIIè, d'abans de fundar Felip V la Capitania General de Catalunya, i molts d'aquella època s'havien dipositat en l'Arxiu de la dita Capitania quan començà el seu funcionament.

JOSEP FONT I SOLSONA

Embargament d'un milió a Just Sanjurjo

En el Jutjat s'ha rebut un exhort del jutge especial que ha instruït el sumari contra el general Sanjurjo i altres complicats, per tal que hom procedeixi a l'embargament dels béns de Just Sanjurjo, processat per aquests fets i que consta com a domiciliat a l'Hotel Ritz d'aquesta ciutat.

La quantitat que segons l'exhort ha d'ésser embargada per a respondre del procés, és la d'un milió de pessetes.

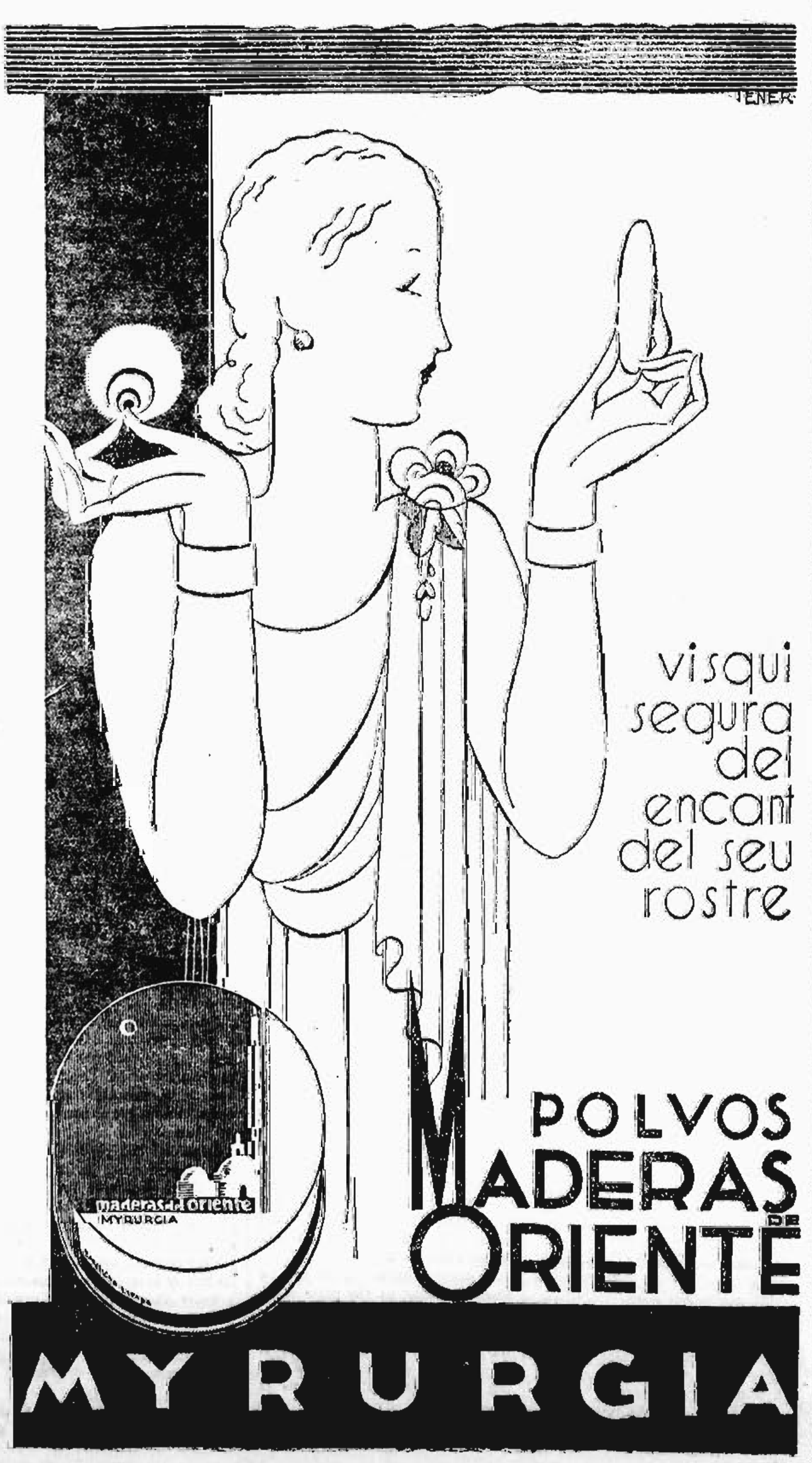

Quan el metge us recepti banys sulfurosos

NO

cal pas que aneu a un balneari, puix que dissolent una ampolla de

GOTES MARES SULFUROSES DE BAR

al bany, tindreu el balneari a casa vostra

Sobre una depuració de responsabilitats

SEMBLA QUE LA COMARCAL D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA HA ACORDAT UNES SANCIONS MOLT GREUS

Tres regidors, expulsats del partit; dos, suspesos per temps illimitat, i un expedient que continua obert contra dos regidors més

La segona reunió del Ple Comarcal de l'Esquerra Republicana de Catalunya va acabar a quarts de cinc del matí d'ahir. La sessió va ésser molt moguda, com no podia menys d'ésser. L'ambient de l'assemblea era francament partidari d'actuar amb exemplaritat.

Fins al moment actual, no s'ha donat cap nota oficial ni oficiosa de les dues reunions celebrades ni dels acords recaiguts. Ahir, però, aquests acords no eren un secret per a ningú i van ésser molt comentats en els centres oficials i entitats del partit. Segons aquestes referències, el Ple de la Comarcal, després de l'estudi i discussió dels expedients oberts, acordà per 278 contra 50—no responem que aquestes xifres siguin ben exactes—l'expulsió del partit dels regidors senyors Costa, Puig Moner i Vinyals. Va acordar-se, també, la suspensió per temps illimitat dels regidors senyors Sánchez Silva i Mariés, i la suspensió, per dos mesos, del regidor senyor Oller. Els mateixos informes asseguren que continua obert l'expedient contra altres regidors, de manera que l'afer no pot donar-se per acabat.

Aquest és el resultat de les dues reunions celebrades per la Comarcal de l'Esquerra, segons els nostres informes, que coincideixen amb els de totes les persones que poden estar-ne assabentades. Nosaltres no hem d'afegir-hi res. Hem de fer constar, només, que l'actitud de l'Esquerra Republicana de Catalunya en aquest afer ha fet un gran efecte entre els adherits al partit i àdhuc entre molts elements que no hi figuren. Realment la decisió acordada constitueix un fet importantíssim en la vida política del nostre país i cal esperar que se'n dedueixin conseqüències beneficioses per a la futura administració de la ciutat. No volem escatir, ni tan solament discutir, si el fall ha estat just o sever; si tots els condemnats s'ho mereixen o si n'hi ha que ho mereixen i no ho han estat. No és cosa nostra. Els acords han estat presos democràticament per una assemblea i han de merèixer el respecte de tothom. Prescindint, però, de personalismes i sense prendre partit en pro ni en contra de les decisions acordades, perquè nosaltres no podem fer-ho, hem de remarcar que l'actitud de l'Esquerra Republicana de Catalunya, en defensa d'uns principis, mereix el respecte de tots els ciutadans.

Sembla que els elements afectats pels acords que hem esmentat tenen el propòsit de recórrer en darrera instància al Directori del partit.

NOTICIARI POLITIC

UNS REGIDORS RADICALS DE BARCELONA VOLIEN PASSAR LA FRONTERA SENSE PASSAPORT

"El Progreso" deia ahir:

"Durante el día de ayer circuló con insistencia por nuestra ciudad el rumor de que nuestros queridos amigos los concejales señores Doménech, Salblancat i Griso habían sido detenidos en el país vasco, al intentar pasar la frontera, en tanto no identificasen su personalidad.

El rumor adquirió más verosimilitud al saberse que un familiar de uno de dichos concejales se había puesto al habla con el alcalde, doctor Aguadé, para que interviniese cerca del director general de Seguridad, a fin de que no se causaran molestias a dichos concejales barceloneses.

Afortunadamente el rumor no resultó cierto. Fué debido a una equivocada interpretación de una conversación telegráfica.

Ayer tarde regresaron de su viaje nuestros amigos señores Samblancat, Griso y Doménech, y a preguntas nuestras desmintieron rotundamente que hubieran estado detenidos un solo momento.

No hay qué decir cuánto nos alegramos de que no ocurriese el menor incidente a tan queridos amigos."

Per la nostra banda podem afirmar que els senyors Samblancat, Griso i Domènech pretenien passar la frontera sense l'imprescindible passaport, i no els fou permès.

"EL CORREO CATALAN" AL JUTJAT PER NO PAGAR UNA MULTA

El governador ha tramès un ofici al jutjat demanant que per via d'apremi faci efectiva la multa de 500 pessetes que imposà a "El Correo Catalán", amb motiu de publicar una notícia en la qual es posava el qualificatiu de "Real" a un Santuari.

Preguntat el governador si seria autoritzada la publicació de "El Correo Catalán", contestà que des del moment que aquest diari no figurava en la llista facilitada pel Govern calia entendre que continuava suspès.

HA MORT L'EX-SENADOR LEONCI SOLER I MARCH

Feia dies que la família del senyor Leonci Soler i March sentia preocupacions respecte a l'estat de salut de l'il·lustre patrici.

Ell mateix va adonar-se que s'anava agreujant i va fer-se traslladar a Manresa amb el desig de morir a la seva casa pairal.

Allí morí ahir a la matinada, confortat amb els Sants Sagraments.

Era nat a Manresa el dia 6 de desembre de l'any 1858. Va llicenciar-se en Dret l'any 1881, i seguí els cursos de la carrera d'arxiver i bibliotecari.

L'any 1879 havia començat l'ordenació de l'arxiu municipal de Manresa. Després ordenà l'arxiu eclesiàstic.

Fundà el Gremi d'Agricultors, el Camp d'Experiències, la Cambra Agrícola i la Cambra de Comerç. Presidí la Federació Agrícola Catalano-Balear, el Consell Provincial de Foment.

Va fundar diversos periòdics, entre ells el diari "El Pla de Bages".

L'any 1899 fou elegit diputat, i es declarà autonomista juntament amb Ramon d'Abadal. Seguint durant 20 anys la representació de diputat per Manresa i senador per l'Econòmica.

Publicà diverses obres històriques i literàries i reuní a la seva casa de Manresa una notable Biblioteca d'obres d'historiadors de Catalunya, que és consultada pels erudits, especialment la col·lecció "Les Impremtes a Manresa".

Durant els darrers anys, la seva activitat no va decaure, malgrat la vellesa i la malaltia per un costat i les circumstàncies polítiques per l'altra. Presidia la "Lliga Espiritual de Nostra Dona de Montserrat" i cooperava en altres institucions semblants.

Així, retut per la malaltia, subsistia el bibliòfil, el catalanista i el catòlic que esperà serenament la mort, perquè sap que la seva vida ha estat fecunda en bones obres.

Reposi en pau.

La catalanització dels rètols

La Secció Permanent de Propaganda del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria recorda a tots els partits polítics i entitats patriòtiques i culturals, que demà, divendres, dia 26, a les deu de la vetlla, tindrà lloc la segona reunió per a estudiar totes les suggerències que s'han presentat per la campanya pro-catalanització dels rètols. Es prega la més estricta puntualitat.

A LLEIDA

Visita del conseller de Governació de la Generalitat

Dimarts al vespre arribà a Lleida, procedent de Barcelona, el conseller de Governació de la Generalitat, senyor Terradelles. L'acompanyava el comissari delegat en aquesta província, senyor Pere Valderiola.

Ahir al matí, el senyor Terradelles arribà al Palau de la Comissaria. Visità detingudament totes les dependències, parlà amb els caps dels negociats i s'interessà de la marxa dels assumptes.

A la tarda assistí a la sessió celebrada pel Ple de la Comissaria, y avui sortirà cap a Seu d'Urgell des d'on tornarà a Barcelona.

Probablement dilluns vinent, anirà també a Seu d'Urgell el President de la Generalitat, senyor Francesc Macià, al qual hom li prepara una gran rebuda.

ESPORTS

MOTONAUTICA

MITING INTERNACIONAL D'OUTBOARDS

L'activitat descabdellada pels elements outboardistes del Club Nàutic de Barcelona per tal d'aconseguir la celebració d'una regata internacional al nostre port ha assolit un èxit total, ja que gràcies a llurs gestions s'ha pogut aconseguir que la Federació Internacional, reunida a Brusselles amb assistència de la major part de països europeus (Alemanya, Bèlgica, França, Anglaterra, Itàlia, Suècia, Suïssa i Espanya), prengués l'acord de concedir a Espanya una data i una ciutat per a la celebració d'aquest míting. I malgrat el grandíssim interès que existia per part d'alguns Clubs del nord d'Espanya per tal que llurs respectives ciutats fossin les designades per a aquest objecte, s'ha pogut obtenir que fos el port de Barcelona el lloc on ha de celebrar-se aquesta gran manifestació esportiva i que el Club Nàutic porti a terme l'organització.

En aquestes circumstàncies i davant l'honor que per als catalans representa l'haver estat Barcelona la designada per a aquest gran míting internacional que ha de tenir lloc al proper mes d'octubre, el President de la Generalitat, senyor Macià, ha tingut l'amabilitat de concedir audiència al motor-master de l'esmentat Club per tal de tenir coneixement per ell mateix dels detalls inherents a aquesta manifestació esportiva internacional, ensems que ha premès la cooperació de la Generalitat, aportant no solament el seu ajut pecuniari sinó també la seva influència per a aconseguir la cooperació del nostre Ajuntament.

No cal remarcar que davant la dificultat que existí per tal d'aconseguir que es designés Espanya per a una regata internacional i la més gran dificultat que fos Catalunya en el seu port de Barcelona la que rebés l'honor d'aquesta designació, el nostre Club Nàutic està d'enhorabona, com també ho estan sens dubte tots els que senten afició per l'esport nàutic a motor.

CICLISME

ELS CAMPIONATS DEL MON HA MARXAT L'EQUIP PENINSULAR

Ahir matí sortiren cap a Roma els corredors Ricard Montero, Marian Cañardo i Josep Campamà, que formen l'equip de la República espanyola que participarà als campionats del món, fons en carretera.

Acompanya aquests corredors el cuidador Joaquim Rabi...

XIV VOLTA A CATALUNYA

I GRAN PREMI GENERALITAT. — MES INSCRITS. — UN TUBULAR WOLBER PER A TOTS ELS QUE DEIXIN UNA BICICLETA

S'han rebut les noves inscripcions següents:

35. Jaume Pagès, de Granollers, primera categoria.

36. Ricard Ferrando, de Barcelona, primera categoria, C. C. Sant Martí.

37. Josep Figueres, de Valls, primera categoria, U. E. Sans.

38. Antoni Esteve, de Mataró, tercera categoria, Esport Ciclista Mataroní.

39. Emili Ferrer, de Barcelona, principiant, U. C. Sagrera, Sant Andreu.

40. Pau Mendoza, d'Arenys de Mar, principiant.

* * *

En Rufí Torné, representant dels tubulars Wolber, ha obtingut de la Central de París una important cooperació. Tots els ciclistes que deixin la seva bicicleta perquè puguin disposar d'elles els routiers de la Volta, com a recanvi, seran premiats amb el regal d'un tubular Wolber. Aquesta cooperació ajuda els corredors modestos (en la llista de 40 primers inscrits figuren en majoria els "isolés"), ja que les bicicletes que s'obtinguin estaran a disposició del primer que inutilitzi alguna, tingui o no tingui marca.

Les camionetes "Jean" "Malfort's" i "Penya els Galls" les transportaran.

* * *

Segueixen rebent-se nombroses demandes de talonaris de tiquets. El programa ja ha entrat en màquina i tot fa esperar que s'esgoti ràpidament el tiratge. En poder de la U. E. Sans queden només uns dos mil tiquets ordenats i numerats en talonaris de 25, que segueixen a disposició d'entitats, penyes o establiments que desitgin vendre'ls. És indispensable que les demandes siguin fetes per escrit amb la signatura del president i secretari de les entitats o dels propietaris de bars i establiments.

* * *

Els corredors no han d'oblidar que el dissabte, dia 27, es tanca la inscripció a drets senzills.

CURSA DE NEOFITS A MANRESA, I PER AL DIUMENGE PROPVINENT EL CAMPIONAT LOCAL

El diumenge es va córrer a Manresa el II Campionat de Neòfits Gran Premi Buesa, disputant-se a un gran tren per un circuit de 72 quilòmetres i amb un sol canicular, essent guanyada a l'sprint per Josep Bassols, en lluita amb Vilalta i Andreu, i quedà establerta la classificació com segueix:

1. Josep Bassols, Penya Ciclista Bonavista, Cicles Bueso, a trenta tres quilòmetres de promedi.
2. Josep Vilalta.
3. Ramir Andreu.
4. Francesc Prieto.
5. Jaume Llima.
6. Francesc Ballester.
7. Miquel Labrador.
8. Josep Ponsà.
9. Ramon Marín.
10. Andreu Sant.

El vinent diumenge, dia 28, Festa Major de Manresa, es correrà el VI Campionat de Manresa, lliure per a totes les categories, patrocinat per l'Excm. Ajuntament, dotat amb bon lot de premis en metàl·lic i per al qual ja es compta amb molts inscrits.

LA GRAN VETLLADA D'AVUI AL VELODROM DE SANS

El campió de velocitat, Julià Espanyol, serà el company de Trueba, contra Meini Cavallini i Moncluir Roger

Es gran l'expectació despertada per a la reunió que per a aquesta nit s'anuncia al Velòdrom de Sans.

La presència del popularíssim Vicents Trueba i de l'italià Meini, veritable meravella de l'sprint, ha aconseguit animar es aficionat i el públic en general, car referent a aquest és quelcom que no s'ha vist mai a Barcelona.

Per contrarestar els impulsos de Meini no hi ha hagut més remei que posar mà del campió d'Espanya de velocitat, Julià Espanyol. El gran sprinter de F. C. Barcelona és l'únic (re que pot oposar-se a Espanya la tanda de triomfs de l'italià. Quelcom emocionant serà e duel Espanyo-Meini.

L'ordre de programa

1, cursa de primes; 2, primera mànega del match de mig fons 10 quilòmetres; 3, primera prova de l'Omnium Poules de velocitat; 4, segona mànega de tres motos a deu quilòmetres; 5, curses de puntuació, 25 voltes. Un sprint cada quatre voltes; 6, tercera mànega darrera moto. Deu quilòmetres; 7, cursa de persecució a pista partida amb relleus.

FUTBOL

L'ACTIVITAT DEL BARCELONA

Un equip del Barcelona, dilluns es desplaçarà a Manresa per tal de jugar contra l'equip de la localitat, amb motiu de la Festa Major.

MOVIMENT DE JUGADORS AL BARCELONA

Ahir, a bord del "Ciudad de Cádiz", va arribar el jugador Arocha, per tal de reintegrar-se al seu equip.

Per altra banda, hom diu que els jugadors Font i Cambra al Barcelona els ha rescindit el contracte i els deixa en llibertat.

PESCA ESPORTIVA

IV CONCURS DE PESCA

L'Associació de Pescadors Esportius de Barcelona organitza per al dia 4 de setembre vinent el seu IV Concurs de Pesca, que es farà a l'Escullera de l'Est del nostre port. Hi anomenat Trenca-ones i Muralla, i podran prendre part, ultra els seus associats, els afiliats a totes les Societats afins de la regió.

Per a inscripcions a la secretaria social, carrer de Filellers, número 30, principal, de deu a dotze de la nit, fins al dia 2 de setembre vinent, mitjançant la presentació del carnet o document que acrediti pertànyer a una Societat de pesca esportiva.

el Opel

és el cotxe que necessiteu

Veniu a veure'ns avui mateix

ROMAGOSA y Cía. S. en C.

4 OPEL 6

Valencia, 295. Barcelona

TIR

DEL CONCURS NACIONAL I INTERNACIONAL DE VERSALLES

"L'Union des Societes de Tir de France" ha tramès a aquesta Representació una relació impresa en la qual s'especifica la classificació que obtingueren els tiradors barcelonins en la seva actuació d'una sola jornada de tir al recent concurs nacional i internacional celebrat a l'Stand Mérillon de Versalles.

Categoria "Georges Caurette" pistola a 50 m. blanc de o'50:

Senyor Josep Maria Marfà, premiades 4 sèries de 5 bales sumant 173 punts.

Senyoreta Paquita Morales, premiades 4 sèries de 5 bales sumant 166 punts.

Categoria "Leon Noreaux" revòlver reglamentari francès a 20 m. blancs de o'30 m. i diana de o'06:

Senyor Josep Maria Marfà, premiades 4 sèries de 6 bales sumant 199 punts.

Senyoreta Paquita Morales, premiades 4 sèries de 6 bales sumant 182 punts.

Mestria de revòlver: 50 cartrons classifiquen. Màximum a tirar, 60 cartrons sense dret a repetir:

Senyor Josep Maria Marfà, 53 cartrons.

Senyoreta Paquita Morales, 50 cartrons.

Ambdós són proclamats mestres tiradors de França.

Categoria "Louise de Battignes" carrabina del 22 a 12 m. blanc de 2 c/m. zona central de 8 m/m.

Senyora Anna Serra, de Modolell, premiades quatre sèries de 5 bales sumant 87 punts.

Categoria E. N. M. carrabina del 22. 60 bales, tres posicions, 50 cartrons classifiquen. Màximum a tirar 60 cartrons sense dret a repetir. Distància 50 metres.

Senyor A. Solà, 59 cartrons. Senyor L. Bandera, 58 cartrons. Senyor D. Cerdà, 57 cartrons. Senyor A. Modolell, 57 cartrons. Senyor M. Pinyol, 57 cartrons. Tots cinc tiradors són proclamats mestres tiradors de França.

Categoria E. N. M. carrabina del 22 tres posicions blanc internacional. Series premiades de deu bales:

Senyor L. Cerdà: 83, 93 i 97, dret, agenollat i estès, respectivament.

Senyor L. Bandera: 85, 89 i 95, dret, agenollat i estès, respectivament.

Senyor A. Modolell: 84, 89 i 92, dret, agenollat i estès, respectivament.

Senyor A. Solà: 85, 88 i 92, dret, agenollat i estès, respectivament.

Senyor M. Pinyol: 79, 88 i 94, dret, agenollat i estès, respectivament.

Per tal que es tingui una vaga idea de la magnitud d'aquest Concurs de tir consignarem que durant els vuit dies de duració i pels 118 llocs de tir installats, desfilaren més de 1.500 concursants de diverses parts de la nació francesa. La quantitat assignada per premis ascendeix a 450.000 francs.

AVIACIO

LA SETMANA DE VOL A VELA D'EFCUIGLERDA. — S'OBTENE NALTRES TITOLS DE PILOT DE PLANADOR

Ha arribat al campament del Puig de Guils el planador Prufling, el qual ha estat construït per la secció d'Aviació de Palestra, el muntatge i "mise au point" del qual s'ha enllestit ràpidament. Marian Fayé, sota la direcció del qual s'ha construït l'aparell, farà avui mateix el seu assaig en vol.

Ahir, els senyors Palissa, Soler, Masso, Balen, Trallero, Sevilla i altres van fer llançaments de pràctiques, sobresortint una volada de Josep Trallero, de l'Aero Club Barcelona, que va aconseguir el títol A amb un temps de 18 s.

L'animació que regna al Campament no decau i s'espera amb frecura que en vent bufi de la direcció i amb la força necessàries per poder fer vols més importants.

ATLETISME

EL FESTIVAL F. A. E. E. T. - UNIO G. I E. DE BADALONA (reserva)

A les pistes de la U. G. E. de Badalona tingué lloc el diumenge passat aquest festival, que resultà força interessant. La victòria final correspongué a l'equip de la F. A. E. E. T., després d'una gran lluita, en la qual els reserves badalonins es mostraren sempre perillosos i amb prou condicions per arribar a destacar-se. El resultat de 50 punts a 40 indica com fou d'anivellada la lluita, i constitueix, demés, una victòria moral per a l'equip reserva de la U. G. i E. de Badalona.

Heu-vos ací els resultats de les proves:

300 metres:
Miramon (F. A. E. E. T.), 43 s.
Gilbert Cuixart (U. G. E.)
Oliver II, id.
Divison (F. A. E. E. T.).
Javelot:
Rodríguez (F. A. E. E. T.), 35 m. 65 s.
Gibert II (U. G. E.).
Prat, id.
Amado (F. A. E. T.).
800 metres:
Gibert II (U. G. E.), 2 m. 17 s.
Gibert I (U. G. E.).
Verdejo (F. A. E. E. T.).
Latorre, id.
Disc:
Amado (F. A. E. E. T.), 29 m. 78.
Gol (U. G. E.).
Oliver II, id.
Rodríguez (F. A. E. E. T.).
60 metres:
Estivill (F. A. E. E. T.), 7 s. 9-10.
Fabregat, id.
Oliver II (U. G. E.).
Panyella, id.
Alçària:
Pras (U. G. E.), 1 m. 40.
Nicolilet, id.
Miramon (F. A. E. E. T.).
Estivill, id.
3.000 metres:
Costa (U. G. E.), 10 m. 21 s.
Gallego (F. A. E. E. T.).
Llevera, id.
Gol (U. G. E.).
Llargària:
Estivill (F. A. E. E. T.), 5 m. 57.
Miramon, id.
Gibert II (U. G. E.).
R. goress: F. A. E. E. T. (Estivill-Fabregat-Rambla-Miramon), 58 s.
U. G. E. B. (Camjoana II-Gibert II-Oliver II-Nicollet).
Puntuació: F. A. E. E. T., 50
U. G. E. B. (reserva) 40

BOXA

Notes pregades

LA VETLLADA DE DISSABTE A L'IRIS PARK

Per a dissabte vinent s'anuncia al popular local del carrer de València una vetllada professional a base dels combats Santandreu - Ramon Mir i Codeleoncini - Llach.

En aquesta reunió farà la seva "rentrée", després d'haver efectuat el servei militar, el popular Ramon Mir, que tantes simpaties conquistà entre el públic català, i que connota adiuo amb una victòria sobre el campió d'Espanya, Sans i Riambau.

En canvi, Llach, que està classificat sens dubte com un dels més destacats de la seva classe, vol abans de marxar per a complir el servei militar acomiadar-se del seu públic favorit, tenint com a contrincant l'italià Codeleoncini.

OBITUARI

ANTÒNIA MORATÓ

Dimarts morí a Barcelona la dama jove de Romea Antònia Morató, filla del popular Agustí Morató, ex-director de diverses companyies, i actualment actor de la "troupe" de Josep Santpere.

Antònia Morató—figura simpàtica i valuosa del nostre teatre—es criá a Amèrica, al costat dels seus pares.

A penes comptava deu anys, al teatre Mayo de la capital argentina, obtingué un sorollós èxit interpretant "La saeta", del malaguanyat Josep López Silva.

Al costat del seu pare recorregué ja més gran els principals teatres americans com a tiple còmica.

De tornada a aquesta capital figurà primer en la companyia Bover-Tomer com a dama jove, obtenint en els seus papers els més calorosos aplaudiments.

Després passà a formar part de l'elenc del Talia i al costat de Vicens López, Pla, Casanoves, Jiménez Salas, Teixidor i altres, coneguts artistes interpretà importantíssims papers que li donaren fama d'excel·lent i distingidíssima dama jove.

Actualment figurava en la companyia del teatre Romea i el públic d'aquest teatre ha pogut apreciar en les distintes obres en què ha pres part que la malaguanyada Antonieta Morató se superava cada dia en el seu art.

La finada ha mort en la plenitud de la seva vida, puix que a penes comptava 26 anys.

Va ésser enterrada ahir al matí. El seu sepeli va constituir una sentida manifestació de dol.

Reposi en pau, i rebin els seus pare i espòs, senyors Agustí Morató i Enric Perelló, i tots els altres familiars, el nostre condol.

Ha mort a Venècia la vídua de Fortuny

El dia 22 d'aquest mes va morir a Venècia, voltada dels seus fills, la senyora Cecília de Madrazo, vídua del cèlebre pintor català Marian Fortuny.

Cecília de Madrazo era filla del famós pintor espanyol Frederic de Madrazo, director del Museu de Pintures de Madrid durant els darrers anys del regnat d'Isabel II.

Com ja és sabut, Fortuny, després d'ésser celebrat per Roma pels seus meravellosos dots de pintor i d'aiguafortista, fou reconegut, l'any 1866, a Madrid, com una futura glòria de l'art contemporani, i va ésser acollit per Frederic de Madrazo amb tota simpatia i entusiasme.

Tant va ésser així, que aquest no dubtà gens ni mica a concedir a Fortuny la mà de la seva filla Cecília.

Les noces s'efectuaren l'any següent, o sigui l'any 1867, i és fama que com a resultat de les moltes visites que el jove reusenc féu a la cúria eclesiàstica, aquest tingué la inspiració del seu famós quadro "La Vicaria", que acabà tres anys més tard i que li havia de donar una reputació universal.

Per cert que una de les que li serví de model per a una de les figures del quadro fou la senyora Cecília de Madrazo. Per a la que hi figura com a núvia li serví de model la seva cunyada Isabel, morta alguns anys després.

Fortuny morí el mes de novembre de 1874. Del seu matrimoni deixà dos fills, avui encara vivents.

Un d'ells és la senyora Maria Lluïsa, l'altre el senyor Marian Fortuny i de Madrazo, nascut a Granada. És un famós artista decorador i des de fa molts anys és cònsol d'Espanya a Venècia.

Installada a Itàlia amb els seus fills, la vídua de Fortuny ha vetllat sempre per la glòria i el record del qui fou el seu marit. A ella es deu l'haver donat autorització perquè la ciutat de Reus, glòria del pintor, conservi el cor de Fortuny.

La vídua de Fortuny ha mort als vuitanta-cinc anys.

Descansi en la pau eterna l'ànima de la que en vida fou muller del gran pintor reusenc Marian Fortuny.

Notes de Societat

La mala olor de la boca us desapareixerà gargaritzant amb l'elixir insuperable **CHLORODONT**. Una prova us convencerà. Flascó gran, ptes. 6'50; flascó petit, ptes. 3'75. Timbres inclosos.

ADVERTIMENT

Advertim a les persones a les quals interessi la publicació immediata de les notes que ens enviïn que els originals han de dirigir-se tots a la Redacció, Corts Catalanes, 563, principal, abans de les nou del vespre. Els que ens arribin més tard d'aquesta hora o vagin adreçats a la impremta del diari, Barbarà, 11 i 13, no seran publicats fins al cap de quaranta-vuit hores.

Govern Civil

La detenció del tinent d'alcalde de Moià que tenia catorze armes

El primer tinent d'alcalde i caporal del Sometent de Moià, Nicasi Alibés, continua detingut a la Prefectura de policia.

El governador confirma que les armes que foren trobades a la casa pairal del detingut van acompanyades totes de la guia corresponent. Però tanmateix és excessiu que un caporal de Sometent tingui catorze armes. A fi d'aclarir la procedència de les guies i de determinar les armes que pot tenir un caporal del Sometent, el governador ha cridat al seu despatx el general dels Sometents.

Aquest Nicasi Alibés és un ferotge derrotista contra la República, i és inadmissible que un home de les seves idees cavernícoles pugui ostentar un càrrec de confiança com és el de caporal del Sometent.

Sindicalista en llibertat

Ha estat posat en llibertat el sindicalista Adrià Correa, que era l'únic que continuava a la presó dels quaranta que foren detinguts al Grup d'Estudis del carrer de Tantarantana.

Detinguts per l'explosió d'un artefacte en una serradora

Continuen detinguts i incomunicats als calabossos del Jutjat de guàrdia, mentre s'espera el resultat d'unes diligències, Antoni Montfort, Josep Codina i Josep Maldonado, suposats complicats en l'explosió d'una bomba en una serradora mecànica del carrer de Tamarit.

Els específics no són prou cars, encara

Almenys així es dedueix de la gestió que anà a fer una comissió representativa de les entitats farmacèutiques davant el governador, al qual lliuraren una instància de queixa pel fet que hi hagi farmacèutics que venguin els específics a preu inferior al marcat.

Aquesta és una qüestió que es ve debatent de fa anys, a profit d'alguns interessats a mantenir els preus cars, o sigui que empararen-se en una disposició de Martínez Anido (ell havia d'ésser), pretenen que els específics s'han de vendre amb un 35 i 40 % sobre el preu de fàbrica.

NOTICIARI

ASSOCIACIO DE LLICENCIATS EN ADMINISTRACIO PUBLICA

"Institucions per al crèdit públic local"

A l'Escola d'Administració de la Generalitat de Catalunya (carrer del Bisbe, 6), avui, dijous, a dos quarts de vuit de la tarda, el professor senyor Joan Pelegrí i Nicolau, cap de la secció d'Hisenda de la Generalitat, donarà una conferència sobre el tema "Institucions per al crèdit públic local", la qual forma part del curset organitzat per l'Associació de Llicenciats en Administració Pública.

JOIES VERITABLE OCASIO
Per a compres a bon preu aneu a la Joieria Magriñà, Tallers, 41

TOMBOLA BENEFICA

L'Ateneu Republicà de Gràcia (Secció Social) recorda a totes les famílies necessitades del districte vuitè que vulguin acollir-se al donatiu producte de part de la Tòmbola Benèfica, poden adreçar-se a l'Ateneu (Sant Marc, 25), tots els dies fins al 26, de nou a dotze de la vetlla.

El repartiment serà el vinent diumenge, dia 28, i es farà per ordre rigorós d'inscripció i a domicili.

UN BALL BENEFIC

L'Associació de veïns de la plaça del Diamant, Comissió de Festes de la plaça de Rius i Taulet i Associació de veïns de la plaça del Sol han organitzat, per a aquesta nit, a l'envelat de la plaça del Sol, un gran ball benèfic a profit del Comitè d'Assistència Pública.

ARTRITISME - REUMA
ARTERIO-ESCLEROSI
i les malalties del **FETGE** i **RONYO** es guareixen amb
TISANA DE ANETO

ELS PAGAMENTS D'HISENDA

El delegat d'Hisenda ha fet per a avui els següents assenyalaments de pagament:

Companyia Hispano Filipina S. A., 439'07; Casa Werner, S. A., 651'13; Institut Gallach de Llibreria i Edicions, 1.014'07; S. A. d'Assegurances Caixa de Previsions, 1.000; Farinera de Cornellà, 7.482'81; Indústries Albareda, 7.330'10; La Farinera La Fama, 14.895'14; Indústries Ausetanes S. A., 15.711'55; Fills de Moreto S. A., 29.202'94; Vídua d'A. Insener i Fills, 4.675'58; Joaquim Costa, 8.810'22; Jaume i Josefa Casals, 1.980'15; Florenci Duran, 6.907'21; Antoni Fontanals, 7.482'81; Josep Fuster, 1.571'90; Josep de Girona, 579; Josep M. Milà, 96'10; Vicenç Ros, 14.589'72; Montserrat Salvador, 133'86; Josep M. Trullols, 354'67; Joan Vilaplana, 9.439'41.

Los escalofríos no pronostican nada de bueno

El tifus, viruela, escarlatina, sarampión, grippe e influenza, son siempre advertidos por los escalofríos que preceden a la fiebre. Tan pronto como uno se apercibe de estos síntomas y antes mismo de llamar al Sr. Doctor, se recomienda hacer beber al enfermo varios vasos de la solución microbicida que se prepara vertiendo en un litro de agua natural un frasco de BOISSON BLANCHE del Abate Magnat. Este tratamiento bastará casi siempre para hacer abortar la enfermedad, la que durará solamente algunos días en vez de algunas semanas. Al propio tiempo que inofensiva en un todo para el organismo, la BOISSON BLANCHE del Abate Magnat es un infalible y rápido veneno para los gérmenes microbianos, a los que destruye en la sangre y en el cuerpo tan pronto como se ha bebido. Se comprueba seguidamente como de 6 a 12 horas la fiebre baja y desaparece progresivamente. Bastan de 5 a 8 días en los casos desesperados de grippe, tifus, fiebre puerperal, erisipela, viruela etc., etc., para lograrse la cura y el enfermo entrar en franca convalescencia. Toda familia debería de tener siempre en casa algunos frascos de BOISSON BLANCHE del Abate Magnat, al objeto de salir al paso de toda eventualidad. El frasco para la preparación de un litro de tan excelente bebida, vale Ptas. 3'15 en todas las Farmacias.

UNIO DE CANARICULTORS

El bonic present amb què va obsequiar Unió de Canaricultors als visitants de la seva exposició de canaris, recentment celebrada amb tant d'èxit al seu local social, ha correspost al número 62.

LA CASA DE LES VAIXELLES
Casa ESTEVA. R. Catalunya, 95

BARCELONA

Municipi

Ahir no hi hagué sessió

La sessió municipal que havia de celebrar-se ahir, dimecres, va ésser ajornada per a demà, divendres.

El senyor Casanoves, alcalde

Ha marxat cap a Madrid l'alcalde, doctor Aiguader.

S'ha possessionat de l'Alcaldia accidental el primer tinent d'alcalde, senyor Joan Casanoves.

Avís als industrials taxistes

L'Oficina d'Inspecció i Control del Departament de Circulació adverteix els industrials taxistes que a continuació s'especifiquen que poden passar a recollir llur llicència municipal de circulació des de les deu del matí a la una de la tarda, de qualsevol dia hàbil d'oficines:

Lletra B: 33616, Maria Bayarri; 33685, Ramon Dalmau; 33805, Ermengol Guardiola; 33821, Jacint Soler; 33836, Sòcrates Ruiz; 33837, Antoni Miqual; 33888, Alfons Carreres; 33893, Antoni Vila; 33978, Francesc Pujol; 34014, Carles Cuartero; 34046, Ubald López.

Lletra Z: 2407, Matías Torres.

L'afermat d'un carrer

El tinent d'alcalde senyor Jesús Ulled, president de la Comissió d'Eixample, ha decretat que les brigades de prestació de serveis i personal procedeixin amb tota urgència a l'afermat del carrer de la Llacuna, tros comprès entre els de Pere IV i Corts.

El projecte d'alineació d'un carrer

Per tal que els interessats puguin formular les reclamacions que estimin oportunes durant el termini de vint dies hàbils estarà exposat a l'oficina d'informació, situada als baixos de la Casa de la Ciutat, l'expedient relatiu al projecte d'alineacions del carrer de la Gran Vista, entre els de la Conca de Tremp i del Doctor Robert.

Una subhasta

El Butlletí Oficial de la Província del dia 24 de l'actual publica un anunci traient a subhasta la construcció d'unes andanes cobertes amb marquesines al carrer del Comerç, per ampliació del Mercat Central de Fruites i Verdures.

Els industrials que desitgin prendre part en aquesta subhasta podran veure els plecs de condicions durant les hores d'oficina, al Negociat de Proveïments d'aquest Ajuntament, on estaran exposats.

LA PUBLICITAT

PREUS DE SUBSCRIPCIO

	Ptes.
Barcelona, mes	3'50
Península Ibèrica, trimestre.	10'—
América llatina i Portugal trimestre.	15'—
Països conveni postal, id.	18'—
Altres països, id.	30'—

Servei Meteorològic de Catalunya

SITUACIO GENERAL ATMOSFERICA D'EUROPA A LES SET DEL DIA 24 D'AGOST DE 1932

L'anticicló de l'occident d'Europa té el seu centre a les Illes Britàniques i dóna lloc a cel nuvolós i boirós a tot el nord i centre d'Europa, particularment a Irlanda i Hongria; es registren també ruixats isolats de turbonada a Austria i Baviera.

Per la meitat sud d'Europa baixa la pressió, i degut a la manca de gradient, es formen algunes núvols de caràcter tempestuós.

ESTAT DEL TEMPS A CATALUNYA A LES VUIT

Per la Ribagorça i comarques de la costa domina cel nuvolós; en canvi per l'interior i el Pireneu el cel està completament serè.

Els vents són fluixos i variables, i les temperatures, altes.

La màxima d'ahir va ésser de 36 graus a Serós, i la mínima d'avui, de 11 graus a l'Estangento.

Bloc del transeünt

CAL FER ESCOLES... ESPANYOLES

Em figuro prou que el silenci dels nostres polítics entorn del projectat empréstit per a la construcció d'escoles a tot Espanya no és pas degut a ignorància o negligència, sinó a raons d'oportunitat. Però tal vegada no seria gens desencertat cridar una mica l'atenció de l'opinió sobre aquesta nova agressió de què se'ns vol fer víctimes. Qui ho de recollir—si us plau per força—els 400 milions de l'empréstit són les Caixes d'Estalvi. Es prou sabut (vegeu el darrer número de la revista del Banc de Biscaia) que l'estalvi solc existeix, dins la República, al País Basc i a Catalunya. La resta, amb prou feines compta. Això suposa ja l'eixugament de futures possibilitats econòmiques de la nostra Generalitat, però encara és el de menys. La cosa greu és que la part d'aquests 400 milions que s'esmerci a Catalunya ho serà precisament a profit de l'ensenyament colonial mantingut per l'Estat, és a dir, contra Catalunya. Els diners procedents de l'estalvi dels catalans (i dels bascos) s'invertiran en fer escoles Espanya endins, i la miqueta que ens toqui, per a desnacionalitzar-nos, per anorrear-nos. Es bonic, oi?

Després hom dirà, és clar, que l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalunya a no cal, amb això de l'autonomia!

¿Però cal sotmetre's a fer de banyut, pagar el beure i ni tan sols protestar?

E. Serra Ràfols

A TARRAGONA

Adhesió a la República

Festes de barri -:- Denúncia Mercat de vins

Aquest matí ha complimentat al senyor governador el marquès de Vilanova i Geltrú, el qual li ha testimoniat el seu acatament al règim, i ha desmentit el rumor segons el qual s'efectuaven reunions monàrquiques al seu Palau Samà.

— Han gran entusiasme han començat els treballs d'organització de les festes que els veïns de la Plaça de la República honoren a Sant Ramon.

— Per infringir allò disposat referent als contractes de parcers, han estat denunciats tres individus de Vimbodí.

— Amb força animació ha tingut lloc el mercat de vins, de consuetud.

Generalitat

Noves de la Secretaria de la Presidència

El secretari del President informà ahir als periodistes que fan informació al Palau, que havia rebut la visita d'una comissió per tal de parlar de l'afer del Gran Teatre del Liceu. Figuraven en aquesta comissió, entre altres personalitats, el tenor Vinyes i el mestre Pahissa. A continuació el senyor Alavedra notificà que el President, acompanyat de la seva esposa i fills, havia marxat a les onze del matí cap a Cadaqués, on pensava passar el dia.

El Conseller de Governació

El Conseller de Governació, senyor Terradelles, va estar ahir a Lleida per afers del seu càrrec. Abans d'ahir, tal com s'havia anunciat, va estar a Tarragona.

Federació de Turisme de Catalunya i Balears

Exhibició d'una caseta desmuntable

Als jardins de Soler i Rovirosa, cedits per l'Ajuntament s'estan activant els treballs de muntatge de la caseta d'estiueig construïda sota la direcció i segons projecte de l'Associació d'Arquitectes G. A. T. E. P. A. C.

Dintres pocs dies el nostre públic podrà admirar l'esmentada obra, que és una interessant realització de l'arquitectura contemporània, que ha de contribuir a resoldre d'una manera senzilla i econòmica el problema de l'estatge als llocs de repòs.

Aquesta construcció ocupa un espai de 8'20 per 4'10 metres. Durant els dies que sigui exposada al públic serà utilitzada per la Federació de Turisme de Catalunya i Balears com a lloc de repartiment de material de propaganda del nostre país.

Departament de Sanitat i Assistència Social

Servei d'assistència als malalts del cor, patrocinat per la Generalitat de Catalunya

Els països capdavanters de la civilització es preocupen ja fa anys, advertits de la seva extraordinària freqüència, de realitzar una intensa campanya de lluita contra les malalties del cor, comparable tan sols a l'antituberculosa.

Catalunya no és pas un país privilegiat en aquest sentit. Les dades i estadístiques revelen els danys ocasionats per aquestes malalties, fins a permetre afirmar que van al davant de totes en l'ordre de la mortalitat que ocasionen.

Calia emprendre aquesta lluita en el doble aspecte científic i social; o sigui, estudiar la malaltia amb les seves causes i possibles conseqüències que se'n derivin.

Amatent a tot el que representi una millora sanitària i social, el Conseller de Sanitat, senyor Jover Sarroca, ha recollit aquest estat de coses, previ acord del Consell de la Generalitat, per tal de cercar-hi solució. No essent possible en els actuals moments, per les despeses que ocasionaria, desenvolupar la campanya en tota l'amplitud que requereix, ha començat un programa mínim, aprofitant el Servei de malalties del cor, ja existent a l'Hospital Clínic d'aquesta ciutat, sota la direcció del doctor Cristià Cortès, patrocinant-lo i convertint-lo en "Institut de Cardiologia de la Generalitat de Catalunya".

Aquest Institut té com a objectiu científic, l'estudi de les malalties del cor i les possibles maneres d'evitar-les, i com a objectiu social l'assistència gratuïta de tots els malalts de l'especialitat que acudin a la consulta. La seva actuació haurà d'estendre's, per tant, i mantindrà estreta relació amb l'Institut d'Orientació Professional, organisme també de la Generalitat, per a estudiar l'aptitud professional del malalt, aconsellant-li un canvi d'activitat quan la que realitzés estigués en contradicció amb el seu estat. Amb tal fi, l'Institut estarà també en relació amb les Borses de Treball, que s'encarregaran de buscar al malalt el tipus de feina pel qual sigui apte sense perjudici per a la seva salut.

El nou servei està dotat dels mitjans d'exploració més moderns i funciona els dilluns, dimecres i divendres, al matí, des de les nou.

FETS DIVERSOS

UN AVALOTADOR

A la plaça de Macià fou detingut Miquel Heredia, que s'insolentà amb un guàrdia i tractà d'agredir-lo en ésser invitat perquè se n'anés d'allí, on havia promogut un avalot.

DONA ATROPELLADA PER UN AUTOMOBIL

Al carrer de Caputxins, de la barriada de Sarrià, un automòbil, ahir al matí, atropellà a Rosa Mongay Cristóbal, que viu al número 51 de l'esmentaa a carrer.

Conduïda al dispensari del districte, se li apreciaren contusions i erosions a diverses parts del cos i una ferida contusa a la regió superciliar de pronòstic reservat.

Una vegada practicada la primera cura passà al seu domicili.

MORT PER UN AUTO

Al carrer de Corts un auto atropellà un vianant i li causà la mort.

El cadàver no fou identificat.

El conductor de l'auto fou detingut i ingressà als calabossos del jutjat.

DETENCIO D'UN LLADRE

A la matinada d'ahir, al carrer de Sant Gervasi, un guàrdia municipal i un vigilant varen detenir, quan intentava entrar en una torre, un individu que manifestà que es deia Manuel Ferrús, sense domicili, al qual foren ocupats diversos trossos de tuberia de plom.

El detingut fou conduït a la delegació del districte.

PLOMES ESTILOGRAFIQUES QUE DESAPAREIXIEN

La llibreria Bastinos denuncià a la policia que fa algun temps que es cometien sostraccions de plomes estilogràfiques.

Fetes les recerques del cas, fou detingut Francesc Garcia Peralta, el qual tenia diverses de les plomes preses. A més en foren recuperades d'altres.

AMENACES DE MORT

Marian Carrau denuncià el seu germà Jaume perquè el va amenaçar de mort per no haver-li tornat uns diners que li reclamà en pagament d'haver encatifat unes cadires.

El denunciat fou detingut.

UNA "RAZZIA" CONTRA LA GENT DE MAL VIURE

Ahir a la matinada la policia prosseguí els seus treballs per a detenir tots els individus amb antecedents dolents. En foren detinguts catorze, que com els que foren deguts abans, passaren a la presó en qualitat d'incomunicats.

El lloc més fresc de Barcelona és
l'AERI DEL PORT
Obert fins a la matinada
RESTAURANTS - BARS - ATRACCIONS

Carnet de l'excursionista

DE SABADELL

Els Butlletins dels excursionistes

Existeixen diverses formes de propagar l'excursionisme, així com de practicar-lo, i aquesta varietat pot aplicar-se, per un desig de superació, a l'excursionisme català, el qual ha estat un dels col·laboradors més constants i eficaços de la nostra cultura.

En efecte: tenim ja una literatura excursionista condensada en una mena de divulgació que fuig del lirisme i de l'exaltació personal davant el paisatge (que venia a ésser una forma literario-descriptiva, apta per a l'individu seduït per la natura), per adoptar la manera científica o documental que pot servir per a seriosos estudis.

Aquesta eficient contribució a la descoberta dels fets naturals, artístics, arqueològics o folklòrics de la nostra terra, no hauria estat possible sense les entitats excursionistes, les quals no tinguin l'objectiu immediat i pràctic d'organitzar excursions col·lectives que tenen l'aire de fontades més o menys nombroses i brillants. No obstant, d'aquest excursionisme popular en quedaran sempre elements aprofitables, els quals per una força d'atracció que pot despertar la simpatia d'aquesta pràctica esportiva, poden sentir després un neguit espiritual que els faci engrossir les entitats que practiquen l'excursionisme com un mitjà educatiu i per tant per a servir l'interès cultural que els és propi.

I d'aquests elements han nascut els butlletins, o publicacions, que són els portant-veus de les entitats excursionistes, per mitjà dels quals es pot conèixer els variadíssims aspectes del nostre territori amb aquelles particularitats localistes que és el seu millor encís. Sense aquesta pacient i humil tasca de posar en descobert les belleses sovint desapercebudes als ulls dels profans, no sabríem res del nostre passat, tot aniria morint-se sota el pes invisible del temps. Amb els Butlletins dels excursionistes, no es liquida una riquesa sense valor, sinó que estimula la seva recerca, i es fa una tasca de catalogació altament profitosa.

Amb poc espai de temps s'han repartit, a Sabadell, dos Butlletins d'aquesta mena dintre llur ordre periòdic d'aparició: el del Centre Excursionista del Vallès i el del Centre Excursionista Sabadell, i tots dos són dignes, pel seu text, de figurar entre els millors que puguin aparèixer a Catalunya.

Aquests Butlletins seran d'una gran utilitat pràctica i ells poden contribuir a realitzar l'ambició de conèixer les nostres coses, tan oblidades i negligides per la majoria dels nostres conciutadans. I poden tenir, de passada, una directa aplicació per a la història que a tots ens és comuna. — J. P.

A LLORET DE MAR
(GIRONA)
CLINICA MENTAL TORRE CAMPDERA" per a malalts nerviosos, mentals i toxicòmans. Telèfon 10. Metge director-resident: **DOCTOR M. BERNAT I CARRERES.** - Per a informes: dirigiu-vos a la matelxa Clínica o a BARCELONA, els divendres, de quatre a set de la tarda, a la Plaça de Catalunya, 3, pral.

EL BARATO
Darrers dies de REBAIXES
DE FINAL DE TEMPORADA
Amb aquest motiu es realitzen una infinitat d'articles a preus molt interessants per al públic, i
tots els trossos
que s'han acumulat durant aquests dies de rebaixes
¡APROFITEU L'OCASIO COM MES AVIAT MILLOR PER A VÓS!

ALERTA! La mosca comú us amenaça a vós i a la vostra família amb la malaltia i la mort. El seu cos brut i fastigós, està cobert de milions de microbis que poden portar a la vostra llar la diarrea infantil, la diftèria i moltes altres malalties perilloses. El mitjà ràpid i eficaç per matar les mosques, mosquits i tots els altres insectes, és el de polvoritzar Flit, l'insecticida famós a tot el món.

Exigiu sempre el soldat sobre el *bidó groc amb franja negra*. No es ven a "granel".

Si el bidó no està precintat, no el compreu, no és FLIT

Venda al major: ESQUERDO GERMANS i Cia., Corts, 561-A, Barcelona
Sucursals: Madrid, Sevilla, València, Bilbao, Vigo, Gijón, Palma M. 3981

OROMI (ANUNCIS)

La millor bomba per a la elevació d'aigua per usos domèstics.
No confondreu-la amb les imitacions, les confusions porten desenganys, els desenganys resulten cars.
F. PRAT BOSCH
WIFREDO, 109-113.-BADALONA

Els tribunals

LA BOMBA A UNA SERRALLERIA

Ahir, a les quatre de la tarda, es constituí el jutjat de l'Oest al despatx del Palau de Justicia per tal de seguir les actuacions referent a la bomba que va fer explosió a la serralleria del senyor Ferrers el dia 10 de desembre passat.

El jutge accidental Martinian Ventura Rodríguez, amb el secretari senyor Alemany i l'oficial senyor Torres, procediren, en primer terme, a rebre la declaració als detinguts Antoni Monfort, Josep Maria Codina i Josep Maldonado, els quals negaren tota participació en el fet que se'ls imputa.

El Monfort negà que les armes, municions i tubs de llauna que li foren trobats al seu domicili del carrer Vilamarí fossin de la seva propietat.

Seguidament es procedí a verificar un reconeixement en rueda de presos, on el propietari de la serralleria i el seu fill reconegueren Josep Codina com a un dels que fou a portar-los el tauló a la seva fàbrica, d'on esclatà l'artefacte. Gregueren aquests mateixos testimonis reconèixer el Maldonado com a un company, encara que no pogueren precisar d'una manera segura que fos ell.

També declararen la companya del Monfort i els pares d'aquesta, manifestant que ignoraven que en aquella casa hi hagués les armes, municions i tubs trobats.

Per ordre del jutge es reconegueren els tubs de llauna trobats a casa del Monfort, per si poguessin esser iguals als que hi havia dintre del tauló que féu explosió la bomba, no podent arribar-se a una afirmació definitiva.

Després d'aquestes diligències, el jutge conferencià amb els agents de policia que han prestat aquest servei, i sembla que s'han donat ordres perquè es practiquin noves detencions d'altres encartats.

Els tres detinguts continuen als calabossos del Jutjat de guàrdia incomunicats.

LLIBRES

"Terres de l'Ebre", de S. Juan Arbó

(Llibreria Catalònia)

per

DOMENEC GUANSE

Les terres de l'Ebre no havien tingut encara cap escriptor que les descrivís: n'hi n'havien produït cap d'autòcton —car els pocs escriptors tortosins fins avui restaren purament locals, amb un localisme que la seva prosa dialectal accentuava—, ni els altres escriptors catalans no havien estat encara temptats per a aquesta tasca: potser a això és degut en bona part el fet que aquelles terres catalanes hagin restat una mica rerassagades en el desvetllament del sentiment nacionalista, fins al punt que la renaixença literària i política de Catalunya gairebé no les influís.

S. Juan Arbó, que és el primer escriptor d'aquelles terres que s'incorpora al nostre moviment literari, emprèn, amb la seva nova producció, la tasca de descriure-les. Per a molts és probable que una tal descripció sigui una sorpresa. Aquells terrenys enllotats i mefítics del baix Ebre, els habitants dels quals, durant anys han viscut d'una manera una mica salvatge, són força ignorats entre nosaltres. La visió que ens en suggereix S. Juan Arbó és aspra, trista, aplanadora. Es una visió ben diferent de la que ens ha ofert fins avui la novella rural catalana, en la qual, àdhuc quan relata, com en el cas de Víctor Català, drames ferotges, té sempre un fons de placidesa, que ve d'una certa conformitat amb els costums i amb l'ambient, o més encara, com en el cas de Prudenci Bertrana, d'una pregona i fervorosa admiració per la vida primària dels homes que viuen en contacte amb la natura. En l'obra de S. Juan Arbó hi ha, contràriament, un sentiment latent de revolta. Si al través de les novelles rurals de Bertrana hi endevineu la recança del pagès arrencat per força del tros de terra que estimava i que li era com una continuació de la pròpia natura, en la de S. Juan Arbó, endevineu l'home que ha viscut en un ambient ingrat i que ha covat durant anys el moment de l'evasió.

El ruralisme de S. Juan Arbó en les lletres catalanes, no és, però, essencialment o únicament per aquest sentiment de revolta que es diferencia. Es, més encara, per la mena lírica que flueix de dalt a baix de la novella. Hom fins i tot pot preguntar-se si "Terres de l'Ebre" és ben bé una novella. El ruralisme en la novel·la catalana havia estat essencialment realista. Víctor Català, a desgrat de la vena poètica que, de vegades, com en "Solitud", l'inspira, és un realista que copia tot el que veu, la part externa de les coses, amb un art superb d'aiguafortista que es complau voluptuosament a exagerar-ne la negror. Bertrana pinta sempre del natural, i la poesia de les seves obres prové alhora de la seva retina, sàvia a copsar el color, i del sentiment del paisatge: el seu art és essencialment el d'un pintor. En el cas de S. Juan Arbó, la visió del paisatge, el sentiment dels protagonistes, els mateixos elements pintorescos que copsa dels costums, tendeixen a convertir-se-li en un llarg desvarieig líric, que flueix llargament en les seves pàgines, entre agudes anotacions psicològiques. Així descriu sempre poques escenes dramàtiques, i encara les que descriu ho fa només elaborant els elements propis a éssers transformats en poesia, i economitza els diàlegs fins a no deixar-hi sinó els més precisos per fer resaltar amb cert relleu els personatges. Altrament l'humor —aquest humor abundant i pintoresc de la novella rural catalana, que converteix molts drames, esglaiadors pel tema, en veritables tragicomèdies— s'ofega a penes apunta en el seu llibre, on la mateixa plasenteria no és mai afortunada.

La tècnica de l'autor, amb la seva puntuació especial, els paràgrafs tallats, i els capítols brevíssims, a fi d'eliminar els moments i detalls menys poètics: el subjecte equívoc, que fa d'una vaguetat no sempre igualment sortosa totes les pàgines del llibre, n'accentuen el seu caràcter líric.

L'ambició de l'autor amb "Terres de l'Ebre", sembla ésser la d'haver volgut fer una mena d'epopeia rústica d'aquelles terres. La terra n'és el veritable protagonista, i hom veu les seves transformacions al través de tot el llibre. La veiem uns anys enrera, quan no era encara cultivada: quan l'indígena, meitat cultivador meitat caçador salvatge, la guanya pam a pam a les aigües corrompudes sota l'aire fètid, carregat de miasmes; les veiem envaïdes pels forasters que hi van a ensenyar-hi el cultiu de l'arròs; la veiem en els moments de màxima prosperitat pels pobles que s'hi transformen i prosperen en xuclar-ne la riquesa.

Alhora, l'autor, amb els diversos drames que hi entreteixeix, ens mostra el caràcter d'aquells homes consumits per la febre dels estanys: la sorruderia i la timidesa que els fa servar calladament llurs sentiments; llurs esclats d'odi i ràbia folla; llurs moments d'una tendresa infinita que els encomana un desig vague de plorar.

Aquestes notes de ràbia i de tendresa exagerada, morboses, són les que l'autor toca amb més encert, les que li fan escriure les seves millors pàgines. Potser són les que més caracteritzen la gent d'aquelles terres. Són també les que responen més al temperament de l'autor i que semblen imprimir al llibre un accent més racial.

"Monografies Mèdiques"

Hem d'ocupar-nos dels tres darrers volums d'aquesta benemèrita publicació catalana. En el fascicle 53 de la collecció "Anàlisi i tècnica coprològica", el seu autor, el doctor F. Duran i Jordà, aclareix i sistematitza les dades clíniques, eminentment clíniques, que poden donar al metge l'observació i control d'aquesta investigació, tan imprescindible en tot ma'alt com l'anàlisi d'orina, sobretot en els que pateixen de les vies digestives. No es perd l'autor en digressions ni discussions, sinó que en el propòsit de fer un manual ben pràctic prescindeix de comentaris i enfoca el tema des del punt de vista del facultatiu que ha de fer un diagnòstic immediat i ràpid deixant de banda tota apreciació teòrica.

Després d'uns breus preliminars fisiològics per a situar el tema, hi entra de ple i n'enumera la tècnica i l'utillatge, mitjans emprats i conseqüències de l'examen macroscòpic, químic, biològic, parasintologia i en un apèndix esquematitza els resultats. Es un volum illustrat amb 15 gravats.

En els volums 54 i 55 el doctor Jaume Noguer-Moré estudia el "Precàncer". El doctor Noguer-Moré és una veritable autoritat en la matèria, tan important avui, de les lesions que poden esdevenir càncer de no ésser conegudes i tractades de pressa i amb cura; en el seu servei de dermatologia de l'Hospital de Sant Pau ha fet observacions i estudis notables respecte a aquest punt de la Medicina.

Els volums "Precàncer" porten un subtítol que mostra l'abast i la transcendència: "lesions de la cara i de la boca que ha de conèixer tot metge". Això indica bé la gran importància de l'assumpte. A part de la descripció patològica d'aquestes lesions i el seu perfecte coneixement per a guarir trastorns que a més de molestar enlletgeixen els homes, té una missió més alta sota el punt de vista social, i és la d'intentar la prevenció d'una malaltia de tan tràgic acabament com és el càncer.

No cal dir que l'autor compleix els seus propòsits amb èxit. L'ordenació precisa i la descripció clara dels símptomes és la regla en els dos volums. S'enumeren i s'analitzen també tots els mitjans de tractament que poden reeixir en cada una de les lesions.

Els volums van illustrats amb 41 fotogravats, i perquè es precissin més, donada la importància del tema, els editors han emprat en aquests fascicles paper de qualitat superior al d'altres monografies.

En el Noticiari dels tres volums s'insereixen articles dels doctors J. Aiguader i Miró, J. M. Bellido, August Pi Sunyer, J. Roig i Raventós, i continua l'"Apologia de Ramon de Sibiuda", de Montaigne.

Llibres rebuts darrerament

SERMONS de Sant Vicenç Ferrer. Volum primer. A cura de Josep Sanchis-Sivera, prevere. Barcelona, 1932. "Els Nostres Clàssics". Collecció B. (Volums en quart). Volum III, de 290 pàgines. Editorial Barcino, Portaferrissa, 17.

TERÇ DEL CRESTIÀ, de Francesc Eiximenis. Volum III. A cura dels PP. Martí, de Barcelona, i Feliu, de Tarragona, O. M. Cap. Barcelona, 1932. "Els Nostres Clàssics". Collecció B. (Volums en quart). Vol. 4. Editorial Barcino, Portaferrissa, 17.

FLANDES, LA CATALUNYA DEL NORD, per Ramon Fabregat. Un volum de 294 planes. Preu: 4 pessetes. Ed. Llibreria Catalònia, Ronda de Sant Pere, 3, Barcelona.

AUTORS CATALANS ANTICS. — I: Historiografia per R. d'Alòs-Moner. Collecció Crestomaties Barcino. Vol. I, de 196 pàgines. Editorial Barcino, Portaferrissa, 17.

"Espills adormits"

Ramon Xuriguera ha lliurat a la impremta l'original del seu darrer llibre: "Espills adormits". L'edició d'aquest llibre va a càrrec de la "Collecció Balaguer".

Noticiari de l'Enciclopèdic

Aquest vespre, a les deu, Joan P. Fàbregues donarà una conferència a l'Ateneu Enciclopèdic Popular, sobre el tema: "Del capitalisme al socialisme.—Impressions d'un viatge a Escandinàvia".

La novel·la que Josep Maria de Segarra ha escrit aquest estiu

per

MANUEL BRUNET

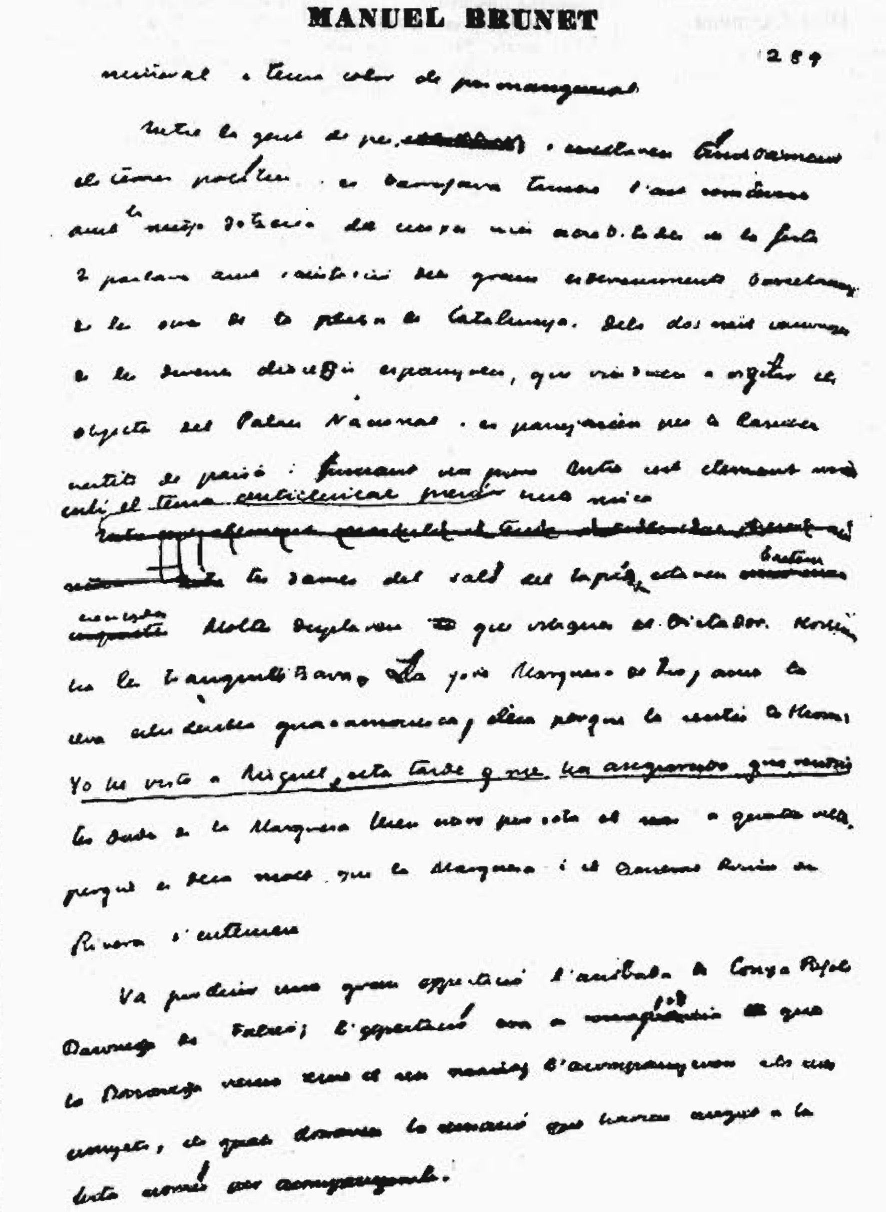
289

1 DE QUARTILLES COM AQUESTA N'HI HA 650!

Tota la literatura catalana contemporània és obra de gent que s'ha de guanyar la vida.

Escrit aquest concepte m'adono que potser ho he fet massa fort, que potser he plantejat el tema d'una enquesta. Segurament deuen haver-hi excepcions. Se m'acuden dos noms: Ruyra i Víctor Català. Però resolc l'objecció contestant-me que aquests dos eminents literats i propietaris no se sentiran molestats si dic que ja no són ben bé d'aquesta generació.

Potser trobaríem altres excepcions no pas molt significatives, i haurem de reconèixer que algunes persones ben estants es dediquen a treballs d'erudició.

Ben mirat i sospesat em sembla que podria afirmar-se que la literatura grossa, la literatura pròpiament dita, és una feina que s'ha compromès a fer la gent que s'ha de guanyar la vida.

Un cop establerta aquesta veritat històrica se'ns aclareix una sèrie de fenòmens, algun que segurament afecta a la quantitat, altres que potser expliquen la qualitat, i podríem encara, sense arriscar-nos gaire, fer auguris sobre la filosofia i el to de la nostra producció futura. I podríem, almenys, deduir-ne la conclusió que si les persones benestants no escriuen cal cercar l'explicació d'aquest fet en dues causes: que els catalans no som tan laboriosos com ens pensem, que ens agrada molt badar i contemplar el paisatge i —aquesta és potser la raó principal— que fins ara la Universitat ha estat un mite, una fàbrica d'analfabets de segon grau que no ha aconseguit donar una cultura ni desvetllar en l'esperit de la major part d'alumnes cap mena de curiositat. També em sembla que es podria assegurar que tant els universitaris com els extrauniversitaris, tots som uns autodidactes, que el que s'hagi adormit sobre el títol universitari, el que no s'hagi fet la feina pel seu compte, ja es pot donar per mort en tota mena de batalles de l'esperit.

• • •

El poeta Josep Maria de Segarra —ell ho recorda sovint— és dels que escriuen per guanyar-se la vida. Però, si no s'hagués de guanyar la vida, estiguem-ne certs, també escriuria. Entre els nostres escriptors, En Segarra és dels que treballa més. I no obstant molta gent, els que estan acostumats a veure'l a les terrasses dels cafès i als restaurants i xocolateries de nit, creuen que és el príncep dels sense feina voluntaris.

Entre els escriptors catalans que treballen per guanyar-se la vida cap no ha pogut realitzar l'ideal de no tenir amo. L'amo d'En Segarra és el públic dels teatres, un amo molt exigent, però que no us obliga a una disciplina de dia i hora. Només dient això ja em sembla que he explicat suficientment que En Segarra té una força de voluntat, una disciplina i un esperit de continuïtat que espanten. Aquesta és la condició extralliterària d'un escriptor. Però, a més, En Segarra té el do més important que pugui desitjar-se: la imaginació. Disciplina i imaginació, són les virtuts que manquen a molts, les que sobren al nostre poeta.

Tindreu una idea justa de la disciplina i de la força de creació d'En Segarra si us dic que en menys de dos mesos —mesos d'estiu!— ha escrit una novella de 650 quartilles com la que illustra aquesta informació.

Vaig a donar-ne detalls exactes, convençut que anys a venir aquesta informació serà un document que servirà als erudits.

La novella es titula "Vida privada". Té dos volums de 350 quartilles el primer i de 300 justes el segon. Són quartilles de l'Ateneu Barcelonès, unes quartilles que ara són primes però tanmateix molt fines i resistents. Com que En Segarra no és home d'emportar-se'n quartilles de l'Ateneu cap a casa, el detall que he donat indica que la novella ha estat escrita tota a l'Ateneu. Treballant aquest estiu a la Biblioteca de l'Ateneu moltes vegades em distreia contemplant En Segarra com muntava l'enorme màquina d'una novella de 650 quartilles de lletra menuda i espesa, on les correccions són raríssimes.

La construcció de la novella ha durat del 20 de maig al 15 de juliol. Dos mesos escassos, i encara puc assegurar que entre el penúltim i l'últim capítol van haver-hi un parell de setmanes de repòs. Durant molts dies, quan li preguntava per la novella, em deia que li faltava un capítol. Aquest treball ha estat fet amb un promedi de sis hores diàries de feina, però hi ha hagut dies de deu i dotze hores d'escriptura interrompuda només pel sopar. Poca gent resistiria un esforç tan sostingut com aquest. Els qui es pensen que l'escriure és una feina molt descansada no poden tenir idea del que representa un treball com aquest.

El llibre té dues parts, quinze capítols a la primera part i catorze a la segona, i es publicarà en dos volums. Els capítols només van separats per un asteristic.

Lloc de l'acció: Barcelona. Temps: es fan llargues referències retrospectives, però l'acció, en el primer volum, es desenrotlla en cinc mesos, abans de l'Exposició de Montjuïc, en plena Dictadura. En el segon volum els fets passen durant la República.

Transiten per l'obra setanta o vuitanta personatges, sense comptar-hi els comparses. La família central, els Lloverola, són vuit. Es una antiga família aristocràtica arruïnada. Al costat d'ella hi ha banquers i plutocràcia pervinguda. Entre els personatges hi ha duquesses, comtesses, marquesos, polítics, capellans, banquers, jesuïtes, dones que exerceixen la prostitució, canonges mitjancers, collaboradors de la Fundació Bernat Metge, ballarines, artistes, modistes, etc., etc., "Es una línia vertical — em diu En Segarra — que va des del més alt de la sang i el diner, fins als llocs més putrefactes del districte V." Hi surt tothom, "dels carlins als nudistes".

—I l'argument?

—En el sentit que es dóna al mot, no en té. No té unitat d'argument. La novella és escrita amb una concepció biològica de la vida. Comença amb un fet divers, apareixen uns personatges, i, com en els coves de cireres, van sortint altres personatges i altres fets.

—Aquí plantegeu el problema de la construcció de l'obra.

—Encara que sembli que no té argument en té un, i és molt senzill: es tracta de presentar, en el moment actual, la descomposició d'una família catalana aristocràtica. Es la novella de la Barcelona vella que desapareix, d'una família que havia estat poderosa i que esdevé socialment ineficaç i perd la personalitat i es fusiona en l'estat confusionari que s'ha produït en el món i en aquest país després de la guerra, ara que predominen l'interès econòmic i la sensualitat. Es tracta de presentar una visió del panorama moral de Barcelona en aquests darrers anys. Quant a la construcció d'una novella, el meu criteri és d'amplíssima llibertat. El cas és que el que s'escrigui tingui interès, vitalitat i qualitat. Influències en la construcció? Potser cap. He fet unes vides parallelles. Els músics diuen que hi ha una tècnica contrapuntística. Tinc de la novella una concepte eclèctic, d'una gran vaguetat, un concepte va del Manon a l'obra de Proust. No hi ha en el llibre la preocupació d'estructurar una obra, sinó d'explicar uns fets.

—I tornem a l'argument. Es dirà que és un llibre amb clau?

—No, absolutament, no. Hi ha personatges històrics i d'imaginació. He procurat pintar la societat de Barcelona, no la d'Honolulú. Això és clar. I, naturalment, encara que la novella és tota d'imaginació, d'alguna cosa m'han de servir els 38 anys de tractar senyors i senyores de molts carrers i pisos. En l'obra se salta d'un clima moral a l'altre perquè els personatges són de diferents classes socials.

—Es una novella de senyors?

—La novella és feta sobre carn viva. La classe de societat que he volgut pintar potser no ha estat mai estudiada a casa nostra. Una cosa és fer novelles de senyors i una altra cercar les diferències entre un aristòcrata i la persona que no n'és, entre el senyor i el banquer, etc.

—Serà un llibre d'escàndol?

—No pretenc escandalitzar ningú. La única cosa que pretenc és servir una mica la veritat. Crec que el que integra la honradesa literària és la sinceritat de l'autor. Procuro ésser sincer, i dei pa en dic pa, i del vi, vi.

—Es un llibre truculent?

—No. Si hi ha alguna cosa que pugui semblar una truculència neix fatalment de la trajectòria del llibre. L'obra no té cap tendència moralista, ni està feta amb esperit de defensar cap tesi, ni de fer transcendentalismes, ni de cercar cap valor simbòlic. No es tracta d'un pàmflet. La meva ambició és donar una visió tan humana i desinteressada com sigui possible amb un criteri més aviat de biòleg, de naturalista. Es clar que no em desprenc de la meva manera d'ésser. En totes les meves obres, poesia, teatre o novella, procuro que hi hagi un valor bàsic. Crec que tot el que no té valor poètic no val res.

—Interessarà més als homes o a les dones, la vostra novella,

—No ho sé, però a mi sempre m'han interessat més les dones que els homes. No obstant, en igualtat de receptivitat literària, ha d'interessar més a les dones que als homes. Per a les dones l'obra té molt gancho.

—Aquesta serà la vostra tercera novella. Sentiu vocació de novellista?

—Efectivament, he publicat dues novelles: "Paulina" i "All i salobre". Val a dir que "Paulina" no la considero una novella. Quan la vaig escriure tenia vint anys. En Carner me la va fer escriure prometent que ell en faria una altra i no la feu. "All i salobre" tampoc no és una novella. Es una mena d'idilli en prosa, naturalment, un idilli una mica agre, no pas de color de rosa. En canvi, en "Vida privada" he intentat fer una novella que tingui cara i ulls de novella. No sé si he reeixit. La meva gran ambició seria escriure novelles. Si jo fos ric faria comèdies, escriuria novelles i de tant en tant un llibre de versos. Jo vaig ésser el que vaig promoure, a LA PUBLICITAT, cap als anys 1923 o 1924, la qüestió de la novella. I de tot això n'ha sortit el Premi Creixells.

—Hi heu pensat en el Premi Creixells?.

—Naturalment que hi he pensat. Però he escrit el llibre per divertir-me.

—Quan sortirà "Vida privada"?

—A primers de setembre. Tindrà dos volums i unes 600 o 650 pàgines de caixa ampla.

—Qui l'edita?

—L'editor sóc jo, encara que porti el peu de la Llibreria Catalònia. Això vol dir que va per a mi el pollastre.

En Segarra m'ha llegit tres capítols de la seva novella, un de presentació de personatges, un d'acció, i el darrer, que és una elegia patètica a la Barcelona del vuit-cents, dels bons temps del carrer Ample. Pel que he pogut jutjar és un llibre de molta ambició i de molt interès de lectura. L'estil és claríssim, menys barroc que el dels "Aperitius". Si l'inquietaveu amb unes tisores de podar segurament perdríeu el temps.

L'obra està a mans dels linotipistes. I mentre l'autor revisa les proves ha començat ja una obra teatral. Digueu-me si hi ha cap exemple com aquest a Catalunya.

"Els tres honrats pintaires"

("Collecció Popular Barcino", vol. 80)

per

JERONI MASOLIVER

L'honradesa ha estat una virtut tan lloada en els nostres darrers temps que us fa l'efecte que està a punt d'erigir-se en divinitat. Siguem honrats: heus ací el mot d'ordre de totes les gents. Però se la presenta de tal manera que ara semblaria tota una altra del que era en un altre temps; sense tenir en compte que sempre, com totes les virtuts, ha estat i serà la mateixa.

Els tres pintaires que ens dibuixa Keller són uns veritables honrats en el sentit modern de la paraula. Ells no fan mal a ningú, però tampoc no es preocupen de fer cap bé al proïsme. Si és possible, no fan ni bé ni mal a ningú. Ells treballaran amb tota fidelitat per tal de fer la seva bosseta, que serà guardada cautament sota una rajola. I per a no córrer el risc de perdre el treball es conformaran a totes les exigències d'un amo sever. Diversions? ¡Totes honestes! Jobs el saxó, per exemple, serà sobiranament feliç de poder girar damunt del llit com una porta entorn de la polleguera. Viuran una vida conformada, sovint platònica, més sovint quixotesca —com tot aquell grotesc idilli de la senyoreta Züs en acomiadar-los— i això no obstant encara seran feliços.

Es tal la mestria de Keller en dibuixar-los, que ens ha donat uns veritables tipus d'homes senzillament honrats, objectes d'una fina i continuada ironia que ens fa veure fins a quin punt es guanyaven l'antipatia. El veritable home honrat no ha d'ésser tan passiu com els pintaires Jobs, Fridolin i Dietrich; abans de tot ha d'ésser actiu i ha de posar varietat de procediments, com són múltiples les vicissituds de la vida. ¿No és múltiple la possibilitat d'actuar en els homes? I això sense contrastar la unitat de la seva personalitat. Per això Keller vol que l'home sigui un, però blegadís, i rebutja per sistema aquesta llei de persones ertes. ¿Què seria del món si tots els homes honrats fossin com aquests pintaires?

La "Collecció Popular Barcino" pot fer un altre bé amb la publicació d'aquest llibret. Prescindint del català de la traducció —que dient que és de Carles Riba ja no cal elogiar-lo més—, pot tenir la virtut de sollevar una mica la casta d'homes de semblant honradesa en els diversos ordres de la vida. El qui ha llegit aquest llibre rebutja per sistema tot home que no es preocupa més que de satisfer les pròpies conveniències.

Llibres de Medicina

TRATADO DE ODONTOLOGIA PRACTICA, pel professor J. Szabó, director de la clínica d'Estomatologia de la Universitat de Budapest. Versió de la segona edició hongaresa, augmentada amb un capítol sobre "Anestèsia", escrit expressament per a aquesta edició espanyola. Un volum de 700 pàgines de 25 per 16 centímetres, amb 611 gravats. Barcelona, 1932. Gustau Gili, editor; carrer d'Enric Granados, 45. — En rústica, ptes. 40; en tela, ptes. 44.

La publicació d'aquesta obra constitueix un esdeveniment memorable per als odontòlegs de parla espanyola, tant pel seu caràcter eminentment pràctic com per la marcada originalitat del seu descabdellament.

L'abundosa tasca pedagògica i clínica del professor Szabó, eminent successor del seu venerat mestre Arkovy a la càtedra de Budapest, és ben coneguda, i cal reconèixer que l'esmentada obra, resultat metoditzat d'aquella tasca de més de trenta anys, constitueix una prova altament eloqüent de l'eficàcia dels mètodes introduïts per Arkovy i continuats per Szabó en els treballs de les clíniques estomatològiques de la capital d'Hongria.

Extracte de l'índex. — Primera part. — Anatomia. — Generalitats sobre el sistema dentari humà. Dents. Anatomia microscòpica de les dents. — Segona part. — Fisiologia. — Funció de la boca en la digestió. — Funció de la boca en la respiració i en la fonoció. — Tercera part. — Patologia y tractaments. — Anomalies dentals. Dentadura normal i anormal. — Afeccions traumàtiques dels teixits durs de la dent. La càries dentària. Materials d'obturació. Separació de les dents. Eliminació de la humitat del camp operatori i isolament de les dents. Normes i instruments per a la preparació de la cavitat. Materials de restauració. Formació i obturació de les cavitats típiques. Tractament de les càries en els infants. La incrustació, mitjà de restauració perfecta. Tractament de la càries profunda. Cavitats atípiques. Restauració de pèrdues de teixits i d'altres defectes dentaris. Indicació dels diversos materials d'obturació. Profilaxi de la càries dentària. Malalties de la polpa. Afeccions del periodonci. Piorrea alveolar. Empelt dental. El tàrtar i les pàtines dentals. Coloracions anormals de les dents. Extracció de les dents. Tractament de l'alvèol buit. Guariment de la ferida de l'extracció. Complicacions de les extraccions dentàries. Indicacions i contraindicacions de les extraccions dentàries. L'anestèsia en la pràctica odontològica. Coneixements anatòmics necessaris per a l'emprament de l'anestèsia odontològica. Tècnica dels distints procediments d'injecció. Indicació, regles generals i complicacions de l'anestèsia local. Perills i possibles complicacions de la narcosi.—Apèndix. Periostitis i osteomielitis dels maxilars d'origen dentari. Malalties de la cavitat nasal i de l'antre maxilar d'origen dentari. Sèpsia bucal i metabolisme.

Els professors llenguadocians collaboren a l'obra d'enrobustiment de la nostra cultura

La setmana entrant apareixerà, dintre la collecció "Monografies Mèdiques", l'obra inèdita del doctor Camil Solà, professor de la Facultat de Medicina de Tolosa de Llenguadoc, "Paper i significació de la colesterolèmia".

Ajuntem avui el nom del doctor Solà al d'altres autors llenguadocians que no fa pas molt de temps han publicat, dintre la mateixa collecció, obres igualment inèdites que vénen a enrobustir la bibliografia científica catalana. Són: el doctor A. Aimes, amb la seva obra "Els nous tractaments de les tuberculosis quirúrgiques" (dos volums), i el doctor J. Ducuing, amb el volum "Flebitis, trombosis i embòlies postoperatòries".

KRTU

De la darrera obra de J. V. Foix, "KRTU", que administra l'Editorial Barcino (Portaferrissa, 17), en resten poquíssim exemplars.

Un resum de Literatura Catalana

Té un interès excepcional per a l'estudi de la història de la nostra literatura nacional, el "Resum de Literatura Catalana", de L. Nicolau d'Olwer (vol. 33 de la Collecció Popular Barcino), tan ben acollit per la crítica.

LLEGIU, demà, la pàgina LLETRES

EL COMPLOT MONARQUIC

(Continuació de la primera pàgina)

judant d'aquell que li lliurava una ordre de Sanjurjo en la qual, com a capità general d'Andalusia, li ordenava que sortís una companyia del regiment número 9 per a publicar un ban.

El declarant es negà a sumar-se al moviment i no procedí a la detenció de l'ajudant, per no comptar amb elements per a efectuar-ho.

Cridà a les distintes casernes perquè tots els caps i oficials s'incorporessin, i el coronel de Sòria li digué que ignorava el que passava, però que ell responia del seu regiment.

A les set del matí cridà des de Madrid el ministre de la Guerra, el qual li ordenà que procedís amb tota energia contra el general Sanjurjo.

El governador civil li demanà forces, i li envià dues companyies d'infanteria.

Després, avisà la cavalleria i artilleria perquè acudissin en defensa del govern civil.

Després s'assabentà que aquestes forces s'havien sumat al moviment.

Quan es disposava a posar-se davant de totes les forces, arribà al seu despatx Sanjurjo, amb trenta o quaranta persones.

Sanjurjo i el declarant celebraren una entrevista a soles, i aquell manifestà al segon que comptava amb totes les forces de la guarnició.

El declarant es negà sumar-se al moviment, i Sanjurjo l'amenaçà amb una pistola o revòlver, i després se n'anà.

L'alcalde de Sevilla diu:

A dos quarts de dotze del matí s'assabentà que hi havia un moviment militar a la ciutat, i ràpidament es dirigí a l'Ajuntament en unió de diversos veïns i regidors.

Després es traslladà al Govern civil, i el senyor Valera li manifestà que tota la guarnició s'havia sublevat.

El senyor Valera afegí que Sanjurjo li havia ordenat que resignés el comandament, a la qual cosa ell es negà, afegint que solament sortiria a la força del seu despatx.

Tornà a l'Ajuntament i convocà els regidors, i al mateix temps ordenà que les societats obreres i comitès republicans i socialistes enviessin representants a l'objecte d'organitzar la campanya de resistència i ofensiva que procedia.

L'Ajuntament acordà publicar un ban declarant faccions el moviment i mostrant-se propici a resistir i a oposar-se a la sublevació mantenint-se al costat del govern de la República.

El coronel Rodríguez Polanco, del regiment de Sòria, diu:

Que a les sis del matí del dia 10 fou avisat per Sanjurjo que anés a veure'l i que en arribar a la cantonada de casa seva trobà el comandant retirat senyor Eleuteri, el qual li lliurà un paper signat per Sanjurjo en el qual li ordenava la formació de dues companyies i que sortissin a declarar l'estat de guerra.

En arribar a la Capitania, el general de divisió li ordenà que formés dues companyies per anar al Govern civil i una altra secció amb un oficial per anar a la Capitania.

Ensenyà el paper referit al general, el qual el deixà després damunt la taula i li digué que fes el que li semblés.

Conta després l'arribada de Sanjurjo a la Capitania.

El general de divisió digué que no el deixessin entrar, però Sanjurjo entrà i els dos generals celebraren una entrevista tots dos sols. L'entrevista durà una mitja hora, i el declarant observà que els generals s'acomiadaven afectuosament.

El de divisió digué al declarant que anés a la caserna i en tragués Sanjurjo.

En arribar-hi el coronel, Sanjurjo era a la caserna de Sòria.

El coronel li digué que tenia ordre de treure'l d'allí, i Sanjurjo li contestà que era una ximpleria oposar-se a aquest moviment, ja que era un fet consumat.

El general continuà parlant, amb el propòsit de convèncer a tothom que era un fet que no tenia remei, i ho assegurà pel seu honor i per les creus de Sant Ferran.

El declarant reuní els oficials a part i observà que comptava tan sols amb 28 soldats.

Veient que la resistència era inútil, acceptà la proposició de Sanjurjo i es posà a la seva disposició sobre la base que el moviment era republicà.

Després arribà el general de divisió i preguntà a Sanjurjo:

—Però aquí qui mana, tu o jo?

Sanjurjo contestà que ell era capità general de la regió, i amb aquest motiu sorgí una conversa violentíssima, que acabà lliurant el general de divisió el bastó de comandament a Sanjurjo i sortint tots dos de la caserna, a la porta de la qual Sanjurjo l'acomiadà d'una manera afectuosa.

A la tarda el declarant canvià impressions amb els altres oficials de la guarnició, els quals l'autoritzaren perquè en llur nom fes present a Sanjurjo que tota la guarnició es negava rotundament a complimentar les seves ordres.

Declaracions dels xofers Casals i Moncada, conductors dels automòbils en els quals els processats efectuaren la marxa a Huelva:

Diuen que sentiren dir a un dels processats, probablement En Just Sanjurjo, que si haguessin agafat una gasolinera o un aeroplà haurien pogut arribar a Portugal.

Els dits testimonis estan en llibertat.

Entre altres oficials que consten a l'apuntament n'hi ha un de la Direcció de Seguretat. Diu que de les dades i antecedents que obren a la Direcció de Seguretat pot assegurar-se que el moviment de Sevilla té una íntima relació amb el de Madrid, fins al punt que aquell no és més que una ramificació d'aquest.

Se senyala els generals Barrera, Sanjurjo i Cavalcanti com a directors i caps visibles del moviment.

A Madrid n'estava encarregat el general Barrera i a Sevilla el general Sanjurjo.

El governador civil manifesta que prengué les mesures necessàries per evitar que Sanjurjo aconseguís el seu propòsit.

Diu que tingué la convicció que la guàrdia civil estava unida al moviment, així com la guarnició.

Ordenà als guàrdies d'assalt que procedissin a la detenció de Sanjurjo, no fent-ho aquells per estar el general defensat per la guàrdia civil.

Rebé la primera ordre de Sanjurjo per la qual es decretava la seva detenció, oposant-se el declarant a la dita

URODONAL
indispensable al reumatic
es ven en flascons de triple cabuda per una cura completa

detenció i al lliurament del comandament.

Al cap de poca estona va saber que arribaven dues bateries amb ordre de disparar contra el Govern civil.

El governador tenia concentrats al Govern vuitanta guàrdies d'Ordre Públic.

Va saber després que el moviment havia fracassat a Madrid, i que sortien forces aèries cap a Sevilla, per la qual cosa va voler evitar una topada innecessària amb les forces que l'assetjaven.

Estigué detingut a la caserna de Sòria fins a les tres de la matinada del dia 11, en la qual hora tornà a encarregar-se del comandament, i comunicà amb els governadors de Badajoz, Huelva, Càdiz i Córdova perquè vigilessin les carreteres, i detinguessin Sanjurjo.

Nega que ell hagués demanat al general Garcia de la Herranz que enviés forces de l'Exèrcit al Govern civil perquè la seva sortida d'aquest fos més decorosa per a ell.

Declaració del tinent Díaz Carmona:

Declara com fou detingut el general Sanjurjo.

Declaració dels guàrdies civils de l'escorta.

Diuen que el tinent Díaz Carmona els ordenà que l'acompanyessin, sense dir-los on ni amb quina missió.

Muntaren en un automòbil que marxà darrera del que conduïa el general Sanjurjo.

Declaració del governador civil de Huelva:

Manifesta que a les dotze de la nit del dia 10 li comunicaren des de Governació que Sanjurjo sortiria probablement per la província de Huelva en direcció a Portugal, i que portés a terme la seva detenció.

En vista d'això muntà un servei especial de vigilància amb policia secreta i guàrdies de seguretat per les carreteres i a l'entrada de les poblacions.

Declaració dels que efectuaren la detenció:

Josep Maria Rodríguez, caporal de Seguretat; Jaume Romero, caporal de Seguretat, i Xavier Valdivia, inspector de vigilància.

Manifesten com s'efectuà la detenció de Sanjurjo i els seus acompanyants.

El segon manifestà que el seu company Nieto reconegué el general, i li apuntà el fusell a la vegada que deia: Alto, general Sanjurjo!

Immediatament, el general Sanjurjo li digué que deposés la seva actitud, i felicità el guàrdia que l'havia detingut.

Seguiexen altres declaracions, entre elles la del tinent coronel Varea, el qual manifesta que a les tres de la matinada del dia 10 rebé una ordre del general Sanjurjo manifestant-li que es presentés a Casablanca, la qual cosa efectuà tenint en compte que es tractava d'un general de la República amb comandament, i creient que es tractava d'una cosa oficial.

El general li manifestà que havia nomenat nou Govern de la República i que comptava amb totes les guarnicions, i que esperava el concurs de la Guàrdia civil per al manteniment de l'ordre.

Més tard va rebre un radiograma de la direcció del cos en el qual hom li comunicava el moviment.

Afegeix que no pogué trametre a la direcció del cos més que dos ràdios; l'un donant compte d'haver-se possessionat del comandament Sanjurjo i l'altre de no haver-se alterat l'ordre.

Acaba dient que per mostrar la seva resistència passiva al moviment hagué de desobeir diverses ordres del general Garcia de la Herranz.

A continuació figuren en l'apuntament els fulls de servei dels generals Sanjurjo, Garcia de la Herranz, tinent coronel Esteve Infante i capità Sanjurjo.

Es dóna lectura dels càrrecs als processats.

El general Sanjurjo al·lega, com a qüestió incidental de prova, que no és procedent tractar la causa en judici sumaríssim per no estar comprès el cas en els articles 649 i 650 del Codi de Justícia Militar, i que, per tant, cal anul·lar aquella declaració i en el seu lloc ordenar que s'instrueixi com a judici ordinari, fonamentant-se en no haver estat agafat en el moment de realitzar el fet delictiu ni haver estat perseguit, sinó que es féu la persecució sense interrupció.

Ha d'aclarir que el moviment no anava contra el president de la República ni contra el Règim republicà.

Els altres processats reprodueixen la qüestió incidental anterior i en igual forma que l'ha plantejada el lletrat del general Sanjurjo.

Declaració del tinent Díaz Carmona

Seguidament entra a la Sala a declarar el tinent Díaz Carmona, que acompanyà el general Sanjurjo.

Diu que anà amb aquest a casa d'uns amics creient que així complia amb el seu deure, però que en tenir coneixement que partides d'homes armats pretenien atemptar contra la vida del general, acordaren traslladar-se a Huelva amb l'objecte de lliurar-se el general al tinent coronel cap de la Comandància de Huelva.

Afegeix que portava el general Sanjurjo en qualitat de detingut.

Declaració del capità Sevillanos

A continuació declara el capità d'enginyers senyor Sevillanos, enviat pel general Sanjurjo amb l'ordre de volar el pont del ferrocarril a Lora del Río.

Manifesta que hi anà enviat per una ordre escrita de Sanjurjo, però el general Garcia de la Herranz rectificà l'ordre dient que solament simulés la voladura del pont i que no la portés a cap sinó en últim extrem.

El magistrat senyor Alvarez Martínez, després d'haver interrogat el testimoni, el fiscal i les defenses, li demana que aclareixi en quin últim extrem hauria considerat arribat el moment de procedir a la voladura del pont.

URODONAL
neteja la sang

El testimoni respon que aquest últim extrem no hauria arribat mai.

Se suspèn la vista

El president anuncia que la vista se suspèn per un quart d'hora per donar temps a què el fiscal i les defenses puguin ordenar llurs notes, però que si aquestes ho estimen convenient la suspensió durarà més temps.

Feta la pregunta al fiscal i defensors, aquests estimen que el temps d'un quart d'hora és suficient.

S'acorda la suspensió pel temps fixat.

Continua la vista

Entren els processats

Represa la vista a les 10'05, el president ordena que es requereixi novament els processats per veure si desitgen concórrer a la vista.

El secretari surt per donar compliment a l'ordre presidencial, i al cap de pocs minuts després entren a la Sala els quatre processats en mig d'un silenci absolut.

Tots ells es mostren aparentment tranquils.

Informe del fiscal

El fiscal de la República, senyor Martínez Aragón, comença el seu informe.

Mostra el dur trànsit en què es veu en haver de jutjar militars que feren sempre una professió de l'honor militar.

Lloa la figura del general Sanjurjo, que enaltí la Nació diverses vegades amb les seves gestes d'armes, però aquesta admiració que per ell sent no li impedeix de declarar amb absoluta objectivitat que aquest infortunat general no ha fet honor aquest cop a la seva carrera, i no té inconvenient a dir que el realitzat pel general Sanjurjo el dia 10 es una deslleialtat i una traició.

No pot invocar-se el patriotisme, perquè el patriotisme de l'Exèrcit és distint del patriotisme de la Nació.

L'Exèrcit no ha d'altmetre sinó la voluntat nacional.

Per això la conducta del general Sanjurjo no ha estat aquest cop patriòtica.

Es cert que el general Sanjurjo el 14 d'abril sabé complir amb el seu deure i no enfrontà la guàrdia civil contra el poble, però els beneficis causats amb aquella actitud són molt menors que els danys causats per la seva actitud d'ara.

Recorda la implantació de la República i els moments difícils per què passà fins arribar a aquest moment en què els elements que així mateix s'anomenen d'ordre han tractat de subordinar la voluntat del poble als odiosos temps i procediments de l'època isabelina.

Un mes de conspiració des de la Direcció general de Carrabiners confessat pel general Sanjurjo fins que arriba el dia en què creu convenient marxar a Sevilla per aixecar-se en armes contra el Govern, proclamar-se capità general d'Andalusia, declarar dissoltes les Corts legítimes, publicat manifestos, aixecar vies fèrries, ordenar voladures de ponts, etc., etc.

Insisteix en tots els altres fets realitzats amb el propòsit d'oposar-se a la voluntat del Govern, i a l'arribada a Sevilla de les tropes que aquest hi enviava.

Al·ludeix a la participació del tinent coronel Esteve Infante i del general Garcia de la Herranz.

Quant al capità Sanjurjo, ha declarat que ajudà el seu pare, no solament com a fill, sinó també com a capità d'infanteria, coneixent les seves intencions i estant disposat a secundar tots els seus actes.

Expressa que de molt bona gana eludiria la responsabilitat del capità Sanjurjo, però l'exercici del seu deure l'imposa, amb tot i saber que trenca un somni de ventura, a demanar que recaigui sobre ell tot el pes de la llei.

Diu que l'article primer de la llei militar ordena a aquests servir cegament la pàtria, però també la Constitució i les lleis.

Els processats saben, i en especial el general Sanjurjo, que existeix un Codi de Justícia Militar, que aplica severes penes a aquesta mena de delictes.

Parla dels dos tipus de rebellió militar i subratlla que els processats han incorregut en el més greu d'ells, que és el d'alçar-se contra la Constitució i contra les lleis.

Afegeix que va a demostrar que el delicte es consumà perfectament, puix que ultra aixecar-se en armes es va faltar a l'obediència deguda.

Contra qui s'alçà en armes el general Sanjurjo?

[illegible], com s'expressa en el seu manifest, que ho va fer contra el Govern i contra les Corts legítimes.

Es inqüestionable, demés, que el general Sanjurjo és un militar en actiu.

Es donen, doncs, totes les característiques de la rebellió militar, i no es pot al·ludir aquí a les causes seguides contra els senyors Sánchez Guerra i Alcalà Zamora, perquè aleshores mancava un requisit fonamental, que era el govern legítim, contra el qual s'alçaven els sublevats.

S'ha suggerit també la idea que el delicte de Sevilla no ha estat consumat, i aquesta afirmació no pot per menys de sorprendre en gran manera, perquè les característiques del delicte consumat són haver posat tots els mitjans per part del qui ho realitza per assolir el fi que amb el delicte hom es proposa.

La fugida de Sevilla no significa desistiment, perquè, la rebellió ja s'havia sufocat, i això no és desistir, sinó no poder prosseguir.

Pel que fa referència als altres processats, ells mateixos han declarat haver-se sumat a la rebellió voluntàriament i ha de caure sobre ells el pes de la llei.

També s'ha fet córrer un argument que consisteix a dir que els

URODONAL
combat el mal de pedra

processats no s'han rebellat contra la República, sinó contra el Govern.

No creu que sigui cap dels defensors el qui ha llançat tan dissortada disculpa, perquè això evidencia més la culpabilitat dels processats, i demés perquè aquest delicte d'intent de canvi de règim, no està definit en el Codi de Justícia Militar, sino en l'ordinari, i aleshores el fiscal no tindria per què acusar en aquest moment.

El fiscal demana la pena de mort per al general Sanjurjo

Dóna lectura als articles corresponents del Codi de Justícia Militar, segons els quals correspon imposar la pena de mort al cap de major graduació de cada ban, o grup, dels qui participen en la rebellió.

Per això no tinc més remei que demanar la pena de mort per al general Sanjurjo, ja que el Codi de Justícia Militar no deixa lloc a opció.

Es plany que a les acabalies de la seva vida hagi de sortir dels seus llavis la petició de pena de mort per a un home, però que a pesar de l'emoció que sent, té la seguretat que compleix amb el seu deure, i està segur que també els magistrats, malgrat sigui el seu deure més penós, sabran complir amb el seu.

La defensa del senyor Bergamín

Hem concedeix la paraula al defensor del general Sanjurjo, senyor Bergamín.

Comença dient que no va a apellar a la sensibilitat, sinó a la justicia del tribunal.

Disculpa l'haver fet declaracions anteriors a la seva actuació, i creu que exhibir un ambient popular que prejutgessa el procés i va voler que s'aixequés una vegada i per sempre aquest cant a la serenitat.

Fa un elogi del general Sanjurjo, cent vegades condecorat, i diu que mai, com en aquesta ocasió, ha complert amb el seu deure militar. (Rumors.)

Fa una descripció de l'honor militar, i diu que no consisteix en el respecte a determinades institucions, perquè el propi fiscal ha dit que no hi ha rebellió contra el Govern il·legítim, i aquesta mateixa doctrina sostingué ell en defensar el senyor Sánchez Guerra, i el senyor de los Ríos, però en les seves declaracions a la premsa no ha volgut dir ell el que el fiscal suposa, és a dir, que siguin iguals aquells casos a aquest, perquè en aquells casos no hi va haver rebellió i en aquest s'entén que sí que n'hi ha.

Declara que en efecte és amic del general Sanjurjo, i per què considera que el deure de l'amistat és sagrat, és per això que vé a defensar aquí a l'amic, i a demanar la pena que en justícia li correspon.

La defensa tampoc ha mantingut l'absurd que els processats no anaven contra la República, sinó contra el Govern.

Això és una invenció més d'altres elements que ara volen sentar plaça de republicans, a l'hora del triomf, quan no foren mai republicans.

Es cert, amb tot i això, que el general Sanjurjo no va voler combatre la República, i portar novament a qui havia contribuït a fer que marxés, perquè sense el general Sanjurjo i sense la guàrdia civil, no hauria estat possible convertir eleccions de consellers en un canvi de règim.

El general Sanjurjo desitjava solament el que molts espanyols desitgen, és a dir, que la República sigui per a tots els espanyols, i no solament per a uns quants.

El general Sanjurjo no sortí amb la tropa a hostilitzar el Govern, sinó a realitzar un acte d'apellació a la nació per tal de consultar-li si desitjava el canvi de Govern.

A judici seu és ben clar que ell no tractà d'oposar-se al Govern, ja que podia haver realitzat actes que no realitzà, invertint malament el seu temps.

Relata després com arribaren les notícies de les tropes que el Govern legítim enviava, davant les quals els qui secundaven la sublevació, comunicaren al general Sanjurjo que ells havien arellat solament a un moviment que creïen que la nació havia de secundar, però que no tractaven d'oposar-se al Govern i llavors el general Sanjurjo en veure frustrada la rebellió que no estava consumada, home de més cor que cap, podria haver emprès la fugida de Sevilla, cosa per altra part molt humana.

No obstant, diu que no creu que el seu propòsit fos arribar a Portugal, perquè al port de Sevilla tenia una gasolinera que li hauria permès d'entrar a Portugal sense cap destorb.

El seu propòsit fou lliurar-se al governador de Huelva.

Aquests són els fets, que constitueixen un delicte de rebellió fracassada.

No pot negar-se que hi hagi rebellió, ja que el Govern que existeix està perfectament constituït amb tota legalitat; però tots els delictes tenen graus: temptativa, delicte frustrat i delicte consumat.

En aquest cas hi ha un altre grau, a més que és el de conspiració.

Creu evident que es tracta del d'un delicte frustrat, ja que existeixen les característiques que si no pogué realitzar-se, a pesar de portar-se a cap tots els preparatius conduents a això, fou per oposar-s'hi causes alienes a la voluntat de'ls que el realitzaven.

El general Sanjurjo es proposava efectuar una rebellió militar, però els seus propòsits foren impedits pel governador de Sevilla i per l'opinió pública, és a dir, per causes alienes a la seva voluntat.

Això és clarament un delicte frustrat, i el Codi de Justícia Militar diu que en aquest cas s'apliqui la pena menor, o sigui la de reclusió perpètua, i ella haurà d'atenuar-se

URODONAL
aclara els orins

al seu torn per dos motius més que no poden oblidar-se.

Per al cas de rebellió s'estableix que hi ha d'haver per les autoritats legítimes comminació als rebels perquè en un termini que elles fixin se sotmetin a les autoritats perquè aquestes actuen atenent a les responsabilitat en què hagin incorregut.

En aquest cas ocorre que els rebels s'han sotmès sense que se'ls hagués comminat a fer-ho.

A més cal tenir en compte, segons el Codi, l'extensió dels estralls causats per la revolució i la personalitat moral del rebel i encara que no pensava fer-ho, he de parlar novament del general Sanjurjo.

Aquest té nombroses creus de guerra i en té una altra que ningú més que ell posseeix, perquè cap altre general en cap, com a tal general i com a tal cap, té la llorejada de Sant Ferran.

Es el vencedor d'Abd-el-Krim, el veritable conquistador d'Alhucemas.

Ell fou qui féu possible l'advenir ment de la República sense sang i s'oferí al president de la República, el qual, si hagués vingut així, segurament hauria pronunciat una brillant actuació en defensa seva.

Ell fou qui sufocà la rebellió de Tablada; també fou ell qui sufocà l'intent de sublevació de la guàrdia civil amb motiu dels assassinats de Castilblanco.

Particularment es tracta d'un home modest, caritatiu i disposat sempre a tots els sacrificis personals.

Acaba dient que es tinguin en compte totes aquestes circumstàncies en jutjar el seu defensat i que se li apliqui la pena rebaixada que se li demana.

El senyor Barrena defensa el general Garcia de la Herranz

Es concedeix la paraula al senyor Barrena, defensor del general Garcia de la Herranz.

Comença dient que aquest delicte no es pot comprendre amb la qualificació general que es té per delictes de causa análoga.

Ens trobem, per tant, davant un delicte que és impossible qualificar d'abjecte, com un altre delicte qualsevol de la mateixa gravetat, perquè en aquell es tractava de la defensa d'una idea.

Lamenta que el fiscal, que tants elogis ha tingut per al general Sanjurjo, no els hagi tingut també per al seu defensat.

El general Garcia de la Herranz és el tipus del militar espanyol pobre, però honrat, el qual ha participat en nombrosos fets heroics al servei d'Espanya i al Marroc ha escrit brillants pàgines en la història militar de la nostra actuació a la zona del protectorat d'Espanya.

Són testimonis del seu heroisme les set grans creus que ha obtingut en accions de campanya.

Afegeix que a l'advenir ment de la República el general Garcia de la Herranz féu acte d'adhesió sense escarafalls al nou règim de l'Estat.

Es refereix a la qualificació que el seu company senyor Bergamín ha fet del delicte frustat, però que ha d'insistir en ell perquè creu que el senyor Bergamín no l'ha fet prou, ja que estima que el succés es descabdellà en circumstàncies que el Codi Penal considera com a cas atenuat.

Per al fiscal ha passat desapercebuda la participació de cada un dels processats, i això és molt important tenir-ho en compte.

Al seu judici, els actes del general Garcia de la Herranz són actes solament d'ajuda i d'ajuda accessària perquè no hi ha cap prova que collaborés directament en la sublevació ni que la seva ajuda fos necessària, així com tampoc el que tingués forces suficients per a oposar-se als propòsits del general Sanjurjo.

A la mateixa nit de la sublevació el general Garcia de la Herranz estava sopant tranquilament a Brenes amb la seva família quan fou avisat per Sanjurjo que marxés a Sevilla.

El fet d'haver acompanyat a aquest darrer en la publicació del ban no vol dir que prengués part activa en la rebellió.

En arribar a aquest punt, el senyor Barrena sol·licita de la presidència que se suspengui la vista, i aquesta acorda concedir la suspensió per deu minuts.

A les 12'20 es reprèn la vista, i continua en ús de la paraula el senyor Barrena.

Estima que, segons el que porta dit el general Garcia de la Herranz, no fou tampoc còmplice perquè els actes que realitzà eren actes innecessaris per al delicte només pels altres, i que l'ordre que donà a una companyia que anés al Govern militar no resulta ésser de cap manera un acte necessari.

Tampoc no hi ha proves que demostrin que el general Garcia de la Herranz realitzés i instigués a realitzar actes de violència.

El càrrec més greu que existeix contra ell és el d'haver tallat el fil telefònic de la Capitania general a Madrid perquè en dir al capità Sevillano, en ordre verbal que només en últim extrem volés el pont de Lora del Río, vol dir que només simulés la voladura, ja que tot el món que ha estat a Andalusia sap que per a un andalús "en últim extrem" vol dir que no es fagi una cosa.

Creu que el cas del seu defensat està inclòs en aquesta zona divisòria molt difícil de precisar.

Diu que el Codi de Justícia Militar, que és molt més modern que el Codi Penal de 1870, comprèn el delicte d'auxiliar.

Amb aquesta qualificació han d'acceptar-se els delictes i càrrecs que s'atribueixin al senyor Garcia de la Herranz.

En els autos consta que el seu defensat, en erigir-se governador militar, no comminà l'Ajuntament de Sevilla, sinó que li enviá ofici que més que ordres eren veritables súpliques.

URODONAL
dissolt l'acid·urie

El senyor Infante defensa el seu germà

Es concedeix la paraula al senyor Esteban Infante, germà del tinent coronel del mateix cognom.

Comença, amb veu emocionada, dient que, per la pèrdua del seu pare, des de molt jove ha estat sempre el mentor del seu germà.

Al·ludeix les accions militars en què el seu germà ha estat present, però diu que no vol donar-hi importància en aquest cas, com tampoc no vol allegar que la seva única germana sigui viuda d'un altre militar gloriós que morí a presons militars per la causa de la República.

Només demana justicia.

Si el seu germà ha delinquit, que caigui sobre ell tot el pes de la llei. Si es creu que ha d'esser fusellat, que se'l fusselli; però que no es digui mai que ha estat traidor i desllenal.

Es evident que el seu defensat collaborà en tots els actes del general Sanjurjo, però cal tenir en compte que el seu germà era ajudant del general Sanjurjo, i no va poder, en cap moment del procés, demostrar-se que havia obrat amb altre caràcter, i que tampoc no podia procedir d'altra manera.

Per aquesta circumstància, el seu defensat ha d'esser considerat sempre com l'ajudant del general Sanjurjo, d'igual manera que el capità Sanjurjo no pot tenir altre caràcter que el del fill del cabdill.

UN BON APERITIU
COCK-TAIL
KEMTTON
GRAN TONIFICANT
Demaneu-lo als Bars, Cafès i Cerveseries

Per això un i altre estan exempts de responsabilitat.

Ni en els actes ni en cap altra part no existeix altra prova més de les que se'ls atribueix per haver declarat els propis processats.

Recorda els discursos dels senyors Ossorio i Gallardo i Giménez Asua, en el procés contra el comitè revolucionari de desembre.

Segons ells, la pròpia declaració d'un processat, en delictes polítics, ha d'esser posada sempre en tela de judici.

Així, en la primera declaració del seu defensat, després de ratificar l'afirmat, és en s'afegeix, i així es fa constar en els autos, que ell accepta tota la responsabilitat del realitzat pel general Sanjurjo i que vol seguir la mateixa sort.

Ve, doncs, així perfectament la doctrina allegada pels senyors Ossorio i Gallardo i Giménez Asua, i no s'explica com les manifestacions del seu germà no s'han intentat contrastar ni esbrinar el que hi hagués de cert en elles.

El delicte de què s'acusa el seu germà, comença a la seva arribada a Sevilla, acompanyant el general Sanjurjo, com ajudant del dit senyor, i això no pot constituir cap responsabilitat.

Després es limità a complir les ordres que aquest donava. ¿I això que té de particular?

¿No fou també el seu germà, per disposició del mateix Sanjurjo, escortant fins a la frontera l'ex-reial família, després de la proclamació de la República?

No es pot, doncs, com ho fa el fiscal acusar el tinent coronel Esteban Infante que hagués pres part activa en els successos. El va ésser només un testimoni.

Acaba mostrant-se conforme amb les paraules del fiscal, quan demanava al Tribunal que jutgés atenint-se únicament al seu recte judici, sense deixar-se portar per circumstàncies alienes a ell i que tingui només en compte el convenciment que el seu germà no és culpable de res del que se l'acusa, i procedeix per tant l'absolució.

El senyor Fernández Rodríguez defensa el capità Sanjurjo

El senyor Fernández Rodríguez, defensor del capità Sanjurjo, diu que necessàriament ha de limitar-se a les paraules del senyor Esteban Infante en defensar el seu germà, perquè les condicions en què es troba el capità Sanjurjo amb respecte a la sublevació, són molt semblants a les en què es trobà el tinent coronel Esteban Infante.

Subratlla també els mèrits militars del capità Sanjurjo, que, encara que més jove, no pot tenir els mateixos que els altres encartats, no obstant no desmereix d'ells.

Afegeix que si el capità Sanjurjo no hagués fet el que va fer, s'hauria manifestat com un fill desnaturalitzat, demostrant que no era capaç de secundar a qui admiraven tots els espanyols i venerava, demés, com a pare.

Diu que el Fiscal ha reconegut que ni el capità Sanjurjo ni el tinent coronel Infante tenien coneixement de la preparació del moviment.

Després s'ha de notar que tampoc el nom de Just Sanjurjo no apareix en els fulls del sumari que es refereix els successos desenbdellats a Sevilla.

No existeixen, doncs, proves, i si n'hi hagués serien disculpades per aquesta qualitat de fill que ostenta el capità Sanjurjo. I no havent-les, i en aquestes circumstàncies, ha de plegar el gran cavaller i a l'home bo que és el Fiscal, que retiri la seva acusació, i al Tribunal també ha d'instar-lo a què recordin que han estat fills i que ells saben molt bé quins són els deures amb els pares.

Acaba demanant pietat, no per al seu defensat, sinó també per al seu pare i per a tots els processats.

Rectificació del fiscal

El fiscal rectifica.

Diu que es ratifica en la interpretació dels fets i en la petició de penes que ha formulat; però ha de rectificar algunes de les asseverations fetes per les defenses.

Una, és que el fiscal no actua mai mogut per l'ambient, sinó per la seva pròpia consciència.

Una altra, és que ell no ha imputat als defensors els arguments a què es referien.

Tampoc ha imputat al senyor Garcia de la Herranz, que tallés cap comunicació telefònica, ni que la conspiració fos monàrquica.

Rectificacions dels advocats

El senyor Bergamín contesta brevement dient que ell tampoc ha dit que el fiscal li atribuís aquestes manifestacions a les quals s'ha referit.

El senyor Barrena també rectifica.

Interrogatori als processats

El president pregunta al general Sanjurjo si té alguna cosa que allegar.

El geneal Sanjurjo.—Res.

El president fa la mateixa pregunta al general García de la Herranz.

El senyor García de la Herranz. — Diu que el més gran honor per a ell seria seguir la sort del general Sanjurjo, perquè no tem el fusellament, ja que ha afrontat moltes vegades la mort, i que molt més càstig que aquesta és per a ells la tara de deshonor que damunt ells es vol fer recaure.

Afegeix que en dir que el seu més gran honor és seguir la sort del general Sanjurjo, no significa cap arrogància, ni vol expressar amb això un desig, car apreciarà tot el que el Tribunal vulgui fer a favor d'ells.

Els altres dos processats manifesten que no han de fer cap declaració.

El capità Sanjurjo afegeix que sols ha de ratificar-se en les seves declaracions anteriors.

Final de la vista -- La Sala es reuneix en sessió secreta

El president dóna per conclosa la vista i anuncia que la Sala passa a reunir-se en sessió secreta per a dictar sentència.

Els processats tornen a la presó

Madrid, 24. — A dos quarts de cinc de la tarda i en el mateix ordre amb què havien arribat procedents de Presons militars, han estat trasqadats per dos inspectors i diversos agents els encartats contra els quals se celebra avui Consell sumaríssim.

A la sortida dels processats del Palau de Justícia no ha ocorregut cap incident.

El tema del dia al Congrés

Madrid, 24. — Des de les primeres hores de la tarda el tema únic als passadissos del Congrés era el relacionat amb la vista de la causa contra els encartats pels fets ocorreguts a Sevilla el dia 10 de l'actual.

Els diputats lletrats han emès llurs opinions sobre la gravetat de les penes, que al seu judici podrien ésser imposades als processats i ha regnat gran interès en el Congrés per conèixer el fall del Tribunal.

Diversos diputats s'han traslladat al Palau de Justícia durant la sessió amb l'objecte d'assabentar-se de la marxa de la reunió de la Sala sisena del Tribunal Suprem i veure si podien conèixer les impressions que hi haguessin sobre el fall que pogués emetre el Tribunal.

Declaracions d'un magistrat

Madrid, 24. — Els periodistes pogueren abordar un moment aquesta tarda el magistrat senyor Ferran Abarrategui per a demanar-li alguna impressió respecte al Consell Sumaríssim.

Al seu judici, el moment de més emoció fou aquell en què l'advocat senyor Infante s'ha aixecat per a defensar el seu germà, i l'altre, aquell en què el general García Herranz ha declarat solemnement la seva solidaritat amb tots els actes realitzats pel general Sanjurjo.

—I dels informes de les defenses, quina impressió podeu donar-nos.

—Per a mi — respongué el senyor Abarrategui — han estat admirables tots els informes.

El fiscal de la República, al qual també preguntaren els periodistes, digué:

—La meva impressió és que s'ha celebrat el judici en mig d'un to solemne i admirable per la correcció que han mostrat tots en llurs diverses intervencions, àdhuc el mateix públic, i en cara el de l'exterior.

En tot ha existit una gran mesura i equilibri.

—¿Per a vostè quin ha estat el moment de més emoció?

—Aquell en què he sentit més profunda impressió, ha estat en el que he tingut que demanar una pena de mort.

El President de la Sala Sisena, senyor Marian Gómez, digué que la seva impressió era magnífica, no sols per l'ordre, sinó per la rapidesa, que, no obstant, no ha impedit les intervencions necessàries ni ha coartat els defensors en el major desenrotllament de la tasca.

Afegí que tant ell com els seus companys s'havien isolat uns moments per estudiar i unificar les notes preses durant la vista per a després, reunits, arribar a un acord i dictar la sentència.

Creu que aquesta no serà assolida ni pels periòdics del matí, però, per si pogués fallar en els seus càlculs i sorgir variacions, seria convenient que els periodistes passessin pel Suprem a les nou de la nit.

Ratificà el senyor Gómez la notícia d'haver rebut un telegrama de la Joventut Socialista Ferrolana, redactat en termes de gran generositat, advocant per l'aplicació d'indult en el cas que recaiguessin penes irreparables.

Preguntaren també els periodistes al senyor Gómez, si en cas d'haver alguna pena de mort, la iniciativa d'aplicació d'indult corresponia a la Sala, o aquesta només podia aconsellar-ho al Govern.

Contestà que aquesta és una qüestió a estudiar, i afegí que en els procediments sumaríssims es dóna compte sempre al Govern quan hi ha penes de mort o altres penes greus.

Sanjurjo està molt tranquil

Madrid, 24. — A tres quarts de quatre i cinc minuts de la tarda, i al cap de quinze minuts d'haver-se anunciat llur sortida de l'Audiència, arribaren a presons militars el general Sanjurjo i el seu fill, el general senyor García de la Herranz i el coronel senyor Infante.

Els acompanyaven els caps de policia senyors Aparicio, Cabrera i Lino.

En entrar el general Sanjurjo a presons militars, saludà afectuosament les persones que l'esperaven, a les quals digué que havien dinat a l'Audiència, i que ho havien realitzat molt bé i amb bona gana.

Per notícies que arriben als periòdics des d'aquest centre de presons militars, se sap que el general Sanjurjo es mostra animadíssim, sense donar indicis de tristesa o d'inquietud.

Preguntat insistentment a quina hora li seria comunicada la sentència del Suprem, i en respondre-li que almenys fins a demà no la sabria, es limità a encongir-se d'espatlles.

Castrovido demana l'indult

El diputat senyor Castrovido s'ha alçat en una vibració sentimental, humanitària i fraternal per a elevar una súplica en demanda d'indult, fins als més alts poders de la nació, al president de la República.

Des de fa moltes dies obra en mans del senyor Alcalá Zamora un breu escrit, redactat pel senyor Castrovido, demanant clemència davant la sospita d'una condemna a la darrera pena.

La promesa del capità Sanjurjo

Madrid, 24. — A dos quarts de dues de la tarda, quan estava informant el senyor Infante, entrà al saló de vistes la promesa del capità Sanjurjo, que ha estat escoltant l'informe del seu defensor i ha romàs allí fins a l'acabament del Consell.

Declaracions del fiscal

Madrid, 24. — A dos quarts de nou arribà al Palau de Justícia el fiscal de la República, senyor Martínez de Aragon.

Li preguntaren el periodistes la seva impressió personal prop de la sentència que pogués dictar el Tribunal de la Sala Sisena, i contestà que al seu parer era de justícia que la sentència es dictés d'acord amb la petició del fiscal.

Després se li preguntà si era cert que es preparava un altre judici sumaríssim pels successos de Madrid.

—Sí, és cert—contestà.

Comprèn a molts?

—Almenys onze.

—Hi serà entre ells el general Cavalcanti?

—No hi ha raó per negar-ho.

Els periodistes li han fet algunes preguntes més, però el senyor Martínez de Aragon ha respost que en aquell moment no podia ésser més explícit i que potser més tard podria contestar als periodistes les preguntes que li feien.

Ha romàs al seu despatx prop d'un quart d'hora, i a les nou i deu ha deixat el Palau de Justícia i era molt pels periodistes.

Ha manifestat que no tornarà aquesta nit.

Un periodista li ha preguntat si tenia alguna impressió de quan hi hauria sentència, i el fiscal ha exclamat:

—No ho sé; però si us puc assegurar que al meu parer es que fins a darrera hora de la matinada no hi haurà sentència.

Una manifestació

Madrid, 24. — A les vuit de la nit es formaren uns petits grups als carrers de Beneficència i Florida, en direcció a la de Fuencarral.

En arribar la manifestació davant l'Hospici s'hi sumaren gran nombre de persones donant forts crits de mori Sanjurjo, i intentaren marxar pel carrer de Fuencarral.

Ràpidament es donà compte del que ocorria a la Direcció general de Seguretat, d'on sortiren dos camions d'assalt, les quals forces dissolgueren els manifestants, després dels corresponents avisos i toques.

La policia practicà dues detencions.

Grups al voltant del Palau de Justícia

Madrid, 24. — A darrera hora de la tarda començà a divulgar-se la notícia que diversos elements comunistes pensaven reunir-se pels voltants del Palau de Justícia.

Efectivament, a l'hora indicada, pels carrers del General Castaños i sobretot per la plaça de Santa Bàrbara es formaren diversos grups que dissolgueren les forces d'assalt sense que ocorregués el més petit incident.

A mitja nit no hi havia sentència

Madrid, 24. — A mitja nit ha arribat al Palau de Justícia el senyor Bergamín, que ha manifestat als periodistes que anava a saber si ja s'havia dictat sentència o almenys si aquesta nit es farà la notificació.

El senyor Bergamín ha anat a veure el secretari de Sala per a preguntar-li què hi havia sobre la sentència, i en sortir ha manifestat:

—Encara no hi ha res.

Preguntat pels periodistes sobre la sebre impressió, els ha contestat:

—La meva impressió és la que he recollit al carrer: pena de mort per al general Sanjurjo, cadena perpètua per al general García Herranz i absolts el tinent coronel Infante i el capità En Just Sanjurjo.

Jo crec que són justes aquestes absolucions, però crec també que s'han de reconèixer els mèrits del general Sanjurjo per tal de rebaixar la pena.

Lamento —afegí— que no quedi avui mateix acabat aquest assumpte, puix tinc a Sant Sebastià la meva senyora greument malalta a conseqüència d'un tumor, i com que és tan vella com jo, necessita cura.

Me'n vaig a descansar, puix això va per llarg.

A un quart d'una estigué també al Palau de Justícia el germà del processat tinent coronel Infante, per saber si s'havia dictat sentència.

Precaucions policíaques a Madrid

Madrid, 24. -- Des de les deu de la nit es pogué observar a la Direcció General de Seguretat un gran moviment policiac. Les precaucions adoptades eren grans, i tots els caps de la casa romanien a llurs despatxos donant ordres. Aquestes ordres eren encaminades a dirigir determinades mesures que els periodistes no pogueren desxifrar. Les forces d'assalt foren armades amb carrabines, i en aquesta situació romanien als cotxes en els quals se situaren a diferents carrers, per a sortir al primer moment.

Els periodistes han arribat a saber que diversos inspectors i agents de la Brigada Social en automòbils de la Direcció estigueren des de les primeres hores de la matinada recorrent alguns carrers cèntrics sense que en concret es poguessin conèixer les causes a què obeïen aquesta actitud.

A la una en punt de la matinada el cap superior de Policia ha rebut els periodistes i els ha manifestat que a la tarda havia estat a Alcalá de Henares per efectuar algunes diligències, procedint a prendre declaració a un xofer anomenat Just Goisueta, el qual segons sembla facilità extraordinàriament tots els maneigs de les persones complicades en els darrers successos.

A conseqüència de la declaració prestada, digué el cap superior que havia disposat que quedés detingut a Alcalá de Henares, i ensems disposà que la policia efectués un escorcoll al seu domicili, i hi trobaren un revòlver Smit, un matxete i altres armes.

Sembla que ha estat sometenista, i propalava pel poble que el triomf de la sedició era segur.

Un periodista preguntà al cap superior si s'havia efectuat alguna nova detenció d'importància, i contestà que sí, si bé detenció no es podia dir que fos pel moment, i només podia manifestar que a la direcció es trobava en aquests moments un coronel amb el qual havia de conferenciar molt aviat. Potser més tard us pugui donar alguna notícia concreta sobre aquest assumpte.

A BARCELONA

¿A LA RECERCA D'UNS AVIONS?

Sembla que la policia, amb motiu de les recerques que ve realitzant en recerca d'uns avions civils que es creu que tenien preparats els elements que prengueren part en el moviment monàrquic, ha aconseguit trobar un dels aparells, el qual estava en un camp d'aviació immediat a Sabadell. Les mateixes notícies asseguren que amb aquest motiu s'ha realitzat una detenció.

També es diu que la policia busca amb insistència dos aviadors que, segons sembla, tenien preparats dos avions.

Als centres oficials no han facilitat cap notícia sobre aquest punt, pel qual motiu cal recollir aquestes informacions amb reserves.

ESCORCOLLS A SOMETENISTES

La policia ha practicat alguns escorcolls als domicilis d'elements considerats com a monàrquics.

Segons notícies, la policia s'ha incautat d'algunes armes llargues propietat dels escorcollats, els quals les tenien al seu poder per pertànyer al Sometent.

No s'ha practicat cap detenció.

TRASLLATS A MADRID

El director del setmanari "Reacción", Josep Maria Hollador, continua a la Jefatura en situació d'incomunicat.

Ahir a la nit fou traslladat del dit centre Josep Maria Ruiz i dut a la Delegació de Policia de les Drassanes, on el fitxaren.

Sembla que aquest darrer serà traslladat a Madrid i posat a disposició del director general de Seguretat.

La supressió de la Direcció general de Carrabiners

Madrid, 24.—La Comissió de Guerra s'ha reunit aquesta tarda i ha aprovat dictaminar sobre el projecte suprimint la Direcció General de Carrabiners, llegit ahir a la Cambra pel ministre de la Guerra.

També ha discutit les esmenes i els vots particulars presentats al projecte de llei de reclutament i ascens de l'oficialitat de l'Exèrcit.

LES CORTS CONSTITUENTS

Com que no hi havia encara el dictamen de la Comissió d'Estatuts, la sessió va ésser dedicada a aprovar un projecte de llei sobre el Tribunal de Menors de Madrid i un altre creant el Consell Nacional de Cultura, i a començar a discutir un altre projecte sobre inspectors de Sanitat

Impressió parlamentària

(Del nostre enviat especial)

Poca cosa podem dir de la sessió d'avui. La impressió que hi havia ahir i la que dominava aquest matí era que el dictamen relatiu a Hisenda, llegit a darrera hora de la sessió d'ahir, seria acceptat com a base fonamental, i que si alguna variació s'hi produïa seria d'acord amb el punt de vista de la minoria catalana. Aquesta tarda, però, s'ha reunit la minoria socialista, i la impressió que hem pogut treure d'aquesta reunió és que no hi havia una conformitat absoluta amb el dictamen de la Comissió. Sembla que el criteri exposat per diversos diputats de l'esmentada minoria és contrari a la total cessió d'alguns impostos, i propugnaven, contràriament, l'assignació a la Generalitat de participacions que siguin suficients per a atendre els serveis que li són encomanats.

Per aquesta raó i per altres discrepàncies que es produïren entre els diversos grups, la sessió d'aquesta tarda ha estat dedicada als inspectors municipals de Sanitat i, com ahir, ha estat suprimida la sessió nocturna.

Sabem que demà al matí es reuneix la minoria catalana. No són pas encara perdudes les esperances d'aconseguir que prevalgui el dictamen llegit ahir, amb modificacions que no alterin la seva essència. En aquest cas demà, dijous, a la tarda, serà començada la discussió del títol IV de l'Estatut.

X. X.

Madrid, dimecres 24 d'agost.

Comença la sessió del Congrés a dos quarts de cinc de la tarda, sota la presidència del senyor Besteiro.

Al banc blau no hi ha ningú.

Els escons estan buits.

A les tribunes, públic escàs.

Es llegeix i aprova l'acta de la sessió anterior.

Es passa a l'ordre del dia i s'aprova definitivament el projecte de llei concedint dos crèdits extraordinaris per un import total de 8.851'46 pessetes del pressupost del ministeri d'Instrucció, per a satisfer diferències de sou devengades per diversos professors d'Escoles Normals.

El Tribunal de Menors de Madrid

Es posa a discussió el dictamen de la Comissió de Justícia, sobre el projecte de llei de bases per a la reorganització del tribunal tutelar de menors, de Madrid.

El senyor JIMENEZ ASUA diu que la jurisdicció de menors, per la llei de 1928, ha nascut amb un caràcter policiac, i sota la presidència de persones alienes a la carrera judicial, puix que del que es tracta és de distreure-les de la jurisdicció penal.

Ha arribat el moment d'adoptar el sistema de Nord-Amèrica com a via d'assaig, per a determinar si l'experiència de Madrid es pot adaptar a altres llocs d'Espanya.

Són rebutjades unes esmenes del doctor Juarros i del senyor Navarro.

(Entra el ministre del Treball.)

(Ocupa la presidència el senyor Lara.)

El càrrec de jutge de menors és d'una màxima delicadesa, i han d'ésser elegits els que reuneixin les millones condicions.

Es llegeix una esmena del doctor Juarros a la base primera, i la defensa el seu autor.

El senyor JUARROS diu qque es tracta d'un assaig que ell vol que es generalitzi.

Afegeix que accepta la idea que es designi un sol jutge, però és precís que aquest reuneixi les condicions necessàries per al bon exercici del seu càrrec. Demana en conseqüència que s'hi afegeixi un paràgraf en el qual es faci constar que el jutge únic haurà forçosament de posseir coneixements de psiquiatria infantil. Continua defensant la necessitat que el jutge reuneixi no solament condicions jurídiques, sinó també condicions psiquiatres en harmonia amb les tendències modernes.

(Aplaudiments dels radicals.)

El senyor GIMENEZ ASUA, per la Comissió diu que aquesta en el dictamen ha procurat, encara que no figuri en cap forma manera explícita, el que el jutge tingui coneixements de pedagogia.

Diu que la Comissió s'ha preocupat d'aquests problemes.

Es tracta, doncs, que el jutge reuneixi les condicions necessàries i especials per a la missió que ha d'exercir, i que per a això li calen coneixements jurídics, psiquiatres i pedagògics, encara que sense necessitat de consignar-ho en el dictamen.

Per això—afegeix—la Comissió refusa l'esmena.

La senyoreta CAMPOAMOR explica el seu vot i diu que el Dr. Juarros ha defensat una tesi que seria inadmissible en molts casos, si bé el fons queda justificat per la intenció que l'inspira.

Diu també que tots els informes que posseeix la Comissió permeten a aquesta no sentir les preocupacions que sent el Dr. Juarros.

Afegeix que per aquestes circumstàncies no està conforme ni amb el jutge de caràcter exclusivament psiquiatra del doctor Juarros ni amb el jutge especialment pedagògic que defensa el senyor Navarro.

Rectifica el senyor Guarros, insistint en els seus raonaments, freqüentment interromput pel senyor Jiménez Asúa i per la senyoreta Campoamor.

El senyor JUARROS retira la seva esmena.

Queda aprovada la base primera i sense discussió s'aprova també la segona.

La tercera es refereix a què el nomenament de jutge de menors sigui acordat pel ministre de Justícia a proposta del Consell Superior de Menors.

Es dóna lectura a una esmena del doctor Juarros, que es retirada pel seu autor, i es llegeix també una esmena al paràgraf primer de la base tercera, que defensa després breument el seu autor, que és el senyor Ramon Navarro, que després retira.

S'aprova la base tercera, i sense discussió s'aproven també les bases 4, 5 i 6.

Es llegeix una esmena del doctor Juarros proposant una nova base.

L'autor defensa la dita base addicional, en la qual proposa, com a tendència bàsica, la desaparició de tots els reformatoris i llur substitució pel compte dels anormals en famílies.

El senyor JIMENEZ ASUA, per la Comissió, diu que no es tracta d'una nova llei, sinó d'un assaig, i que creu molt difícil de trobar famílies en condicions adequades per a fer-se càrrec d'aquests nens.

El doctor JUARROS rectifica i retira l'esmena.

(Ocupa la presidència el senyor Besteiro.)

Resta aprovat el dictamen i pendent d'aprovació definitiva.

SEGIMON ROVIRA
IMPREMTA - ARTICLES ESCRIPTORI
RAMBLA DE CATALUNYA, 62

El Consell Nacional de Cultura

Seguidament hom posa a discussió el dictamen de la comissió d'Instrucció Pública sobre el projecte de llei de transformació del Consell Nacional de Cultura, del d'Instrucció Pública.

Com que cap diputat demana la paraula per tal d'intervenir en el debat de totalitat, hom passa a la discussió de l'articulat.

Resta aprovat l'article primer, sense discussió.

Hom retira un vot particular del senyor Torrero a l'article segon per no trobar-se a la Cambra l'autor del vot.

S'aprova sense discussió els articles tercer al setè.

L'article vuitè presenta un vot particular el senyor Abad Conde.

EL MINISTRE D'INSTRUCCIO PUBLICA contesta al senyor Abad Conde i afirma que l'actual denominació de Consell d'Instrucció Pública, que va respondre en el seu dia al concepte d'aquest problema, no és adequada ja avui al seu contingut.

Adverteix la diferència entre docent i cultura.

Hom posa per això a l'esmena per creure que d'acceptar-se restaria desvirtuada l'eficàcia de la llei, ja que minvaria la tasca que ha de realitzar l'esmentat Consell.

També és important el que es refereix a la durada dels consellers, puix, si aquella és curta, els imposibilita tota l'especialització.

El senyor ABAD CONDE rectifica, i retira el seu vot particular.

El senyor AYUSO demana que els consellers, en lloc d'ésser nomenats pel ministre, siguin designats per les distintes corporacions i entitats que hi han d'estar representades. Diu que prefereix aquest procediment perquè és més democràtic.

El senyor SANCHEZ ALBORNOZ, per la Comissió, diu que l'article vint del projecte determina que al final de cada any se celebrarà una assemblea de la qual formaran part professors de centres docents i organismes culturals designats per ells, i aquest organisme representarà en aquesta forma els indicats organismes.

El senyor AYUSO rectifica, i insisteix en què els nomenaments dels consellers es facin per elecció.

El senyor SANCHEZ ALBORNOZ rectifica també en el mateix sentit que en la seva anterior intervenció.

S'aprova l'article vuitè, sense discussió, i a continuació els articles 9 al 17, inclusivament.

A l'article 18 es presenta un vot particulat signat pels senyors Torrero, Abad Conde i Pasqual Leones.

El defensa el senyor Abad Conde, el qual demana la modificació dels apartats segon i tercer de l'article 18.

El senyor SANCHEZ ALBORNOZ, per la Comissió, l'accepta amb algunes modificacions.

Sense discussió s'aproven els articles 19 i 20 i queda aprovat el projecte.

CASA Amigó
CRUCIFIXOS
MARCS
PETRITXOL 10

Els inspectors de Sanitat

Es posa a debat el dictamen de la Comissió de Governació sobre provisió de vacants d'inspectors de Sanitat.

El Sr. FRANCHY ROCA defensa un vot particular en el qual demana que les Corts deneguin l'aprovació dels articles 1 i 2, 3 i 5 del dictamen establint noves normes per al nomenament i separació dels metges titulars i dels inspectors municipals de Sanitat. Quant a l'article 4 que només es refereix a la forma de dur a la pràctica un precepte reglamentari vigent, no requeix ésser objecte d'una llei especial, ja que n'hi ha prou simplement amb una disposició ministerial.

El Sr. SANCHEZ COBIZA, per la Cimissió, rebutja el vot del senyor Franchy Roca.

(Entren els ministres d'Estat i d'Agricultura, i ocupa la presidència el Sr. BARNES.)

El Sr. FRANCHY ROCA rectifica i després d'intervenir els senyors Dolcet, Velayos i Arauz, és rbutjat el vot en votació ordinària, per 47 vots a favor contra 52 i diverses abstencions.

S'entra en la discussió de l'article 1 i consumeix un torn en contra el Sr. TUÑON DE LARA.

El Sr. COCA, per la Comissió, li contesta.

El Sr. NAVARRO s'oposa també a l'article 1 per considerar que té una orientació centralista, i creu que si s'aprovés el present dictamen podrà ésser després una dificultat per a l'aprovació d'una nova llei de Sanitat.

El Sr. SANCHEZ COBIZA, per la Comissió, diu que el projecte té un abast més modest i solament pretén evitar les anomalies en què es troba la classe mèdica rural, sense que això signifiqui atemptar contra l'autonomia dels Ajuntaments.

El senyor NAVARRO rectifica per insistir en els motius que l'indueixen a oposar-se al projecte.

També és contrari a les proposicions formulades pels senyors Aranda i Leizaola.

Es llegeix un vot particular del senyor ALTABAS, que el defensa. Per la Comissió li contesta el senyor SANCHEZ COBIZA.

El senyor BERENGUER també defensa un altre vot particular, i així mateix li contesta el senyor Sànchez Cobiza.

El senyor ALTABAS retira el seu vot.

(Ocupa la presidència el senyor Besteiro.)

Després d'una breu intervenció del senyor Leizaola, el senyor BERENGUER defensa un altre vot particular, en el qual demana la supressió de l'article primer, per creure que el funcionarisme és l'enemic més gran de l'autonomia dels municipis.

El senyor COCA, per la Comissió, contesta al senyor Berenguer i li rebutja el seu vot particular.

El senyor BERENGUER rectifica.

Intervé breument el senyor LEIZAOLA.

El senyor IRANZO també intervé, a fi d'explicar el seu vot contrari al dictamen.

El senyor BERENGUER retira el seu vot.

La PRESIDENCIA adverteix que la Comissió d'Estatuts li ha comunicat la presentació de noves esmenes i vots d'interès, que encara no ha pogut estudiar, i que, per tant, aquesta nit no hi haurà sessió.

El senyor BESTEIRO aixeca la sessió a tres quarts de nou del vespre.

Madrid, 24. — El senyor Besteiro, una vegada acabada la sessió, digué als periodistes:

—Aquesta nit no hi ha sessió malgrat d'estar anunciada, degut a algunes esmenes presentades al dictamen de l'Estatut català, que no han estat resoltes i que hauran de modificar el dictamen essencialment.

La comissió creu que ha d'actuar en l'examen d'aquestes esmenes amb bastant deteniment.

Demà continuarà a primera hora l'Estatut, i durant tota la tarda se seguirà discutint, i només si fos necessari es posaria a discussió el projecte de llei sobre reclutament i ascens de l'oficialitat de l'Exèrcit.

A la nit anirà la Reforma Agrària, i és d'esperar que hi hagi ocasió aleshores de trobar una fórmula que permeti salvar els obstacles que s'han creat sobre la base prop de la qual han sorgit les discrepàncies.

EL DEBAT DE L'ESTATUT

Els socialistes estudien els capítols de Finances

Madrid, 24. — La minoria socialista s'ha reunit per tractar de la qüestió d'Hisenda de l'Estatut de Catalunya, estudiant la nova fórmula que s'ha proposat, sense que s'arribés a un acord concret.

Reunió de la minoria radical socialista

Madrid, 24.—La minoria radical-socialista ha tractat de la Reforma agrària i de l'Estatut.

També ha tractat de qüestions de règim interior de la minoria.

El senyor Baeza Medina, preguntat sobre el moment polític, ha contestat que aquesta tarda es reuniria de nou la minoria per tal de canviar impressions.

El pròxim Congrés de l'Institut de Dret Internacional se celebrarà a Madrid

Madrid, 24.—En la sessió de clausura de la reunió de l'Institut de Dret Internacional celebrada a Oslo, es va retre homenatge a Espanya, la Pàtria de Vitòria, i s'acordà per unanimitat que la propera Assemblea tingui lloc a Madrid l'any 1934.

Els txecs participaran a la Fira de València

Bari, 24. — La República Txecoslovaca ha participat oficialment al Comitè de la Tercera Fira de Llevant, que participarà en ella, amb un pavelló que hom construirà sota la direcció del cap dels serveis del Ministeri de Comerç txecoslovac, el qual també tindrà cura de l'organització de les diferents Seccions que seran installades en l'esmentat pavelló. — Fabra.

El Codi Penal nou

Madrid, 24. — El senyor Basili Alvarez ha formulat un prec al ministre de Justícia encaminat a sol·licitar la urgent aprovació del nou Codi Penal perquè més humà i comprensiu que el vetust de 1870 portarà a les presons i presidis una onada de pietat i d'alegria.

El senyor Albornoz ha contestat a aquest prec en la forma següent:

Es viu desig del Govern que sigui promulgada tan aviat com sigui possible una nova llei penal que substitueixi el Codi arcaic de 1870, i per això estimulà la Comissió jurídica assessora perquè redactés l'avant-projecte, la qual cosa féu activament.

Segons sembla, ja ha dictaminat sobre el projecte la corresponent Comissió parlamentària, i sols concedeix a la presidència de les Corts disposar quan ha d'ésser sotmès a discussió.

A JEREZ

Detenció i empresonament d'un capità i un tinent de civils

Xerez, 24. — El jutge degà d'Instrucció, complimentant un exhort procedent de Sevilla, ha ordenat la detenció del capità de la guàrdia civil senyor Manuel Fernández Guerrero i del tinent Enric Comas, els quals ingressaren als calabossos de l'antiga caserna de la guàrdia civil.

LA REFORMA AGRARIA

La Comissió aprova les bases 10 i 11

Madrid, 24.—La Comissió de Reforma Agrària ha aprovat les bases 10 i 11.

El senyor Díaz del Moral ha presentat la seva dimissió, que no li ha estat acceptada pels seus companys, en vista de la qual cosa l'ha retirat.

EXPOSICIONS D'ART

SALA PARES
Gran liquidació, per balanç, de pintura i objectes d'art

GALERIES LAIETANES
CORTS CATALANES, 613
Exposició permanent i venda de pintures, gravats, objectes i motllures d'art, antiguitats, etc.

LA PINACOTECA
PASSEIG DE GRACIA, 34
Exposició permanent i venda de pintures i gravats
Especialitat en motllures d'art

SALA BARCINO
RAMBLA DE CATALUNYA, 29
Exposició de pintura moderna

SYRA
DIPUTACIO, 262
(entre Passeig de Gràcia i Claris)
Exposició i venda de pintures, dibuixos, escultures, vidres esmaltats, ceràmica porcellanes, marcs, etc.
Objectes per a presents

SALA BADRINAS
DIAGONAL, 460
Mobles moderns
Objectes d'art i pintures de les millors firmes

GALERIA EMPORIUM
Palau dels Marquesos de Moragues
PL. CUCURULLA, 1 I BOTERS, 4, PRAL.
Exposició de pintures de les millors firmes - Mobles - Objectes d'Art
Deliciós jardí d'estiu

ESTRANGER

A ALEMANYA

Personalitats dels partits del Centre i nacional-socialista s'han reunit amb la finalitat d'arribar a un acord per formar Govern a Prússia -- Dos comunistes condemnats pel Tribunal d'Excepció

El Govern de Prússia

Reunió de centristes i hitlerians encaminada a establir un acord

Estutgard, 24. — Ha començat en aquesta capital una conferència, en la qual participen el senyor Brunning, el centrista senyor Grass i el racista senyor Gregor Strasser, relativa a la formació d'un Govern parlamentari a Prússia.—Fabra.

La perspectiva d'un acord entre centristes i nacional socialistes sembla més probable que abans.

Els nacionalistes ofereixen al Centre quatre carteres ministerials en el Govern prussià, amb excepció de la Presidència del Consell i del ministeri de l'Interior.

La Dieta de Turíngia

Ha estat elegit president un nacional-socialista

Berlín, 24. — La nova Dieta de Thuringia ha celebrat la seva primera reunió, i ha elegit per al càrrec de president el diputat nacional-socialista senyor Marschler; les dues vice-presidències han estat confiades a un diputat agrari i a un altre nacional-socialista.

La sessió fou molt agitada, i en el seu transcurs foren rebutjats diversos candidats que havien estat proposats pels elements d'esquerra.

En possessionar-se del seu càrrec, el nou president pronuncià un breu discurs, i, en dedicar algunes paraules a la memòria dels que desaparegueren en l'enfonsament del "Niobe", tots els diputats es posaren drets, llevats dels comunistes.

El president declarà expulsada de la Cambra la fracció comunista, i els seus membres abandonaren la sala sense fer cap manifestació. — Fabra.

L'actuació del Tribunal d'Excepció

Han estat condemnats a treballs forçats dos comunistes

Berlín, 24. — El Tribunal d'Excepció, creat per a jutjat els actes de terrorisme, ha condemnat a deu anys a treballs forçats un jove comunista, acusat d'haver participat activament en desordre spolitics.

El Tribunal Suprem de Kiel ha confirmat una sentència a 15 anys de treballs forçats a un altre comunista, que el mes de novembre darrer matà un hitlerià a trets de revòlver. — Fabra.

Suspensió d'un diari nacionalista

Berlín, 24.—L'òrgan berlinès nacionalista "Angreff" ha estat suspès per set dies. — Fabra.

LA CONFERENCIA D'OTTAWA

La premsa argentina creu que perjudicarà l'economia del país

Buenos Aires, 24. — Tota la premsa dedica desagradables censures als acords de la Conferència d'Ottawa i a la nova política britànica de "isolament econòmic", que es creu que ha de produir seriosos trastorns a l'economia argentina.—Fabra.

Irlanda també n'ha sortit perjudicada

Londres, 24. — Com a conseqüència dels acords acabats a Ottawa, una gran part de les exportacions irlandeses a Anglaterra quedaran subjectes a la tarifa general del 10 per 100, mentre que els altres Dominis quedaran exemptes d'ella.

Demés, el bestiar canadenc, lliure de les restriccions que pesaven damunt d'ell, podrà competir amb el d'Irlanda al mercat anglès, i altres articles irlandesos quedaran en situació d'inferioritat amb respecte als seus similars del Canadà i Nova Zelanda.—Fabra.

L'ambaixador de l'Argentina a Londres ha marxat amb instruccions del seu Govern

Buenos Aires, 24. — L'ambaixador de l'Argentina a Londres, ha embarcat aquest matí amb direcció a Anglaterra.

Abans d'emprendre el viatge ha declarat que havia rebut del seu Govern instruccions precises per a discutir com més aviat millor amb el Govern anglès l'arranjament en què poguessin concretar-se avantatges recíproques per als dos països. — Fabra.

A L'EXTREM ORIENT

L'anexió de nous territoris a la Manxúria

Ofensiva de les forces japoneses

Pequín, 24. — Es confirma que els japonesos han iniciat una ofensiva sobre la província de Jehol, i que han tingut lloc alguns combats, si bé sense gran importància, a la frontera d'aquella província. El pla de les autoritats japoneses, tenint per objecte l'anexió de Jehol a la Manxúria, sembla que es realitzarà sense grans dificultats.

Si bé el general Xang-Suhe-Liang hagi manifestat algunes velleitats d'intervenir en la lluita, s'observa que totes les seves tropes estan concentrades al sud de la gran muralla, com indicant que només en el cas que les tropes japoneses franquegessin la muralla estaria aleshores disposat a intervenir d'una manera categòrica. — Fabra.

El reconeixement del nou Estat manxurià pel Japó

Toquio, 24. Es probable que a últims de setembre sigui reconegut pel Govern del Japó el nou Estat de Manxúria. — Fabra.

Indiscreció ministerial que provoca la dimissió del secretari de la Dieta japonesa

Londres, 24. — Telegrafien de Toquio al "Manchester Guardian" que a conseqüència de certes indiscrecions sobre el discurs que havia de pronunciar demà, dijous a la Dieta el ministre de Negocis Estrangers, ha presentat la dimissió del seu càrrec al secretari de l'esmentada Assemblea.

En l'esmentat discurs sembla que hom anava a anunciar el pròxim reconeixement del nou Estat de Manxúria pel Govern japonès i el propòsit de defensar d'una manera resolta el nou Estat.

Aiximateix sembla que es deixava entreveure la conclusió d'un Tractat entre els dos països. — Fabra.

La resistència xinesa contra l'estranger

Una força per a protegir el comerç japonès a Xang-Hai

Xang-Hai, 24. — Hom prepara actualment la constitució d'una força de vigilància encarregada de protegir els comerciants contra el "chantage" o contra actes de violència, comesos per la cèlebre organització antijaponesa coneguda per "Tchou Tchen Tchan".

Tenint en compte que l'activitat de les organitzacions antijaponeses s'estèn a Hankew i al nord de la regió de Tchouan, la Marina japonesa ha fet públic que si els agitadors xinesos continuen volent ignorar l'armistici xino-japonès i cometin actes de violència, es veurà obligada a adoptar mesures radicals per a fer front a la situació.

Les autoritats de Marina han organitzat grups de fusellers que estan disposats a entrar en acció a la primera ordre, i han augmentat el nombre de patrulles. — Fabra.

LA POBLACIO DE RUSSIA

Ha augmentat el cens

Moscou, 24.—L'Oficina d'Estadística acusa un augment en el cens de la població de la U. R. S. S., que de 147 milions d'habitants que tenia en 1926, ha passat ara a 163.165.700 habitants. — Fabra.

A FRANÇA

El Borbó assassinat a París L'ex-rei d'Espanya rebia la seva visita amb freqüència

París, 24. — El diari "L'Echo de Paris" publica l'opinió d'un íntim de l'anomenat príncep Edgardo de Borbó, que, com és sabut, morí assassinat per la seva amant la setmana passada en circumstàncies misterioses. Segons l'esmentat, el príncep no era un impostor ni molt menys, i encara que la seva vida no era molt clara, no era menys cert que en diferents ocasions havia estat rebut per diversos sobirans.

Cada vegada que l'ex-rei d'Espanya s'allotjava a l'Hotel Meurice, el príncep era rebut per don Alfons, i en els darrers anys demostrà estar molt al corrent dels assumptes d'Espanya. Quan l'aventura de Prats de Molló, el príncep jugà un paper important, i ara mateix, pocs dies abans del cop militar a Madrid, el príncep havia de marxar a Espanya per a portar-hi una important suma de diners. — Fabra.

Declaracions de l'amant

El mort li havia proposat un viatge, potser a Espanya, i no volgué exposar-se a les conseqüències

París, 24. — En ésser novament interrogada pel jutge referent a les circumstàncies que mitjançaren en la mort del seu amant l'anomenat príncep Edgard de Borbó, l'espanyola Candelària Bou Soler, després de refusar tota idea de premeditació en el fet, digué que la disputa fou originada per la insistència que posà el seu amant en què l'acompanyés en el seu viatge al Sud, encara que sense dir mai on pensava dirigir-se. Fabra.

—Vaig témer—declarà l'espanyola— de tornar a caure en la misèria i no volia anar-me'n de París. El príncep havia participat en 1927 en un complot que s'havia format contra la dictadura de Primo de Rivera, i fou detingut. Crec que el viatge que ara projectava era a Espanya i no vaig voler acompanyar-lo perquè aquest viatge misteriós em semblava massa arriscat en aquestes circumstàncies.

Aquesta declaració coincideix en el que havia manifestat el senyor Prévot de Saint Cyr, que ha recollit el príncep, el qual li havia explicat que l'any 1927, i a instàncies de l'ex-rei Alfons XIII havia participat en un complot contra la dictadura, i fou expulsat del país. També sembla confirmar que el príncep estava en relació en aquests darrers temps amb els aristòcrates espanyols refugiats a França i que conspiraven contra la República espanyola. — Fabra.

AL BRASIL

La lluita entre federals i constitucionalistes -- Les tropes governamentals han guanyat una batalla A Río de Janeiro i a Bahía s'han produït desordres -- La situació sembla greu

Acció important

Després de 37 hores de combat, els federals han guanyat una batalla

Río Janeiro, 24. — Entre els federals i els rebels de Sao Paulo s'ha lliurat una batalla que ha durat 37 hores, i que ha acabat avui amb l'expulsió dels rebels de les seves posicions atrinxerades a les muntanyes, prop de Victorino Carmillo.

Els contingents federals eren de deu mil homes.

Hom creu que es lliurarà una altra batalla prop de Copao Banito, on s'han refugiat els rebels. — Fabra.

Es preveu una nova batalla

Río Janeiro, 24. — La batalla que presentaren les tropes federals a les forces insurrectes de l'Estat de Sao Paulo, ha acabat aquest matí, després de 37 hores de lluita, amb la derrota dels rebels, que han estat desallotjats de llurs posicions de les muntanyes de Victorio Camillo.

Els insurrectes es retiren cap a Copao Paito, i és molt probable que els 6.000 homes que componen les tropes federals els obliguin a acceptar una nova batalla. — Fabra.

Desordres a Río Janeiro i a Bahía

Londres, 24. — Comuniquen de Buenos Aires a l'Agència Reuter, que segons un radiograma captat a la capital argentina, les tropes han hagut d'intervenir a Rio Janeiro i feren ús d'ametralladores, amb motiu d'una reunió de protesta contra la guerra civil, havent resultat diversos morts i nombrosíssims ferits.

Per altra part, el Quarter general del Govern revolucionari de Sao Paulo anuncia oficialment que les forces federals s'han vist obligades a retirar-se a uns 16 quilòmetres a la regió de Cunha, on s'ha entaulat una gran batalla.

S'anuncia oficialment des de Bahia que els estudiants s'han sublevat, i s'han apoderat de la Facultat de Medicina, però que el moviment ha estat reprimit.—Fabra.

Els rebels també progressen

Londres, 24. — A l'Agència Reuter li telegrafien via Buenos Aires que, segons informes oficials de Rio Janeiro, els federals han derrotat els rebels al front sud, obligant-los a retrocedir més de 16 quilòmetres a pesar de defensar-se amb 16.000 homes.

La caserna rebel de Sao Paulo anuncias

Altres informes diuen que la caserna general rebel de Sao Paulo anuncia una gran victòria sobre els federals, que han hagut de retrocedir 16 quilòmetres a la regió de Cunia a conseqüència de la forta pressió.

Aquestes mateixes notícies asseguren que a diversos estats brasilrs a esclatat la sublevació antigovernamental associant-se a la campanya dels constitucionalistes.

Les tropes federas s'han vist obligades a lluitar contra els revoltosos als carrers de Rio Janeiro i els estudiants de Bahia s'han alçat contra el Govern. —Fabra.

Dimissió del cap d'Estat Major

Rio Janeiro, 24. -- El general Tasso Fragoso, cap de l'Estat Major general de l'Exèrcit, ha presentat la dimissió. Ha estat substituït pel general Andrade Neves. — Fabra.

Explosió de dues bombes a la capital federal

Buenos Aires, 24. — Segons notícies arribades de Río Janeiro, ahir esclataren dues bombes a la dita capital, havent resultat dues persones mortes i alguns ferits. — Fabra.

A ROMANIA

Les fortunes seran revisades

Bucarest, 24. — La Comissió ministerial corresponent ha redactat ja les disposicions del projecte de llei relatiu al control sobre les fortunes, el qual serà dipositat pròximament a la mesa de la Cambra.

En virtut d'aquesta llei s'investigarà l'origen de les fortunes que posseixin els funcionaris públics, i s'aplicarà a totes les fortunes declarades a partir del 15 d'agost de l'any 1914.

Serà competència de les autoritats judicials, quan rebin una denúncia, fer una investigació sobre la fortuna de l'individu denunciat, a fi de determinar si la dita fortuna ha estat adquirida sense contravenir les disposicions del Codi penal.

Si fos condemnat, la seva fortuna serà confiscada a profit de l'Estat i el denunciador percebrà un tant per cent; si, al contrari, la denúncia resultés falsa, el denunciador serà castigat amb una forta multa. — Fabra.

El Congrés de Dret Internacional

Oslo, 24. — El Congrés de Dret Internacional ha acabat els seus treballs, acordant-se que la propera reunió se celebri a Madrid l'any 1934. — Fabra.

LES FINANCES INTERNACIONALS

Els representants dels Estats Units a la Conferència Econòmica Mundial

WWashington, 24. — El Departament d'Estat anuncia que el senyor Frederic Sackett, ambaixador dels Estats Units a Barlin i el senyor Norman Davis, banquer, han estat designats per representar els Estats Units en el Cimitè d'Organització de la Conferència Econòmica Mundial —Fabra.

ALS BALCANS

Un atemptat contra el rei d'Albània, descobert

Viena, 24. -- S'ha descobert un complot per a atemptar contra la vida del rei Zogú d'Albània i que havia estat tramat per emigrants albanesos exiliats per Zogú. — Fabra.

A LA REGIO ARTICA

Mort d'un explorador anglès

Angmasgssalik (Groenlàndia), 24. — El senyor H. G. Watkins, jove cap de l'expedició anglesa de protecció aèria de la regió àrtica, ha mort a conseqüència d'un accident.

La mort de l'explorador ocorregué dissabte passat, però no ha estat coneguda fins avui. — Fabra.

AMERICA - EUROPA

Un yacht tripulat per cinc estudiants ha arribat a Tànger

Nova York, 24. — Es reben notícies de Tànger donant compte d'haver-hi arribat els cinc estudiants de la Universitat de Princeton que sortiren el dia 5 de juliol de Gloucester (Massachussets) a bord del petit yacht "Stoertebacker".

Els citats estudiants, sobre la sort dels quals es tenien grans temors, havien manifestat, en emprendre el seu arriscat viatge, que es proposaven arribar a Espanya en menys de tres setmanes. — Fabra.

A AUSTRIA

El Govern ha autoritzat Hitler per a presidir el Congrés de la fracció austríaca del seu partit

Berlín, 24. — Havent estat concedit el Govern austríac la necessària autorització, el senyor Hitler presidirà els dies 17 i 18 del vinent més de setembre el Congrés que ha de celebrar el partit nacional socialista austríac. — Fabra.

SUD-AMERICA

Aviat seran represes les relacions diplomàtiques entre l'Argentina i l'Uruguai

Londres, 24. — Al "Times" li comuniquen de Buenos Aires que, segons notícies que es reben de Montevideu, molt aviat seran represes les relacions diplomàtiques entre l'Uruguai i l'Argentina.

Amb tal motiu és probable que les Legacions a Buenos Aires i a Madrid siguin elevades a la categoria d'ambaixades, i el doctor Aguirre representarà l'Uruguai a Madrid. — Fabra.

L'AVIACIO

D'Europa a Amèrica, camí del Japó

Prince Rupert (Colòmbia Britànica), 24. — L'aviador alemany Wolfang von Gronau i els seus tres companys, que recentment volaren d'Europa a Amèrica per la via d'Islàndia i Groenlàndia, han sortit cap a Còrdova (Alaska), des d'on es dirigiran a les illes Aleuties, camí del Japó. — Fabra.

TRAVESSIA AERIA FAMILIAR

La primera etapa

Nova York, 24. — La família Hutchinson, que intenta la travessia aèria de l'Atlàntic, ha arribat feliçment a Sant Joan de Brunswick, primera etapa de l'audaç raid. Com és sabut, l'anomenada "família volant" és composta del matrimoni Hutchinson, dues filles de vuit i sis anys i quatre persones més. — Fabra.

Sant Joan de Terranova, 224.—L'avió que conduiex la família Hutchinson ha reprès el vol aquesta tarda cap a la illa d'Anticosti, al golf de Saint Laurent.—Fabra.

La travessia de l'Atlàntic pels aviadors Lee i Bochkon

Sant Joan de Terranova, 24. — Els aviadors Lee i Bochkon han aterrat a Harbour Grace a les 7'25 del matí. — Fabra.

Mollisson ha ajornat el vol de tornada a Europa

Nova York, 24. — Amb l'objecte de fer d'una manera més tranquil·la i completa els preparatius per al vol, l'aviador Mollison ha decidit ajornar la seva sortida. Espera reprendre el vol per tal de travessar l'Atlàntic divendres al matí. — Fabra.

Caiguda d'un avió pilotat per aviadors noruecs

Londres, 24. -- Comuniquen de Sant Joan de Terranova que els aviadors noruecs Solverg i Petersen han caigut a terra a Prasentia bay.

L'aparell ha quedat destroçat, però els aviadors han resultat, afortunadament, illesos. — Fabra.

Un avió militar francès incendiat

Chartres, 24. -- Un avió militar caigué avui a terra violentament, i s'incendià ràpidament.

Els dos ocupants de l'aparell, un capità i un sots-tinent, han mort carbonitzats. — Babra.

A ANGLATERRA

Pròxima reunió ministerial

Londres, 24. — S'anuncia que la reunió del Gabinet ha estat fixada definitivament per al dissabte al matí.—Fabra.

MacDonald passarà una setmana amb els reis

Londres, 24. — El Primer ministre, MacDonald, sortirà aviat de Loussiemouth per a visitar els reis al castell de Balmoral (Escòcia), on passarà vuit dies. — Fabra.

Viatge del governador del Banc d'Anglaterra als EE. UU.

Londres, 24. — Als centres oficials es declara que s'ignora quins poden ésser els motius del viatge de Sir Montagu Norman, governador del Banc d'Anglaterra, als Estats Units. Ha pogut observar-se que les persones autoritzades es negaven a dir res més i a comentar el que han dit els diaris nord-americans sobre aquest viatge.—Fabra.

INTENT D'INCENDI DE L'ESGLESIA DEL PI

Ahir, a quarts de cinc i sense que ningú sabés els motius, es presentaren uns individus a l'església del Pi i amb la palla d'una parada de melons i benzina intentaren calar foc a la porta del temple.

L'andador d'una confraria, Salvador Prat, volgué oposar-se a l'intent i va rebre una garrotada al cap, que li fou curada en una farmàcia propera.

En adonar-se del que passava, els veïns avisaren la policia mentre apagaven el foc.

En arribar els policies a la plaça del Pi i veure que encara hi havia grups, van disparar un tret per a aclarir-los.

Sembla que a un guàrdia civil que passava per allí en voler acudir en auxili dels guàrdies i treure's la pistola se li disparà l'arma, la qual cosa causà la conseqüent alarma.

La presència d'altres guàrdies, que donaren una càrrega, escampà els grups que hi havia.

El foc va ésser sufocat sense causar perjudicis al temple.

Sembla que els incendiaris són obrers sense feina que havien acudit a un dels palaus de Montjuïc amb l'intent de donar un míting, que fou suspès pel governador. Els sense feina s'escamparen llavors per la ciutat i uns grups, que sumaven aproximadament un centenar, s'estacionaren als voltants del Pi.

Per si pot interessar a algú, comuniquem a les autoritats el que han vingut a denunciar-nos uns veïns. Entre els grups hi havia capitostos que suggerien idees. Durant una bona estona els grups discutiren si havien d'anar a assaltar i cremar els magatzems Jorba, a saquejar els "colmados" o a cremar l'església del Pi. Finalment es decidiren a començar per l'incendi del Pi.

Ens sembla que la informació que donem pot interessar les autoritats. Hi ha, certament, el problema de la gent sense feina, però ens sembla que cal no confondre el veritable obrer sense treball amb els agitadors. I seria interessant que la policia vigilés si entre els obrers sense feina s'hi barreja gent tèrbola.

Darrera hora

DE BARCELONA

BOXA AL NUEVO MUNDO

Kid Tunero vencé a Reguzzoni per k. o. en cinc rounds

La reunió pugilística d'anit obtingué molt poc èxit. Hi havia poc públic, que en sortí decebut.

Després d'un quatre rounds entre Cazorro i Calpena, guanyat per punts pel primer, pujaren al ring Larrainaga i "El Marino".

Al segon round d'aquest combat, el darrer, colpit a la cara, va anar a terra, i l'àrbitre començà a comptar. El Marino, que havia caigut d'esquena, es posà tot seguit damunt d'un genoll. A "sis" canviava de postura. A "vuit" es disposava a alçar-se. Però és el cas que "El Marino" no es posà dret fins el precís moment que l'àrbitre comptava "deu". En conseqüència l'àrbitre el declarà batut per k. o. Aquest determini aixecà grans protestes, i els guàrdies d'assalt, vista l'actitud irada del públic, entraren a la sala i voltaren el ring.

Calmat en part l'aldarull, Oliver i Erla boxaren 8 rounds, la decisió dels quals fou atorgada al primer.

A continuació Flyn i Morales es disposen a fer un 10 rounds, els quals quedaren reduïts a tres per culpa d'un cop de cap que va donar Morales al seu antagonista i a conseqüència del qual Flyn resultà amb una important lesió al llavi superior.

El combat en aquell moment començava a interessar. El primer round havia estat igualat, el segon guanyat clarament per Morales. En el que vam veure del tercer round, Flyn aconseguí colpir molt eficaçment Morales.

El públic expressà una vegada més el seu disgust. Per segona vegada era privat de veure el normal desenvolupament d'un dels combats del programa.

Finalment, Reguzzoni i Kid Tunero es disposaren a disputar el match "clou" de la reunió.

Des dels primers canvis l'italià aparegué força inferior al cubà. Durant dos rounds fou seriosament castigat al cos pel puny dret de Tunero. Aquest contrava molt bé a l'estómac i en el joc a distància colpia precisament amb esquerre i dret a la cara.

Al tercer round Reguzzoni reeixí a evitar els "counters" del contrari i a colpir-lo amb el puny dret a la cara. Tunero es desconcertà, i fins i tot donà un cop baix.

El round següent presentà la mateixa fesomia; però cap al final Tunero, reeixint uns quants drets a la cara, posà Reguzzoni en perill.

Al cinquè round, el cubà es dedicà a perseguir l'adversari i a colpir-lo amb el dret a la cara, fins que un d'aquests cops deixà Reguzzoni definitivament k. o.; un k. o. espectacular i ben reeixit, que deixà el públic plenament convençut de la classe de Kid Tunero.

C.

MORT A L'HOSPITAL

L'administrador de l'Hospital de Sant Pau donà compte al Jutjat de la mort en aquell benèfic establiment de Josep Jarmant Homent, de 14 anys, que procedent d'un dispensari de Sant Martí, va ingressar abans d'ahir amb ferides greus.

El jutge ordenà el trasllat del cadàver al Dipòsit judicial.

CARTERA ROBADA

Al Cinema Diorama, a Joan Tarragona li van prendre la cartera, en la qual guardava 500 pessetes en bitllets del Banc d'Espanya i diversos documents.

ESTAFADA

Al Passeig de Pujades, pel procediment del "cambiazo" entre un desconegut i un jove d'uns 14 anys, timaren a Dolors Ramírez 80 pessetes i un anell que duia.

CARRETER ATRACAT

El carreter Francesc Claramunt, que amb el seu carro portant unes bales de jute passava ahir a la tarda per l'Avinguda de Francesc Layret, davant del carrer Mata, li van sortir al pas uns desconeguts que el van reduir agafant-lo pel coll i tapant-li la boca, i els altres tallaren les cordes de la mercaderia i en un altre carro que portaven s'endugueren dues bales de jute. Els atracadors fan fugir.

UN TREN ENTRA AMB MASSA VELOCITAT A L'ESTACIO I RESULTEN SET PASSATGERS LESIONATS

Ahir al vespre, un tren procedent de Picamoixons, que portava vint minuts de retard en arribar a l'estació de França, era tanta la velocitat que duia que no fou possible de parar-lo i va topar amb els paracops installats a l'estació. A conseqüència de la sotragada van resultar set passatgers lesionats, tres dels quals de pronòstic reservat i els altres lleus. Foren assistits a la mateixa estació.

ATROPELLAMENT

Ahir al vespre fou assistit al Dispensari d'Hostafrancs Tomasa Bertraner, de cinquanta-vuit anys, la qual presentava fractura de la tíbia i peroné esquerre, de pronòstic reservat. La dita lesió li va produir un auto que va atropellar-la al carrer de les Corts Catalanes i Vilamarí. Després d'assistida fou portada a l'Hospital de Sant Pau.

DE MADRID

A CORDOVA

Detenció de l'ex-secretari del Sr. Valera Valverde

Còrdova, 24. — Ha estat detingut el senyor Salvador Delgado Gallego, que fou secretari de l'ex-governador de Sevilla senyor Varela Valverde. El detingut fou posat a disposició del jutge especial, senyor Camarena.

Procedent de Priego ha arribat l'ex-governador del temps de la Dictadura senyor Josep Tomàs Valverde, que quedà pres i incomunicat.

També ha estat detingut a Lucena el diputat provincial durant la Dictadura senyor Joan Cuenca.

Han estat posats en llibertat diversos detinguts aquests darrers dies, per no resultar càrrecs contra ells.

El governador, referint-se a aquestes llibertats, ha manifestat que no ... que quedin lliures completament els detinguts, sinó que continuen a la seva disposició.

Procedent de Madrid arribaren noranta guàrdies d'assalt, al comandament d'un capità.

MOVIMENT BURSATIL

MERCAT LLIURE

La sessió d'ahir fou més optimista o almenys hi hagué més fermesa en els rotllos a termini, tant en els carrilers com en el d'accions industrials.

El valor que més s'ha distingit en la millora foren les accions Alacants, en el qual s'han vist algunes compres que, sense ésser de molta importància, podrien éssere preludi d'una tendència.

Els Explosius també han estat bastant demanats i, com es pot veure, sostinguts, amb ànsies de millora.

Valors	Dia 24	Tanca anterior	Alça o baixa
Nord	51'20	50'80	+0'40
Alacant	34'10	33'60	+0'50
Andalús	16'00	16'00	
Explosius	127'50	126'75	+0'75
Transversal	22'00	21'75	+0'25
Montserrat	38'25	38'00	+0'25
Petrolets	6'30	6'15	+0'15
Sucres	44'75	44'65	+0'10
Aigües	146'00	145'50	+0'50

BORSA COMPTAT

Els deutes de l'Estat avui han tornat a agafar la tendència de millora que portaven l'Interior i l'Exterior: canvis sostinguts i amb tendència ferma. On hi ha hagut una bona millora ha estat en els amortitzables 1927, amb impostos i sense impostos, els quals han aconseguit una millora d'importància, com fem notar a continuació:

Amortitzable 1907, amb impostos: sèrie H, 82 (+1'25); sèrie B, 81'50 (+1'00); sèrie C, 81'50 (+1'00); sèrie D, 81'50 (+1'25).

Amortitzable 1927, lliure d'impostos: sèrie H, 96'75 (+1'00); sèrie B, 96'15 (+0'85); sèrie C, 96'00 (+0'75).

El sector del deute municipal, amb molt poc negoci i tendència fluixa. Podem fer notar la baixa de les següents emissions: 1903 semestre, 55'50 (—1'00); emissió 1912, sèrie E, 51'00 (—1'00); emissió 1921 6 %, 71'00 (—0'50); les Diputacions, sense operar.

El rotllo de carrils, molt encalmat i sense res digne de menció, puix que giren als voltants dels canvis anteriors en un quart de diferència amb sentit d'alça o baixa, excepte els Tramvies de Barcelona 6 %, que baixen a 78'50 de 79'75 que feien.

El grup d'aigua, gas, electricitat, industrials i navilleres, sense cap variació ostensible, excepte el Foment d'Obres i Construccions 5 %, que baixen de 77 % a 70. Les obligacions Transatlàntiques especials 6 % han cotitzat 77'25 (+2'25).

Les lliures cotitzen 43'15.

Els dòlars, 12'44.

BORSA OFICIAL

Borsa matí:

Nord: 50'95, 51'10; Alacant: 33'70, 34'00; Colonial: 45'25; Chade: 420 paritat; Chade D: 82'60 paritat; Chade E: 78'20 paritat; Aigües: 143'75; Filipines: 248 paritat; Explosius: 127'65; Rif: 54'25; Petrolets: 6'15, 6'20; Ford: 154, 155; Asland: 65.

DIVISES ESTRANGERES

Lliures: 43'15; Francs suissos: 242'10; Dòlars: 12'44; Marcs: 2'97; Belgues: 172'90; Francs francesos: 48'80; Lires: 63'80.

MERCAT LLIURE DE VALORS

Borsa matí:

Nord: 50'90, 51'25, 51'20; Alacant: 33'80, 34'10; Andalús: 16'00; Explosius: 127, 127'75, 127'50; Transversal: 22'00; Montserrat: 38'25; Petrolets: 6'20, 6'30; Sucres: 43'50, 44'75; Aigües: 146'00.

Borsí migdia:

Nord: 51'20, 51'10; Alacant: 34'10, 34'60, 34'50; Explosius: 127'50, 127'85, 127'75; Docks: 17'50, 17'75; Petrolets: 6'30; Felgueres: 51'00, 51'25; Rif: 54'50; Montserrat: 38'50, 38'65, 38'50.

VALORS
Informació
Compra-Venda
L. GOMIS Corredor de Canvi i Borsa - Fontanella, 15

OBLIGACIONS

Deutes de l'Estat

Interior 4 % A	65'15
» » B	64'75
» » C	64'75
» » D	64'25*
» » E	64'00*
» » F	64'50*
» » G H	62'50*
Exterior 4 % A	80'00*
» » B	79'50*
» » C	79'00*
» » D	77'75
» » E	77'65
» » F	77'65
» » G H	78'50*
Amortitz. 5 % 1920 A	88'50
» » » B	88'50
» » » C	88'65
» » » D	88'35
» » » E	87'75*
» » » F	89'25*
Amortitz. 5 % 1917 A	85'00
» » » B	85'25*
» » » C	85'25
» » » D	87'50*
» » » E	85'00*
» » » F	85'75*
Amortitz. 5 % 1927 A	82'05
» » » B	81'50
» » » C	81'50
» » » D	81'50
» » » E	81'25*
» » » F	81'50*
(amb impostos)	
Amortitz. 5 % 1927 A	96'75
» » » B	96'15
» » » C	96'00
» » » D	95'50*
» » » E	95'50*
» » » F	95'15*
Amortitz. 5 % 1929 A	96'50
» » » B	95'00
» » » C	94'50
(sense impostos)	
Amortitz. 3 % 1928 A	68'25
» » » B	67'75
» » » C	67'75
Amortitz. 4 % 1928 A	79'00*
Bons a Tresoreria A	201'50
Deute Ferroviari 5 %	91'25
» » 4 1/2 %	80'50*

Diversos

Port Barcelona 1905	97'00*
Melilla	102'50*
Sevilla	99'00*
Cadis	97'00*
Marroc 5 %	83'50*
Banc Hipotecari 5 %	89'50*
» » 6 %	99'00*
Caixa d'Emissions	79'00
» Crèdit Local 6 %	77'00*
» » 5 1/2 %	67'75*
» » » interprov.	69'[illegible]
» » » » 6 %	86'00*
Cèdules Argentines	2'47*
Bons Exposició Internac.	88'00*

Ajuntaments i Diputacions

Badalona	75'00*
Ajunt. Barcelona 1903	55'50
» » 1906 B.	59'50*
» » 1906 C.	56'00*
» » 1907 D.	57'00*
» » 1912 B.	56'75*
» » 1912 E.	51'00
» » 1910 D.	58'00*
» » 1912 F.	53'00*
» » 1913 B.	57'50
Ampliació B	58'00*
» 1921 B	71'00
» 1925 Balmes	70'75*
» 1928 Port Franc	70'00*
» 1922 6 % Exposi.	94'50*
» 1948 5 % Exposi.	60'75

CENTRE COTONER DE BARCELONA

LIVERPOOL	Disp.	S.	M.	M.	J.	O.	D.
Tanca anterior	6.02	5.91	5.95	6.00	6.04	5.87	5.89
Obertura							
Segon telegrama							
Tanca							
Alça							
Baixa							

NOVA YORK	Disp.	S.	M.	M.	J.	O.	D.
Tanca anterior	7.80	8.00	8.14	8.30	8.44	7.76	7.93
Obertura							
Segon telegrama							
Tanca							
Alça							
Baixa							

NOVA ORLEANS	Disp.	S.	M.	M.	J.	O.	D.
Tanca anterior	7.83	7.96	8.10	8.25	8.35	7.73	7.89
Obertura							
Segon telegrama							
Tanca							
Alça							
Baixa							

EGIPTE (Liverpool)	Upper Gener	Sakellar Gener	Upper Gener	Sakellar Gener
Tanca anterior	7.10	7.45	8.04	8.44
Obertura				
Segon telegrama				
Tanca				
Alça				
Baixa				

Alexandria. Tanques del dia	S.	N.	O.	D.
Ashmouni				
	D.	M.	J.	

DISPONIBLE EN PLAÇA

Good Middling (Standard Universal)

Texas	Orleans	Any Port
138 1/2	137 1/2	137 1/2

(Base tanca anterior) Import del Comitè: 0'30 ptes.

Arrib. als EE. UU. en un dia . .
Arrib. als EE. UU. des 1'1 agost.
Guanys a Liverpool . . . . .
Transferencia . . . . . .

Any anterior P. — B/s contra A. B.

E C O N O M I A

Eixample 1907	89'00*
» 1927	72'00*
» 1913	74'00*
Bons Reforma	62'35*
Ajunt. València 6 %	68'00*
» Sevilla Exposició	76'00*
» Màlaga	59'50*
Diputacions velles	65'00*
Mancomunitat 1920	59'00*
C. Crèdit Comunal	59'00*
Diputació Barcelona 6 %	83'50*

Ferrocarrils i Tramvies

Nord 1.ª hipoteca 3 %	53'25*
» 2.ª » »	50'00
» 3.ª	50'25*
» 4.ª sèrie	50'00*
» 5.ª hipoteca 3 %	51'50*
Pamplona	49'75
Prioritat	56'00*
Lleida a Reus	56'50*
Astúries 1.ª	47'75
» 2.ª	47'50
» 3.ª » »	48'25*
Segòvia 3 %	44'00*
Almansa 4 %	61'35*
» Adherita	50'50*
Sant Joan 3 %	52'00*
Alsàsua 4 1/2 %	69'00
Osca 4 %	65'25
Nord 6 %	85'00
Valencianes 5 1/2 %	81'50
Alacant 1.ª 3 %	45'15
» 2.ª 3 %	69'50*
» 3.ª 3 %	69'00*
M. S. A. A 5 %	67'00*
» B 1/2 %	69'00*
» C 4 %	57'25
» D 4 %	62'50
» E 4 1/2 %	63'00*
» F 5 %	66'25*
» G 6 %	82'25
» H 5 1/2 %	76'50*
» I 6 %	78'75*
» J 5 %	66'50*
Francès 2 1/2 %	57'00*
» 2 1/4 %	43'50
Directes 2 1/4 %	44'00*
Badajoz 5 %	72'25
Orense primitiva	33'00*
» prioritat 3 %	44'00*
Andalús 1.ª fix 3 %	17'00*
» 1.ª variable	9'00*
» 2.ª fix 3 %	15'00*
» 2.ª variable	8'50*
» 1907	15'00*
» Bobadilla 4 1/2	21'00*
» 6 %	22'50
Groc fix	14'00*
» variable	6'00*
Gris fix	14'00*
» variable	8'00*
Secundària 4 %	23'50*
Manresa - Berga 5 %	29'50*
Sarrià a Barcelona 6 %	68'00*
F. C. Catalunya 5 %	39'00
» » 6 %	47'00
» Catalans vells	
» » nous	
Tànger a Fez 6 %	95'00*
Cremallera 6 %	15'00*
Gran Metro 6 % 1922	61'00*
Transversal 6 %	31'00*
C.ª de Tramvies 4 %	70'00*
» » 5 %	66'00*
Tramvies B. E. G. 4 %	78'00*
» » 5 %	70'00*
» St. Andreu 4 %	73'00*
» Barcelona 6 %	78'50
» Sevilla 6 %	93'00*
» Granada 6 %	79'50*

Aigües, Gas i Electricitat

Aigües Huelva	44'50*
» València	98'00*
» Barcelona 5 %	95'00*
» » 6 %	100'00*
Barcelonesa E 4 %	92'00*
» » 5 %	88'00*
» » 6 %	96'50*
Catalana Gas E. 4 1/2	76'50
» » » 6 %	97'50
» Bons 6 %	92'15
Chade 6 %	102'50
» Bons 6 %	115'00*
Energ. Elèct. Cat. 5 %	86'00*
» » » 6 %	95'00*
» Bons 6 %	96'25*
Forces Motrius 6 %	61'00*
» Bons 7 %	71'00*
Coop. Fluit Elèct. 6 %	40'00*
Gas Lebon 6 %	94'25*
Unió Elèct. Cat. 6 %	91'50
Elèct. Cinca 6 %	82'00
Sevillana Elèct. 6 %	98'00*
Gral. Recs 6 %	70'00*
Recs Llevant 6 %	101'50*
» » Bons	93'00*

Indústries diverses

Forn Andalusia 5 %	100'00*
Asland 5 %	81'00*
» 6 %	95'00*
» 7 %	92'00*
» hip. 6 %	90'00*
Colònia Güell 6 %	95'50*
Cons. i Pavim. 6 %	72'00*
Cros 6 %	99'75
Elèct. M. Ebre 6 %	97'[illegible]*
E. Ind. Aragó 6 %	65'00*
Carbus Metal 6 %	95'00*
Mines Rif 6 % 1918	99'25*
Colorants Exp. 6 %	100'25*
Foment Obres 4 1/2 %	85'75*
» » 5 %	70'00
» » 6 %	85'00*
Sucrera Espanyola 6 %	100'25*
Hullera Espanyola 6 %	76'00*
Maquinista T. M. 6 %	71'00
Potassa Súria 7 %	93'50*
National Pirelli 6 %	98'50*
Teneria Moderna 7 %	74'00*
Unió Cotonera 6 %	53'00*
» Salinera 6 %	101'25
» Vidriera 6 %	79'00*

Navilers i Companyies navals

E. Cons. Naval 6 %	94'50*
Transatlàntica 6 %	85'00*
» 6 %	35'00*
» 5 1/2 %	72'00*
Especial 6 %	77'25
Transatl. Esp.ª 5 %	62'00*
Naval Llevant 6 %	62'00*

ACCIONS

Banc d'Espanya	530'00*
Banc de Catalunya	2'00
Canal Ebre	45'00*
Petrolis	106'50*
Petrolets	6'20
Catalana Gas D	80'50*
» E	91'00*
» F pref. 6 %	91'50
C.ª Transatlàntica O	60'00*
» Transmediterrània	107'00*
Espanya Industrial	120'00*
Hispano-Suïssa	151'00*
Ford	158'00*
Hulleres	55'50*
Indústries Agrícoles	195'00*
Telefònica ordinària	107'50*
» pref. 7 %	102'50
Funicular Montjuïc ord.	19'00*
Grans Pendents M.-Núria	10'00*
Tramvies Barcelona ord.	46'00*
» » 7 %	53'00
» » 6 %	59'00
Cros	115'00

* Els ca[nvi]s assenyalats amb [a]sterisc só[n] canvis anteri[o]rs.

MERCAT DE LLOTJA

Amb poca animació transcorregué la sessió d'ahir, i per tant les transaccions podem considerar-les nul·les.

En blats, malgrat la bona disposició venedora de fa dies i els preus més satisfactoris, el retraïment comprador fa que siguin molt escasses les operacions. Ahir tan sols poguérem registrar una sola d'Ataquines a 47 1/2 estació origen.

Dels altres gèneres poc podem dir, car segueixen iguals per la poca decisió compradora i per altra part la confiança d'un millorament de preus.

CEREALS

BLAT

Aragó segona classe	47 a 50
Navarra segona classe	47 a 48
Castella superior	......
Castella corrent	......
Manxa	47 a 47 1/2
Extremadura cruixer	48 a 48 1/2
Extremadura corrent	44 1/2 a 45
Urgell	46 1/2 a 47
Penedès i comarca	......

(Preus en pessetes els 100 quilos sense sac, damunt vagó origen)

ARRÒS

Bomba Calasparra	125 a 130
Bomba	115 a 120
Bengala	74 a 75
Floret	67 a 68
Matisat segona classe	64 a 66
Selecte	66 a 67
Benlloc O.	63 a 64
Trencat	50 a 51
Farina d'arròs	54 a 56

MORESC, ORDI I CIVADA

Moresc Plata disp.	30 a 30 1/4
Ordi país	32 a 33
Civada Extremadura	33 a 33 1/2
Civada roja	
Escaiola país s. c.	60 a 65

LLEGUMS

Faves Mahoneses s. c.	70 a 80
Faves Extrem. c. And.	
Faves Mallorca noves	48 a 50
Faves Llobregat	
Favons estrangers s. c.	48 a 49
Favons Extr. o And.	51 a 51 1/2
Veces Andalusia noves	43 a 43 1/2
Veces estranger	......
Erps país	39 a 39 1/4
Titus	
Guixes	

MONGETES

Astúries s. c.	......
Gallegues	......
Castella tipus Barco	135 a 136
Castella corrent	125 a 126
Estrangeres, s. classe	......
Mallorca	96 a 98
València segona cl.	100 a 109
Urgell i Comarca	......
Prat noves, s. classe	95 a 105

CIGRONS

Saüc	160 a 175
Mexicans segona classe	110 a 170
Marroc segona classe	60 a 65
Andalusia 44/46	116 a 117
» 48/50	109 a 109
» 52/54	95 a 98
» 54/56	92 a 93
» 58/60	85 a 86
» 60/66	78 a 80
Pelons	65 a 75

(Preus en pessetes els 100 quilos amb sac damunt carro Barcelona)

Pèsols estr. s. c.	105 a 106
Llenties Salamanca	115 a 125
Llenties Andalusia	90 a 95

(Preus en pessetes els 100 quilos damunt carro Barcelona)

FARINES

Força	80 a 85
Extra local	70 a 71
Corrent local	67 a 68
Extra de Castella	70 a 72
Corrent de Castella	67 a 68
Baixa	......

(Preus en pessetes els 100 quilos amb sac damunt carro Barcelona)

DESPULLES

Número 3	......
Número 4	26 a 27
Payones	20 a 21
Terceres	19 a 19 1/2
Quartes	18 a 18 1/2

(Preus en pessetes els 60 quilos amb sac damunt carro Barcelona)

Menut (prims)	18 a 18 1/2
Segonet	17 1/2 a 18
Segó	15 a 16

(Preus en rals la quartera de 70 litres damunt carro fàbrica)

ALTRES GÈNERES

GARROFES

Negra Vinaròs	a 48
Negra Castelló	a 48
Negra Matafera	a 47
Roja	46
Eivissa	a 43

Mallorca	a 43

(Preus en rals els 42 quilos sense sac damunt carro Barcelona)

Polpa remolatxa país	29 a 31
Turtó de coco	39 a 40
Farina de llinosa	36 a 37

(Preus en pessetes els 100 quilos amb sac damunt carro Barcelona)

Alfals primera	7 a 7 1/2
Alfals segona	6 a 6 1/2
Palla d'Urgell	3 a 3 1/2
Palla curta	4 a 4 1/2

(Preus en pessetes els 40 quilos damunt carro Barcelona)

ARRIBADES

Per M. S. A. - Vagons: 21 de blat, 10 de farina i 3 de civada.

Pel Nord. - Vagons: 6 de blat, 2 de farina i 1 de civada.

Pels F. C. Catalans. - Vagons: 1 de farina.

Borses estrangeres

	Londres	París
Londres		8828
Nova York	34612	25517
Holanda	8605	102650
França	8828	
Bèlgica	2493	35375
Itàlia	6750	13085
Alemanya	1454	
Suïssa	178150	49575
Espanya	4303	20595
Dinamarca	1877	469
Suècia	1947	455
Noruega	1996	44175
Lisboa	9900	
Praga	9800	
Àustria	2975	
Argentina	3425	
Rio Janeiro	531	
Montevideo	2900	
Xile		

DADES FACILITADES PER LA CASA JOAQUIM SITGES PADROSA

TANQUES

Mes	Preced.	D'avui	Alça	Baixa

Cacau Nova York

S.	4.44	4.44		
D.	4.65	4.55		
G.	4.58	4.58		

Sucre Nova York

S.	1.07	1.08	1	
D.	1.12	1.14	2	
G.	1.11	1.12	1	

Blat Liverpool

O.	6.5 5-8	5.5 3-4	1 1-8	
D.	5.4 3-4	5.5 3-4	1	
Mr.	5.5 3-4	5.6 3-4	1	

Blat Xicago

S.	50 1-2	50 7-8	3-8	
D.	54 1-8	54 1-2	3-8	
M.	58 3-4	59 1-8	3-8	

Moresc Xicago

S.	30 5-8	30 3-4	3-8	
D.	32 1-4	32 3-8	1-8	
M.	36 3-4	36 7-8	1-8	

Cafè Nova York

S.	7.05	6.95		10
D.	7.10	6.97		13
Mr.	5.90	5.77		13
S.	11.20	11.20		
D.	9.20	9.07		13
Mr.	8.74	8.30		44

Sucre Londres

A.	6.4 1-2	6.4		1-2
S.	6.4 1-2	6.4 1-2		
D.	6.5 3-4	6.5 1-2		1-4
G.	6.6	6.6		

METALLS; Londres

Coure comptat	33.10.0
» 3 mesos	31.03.9
Estany comptat	132.03.9
» 3 mesos	135.05.0
Plom comptat	11.13.9
» termini	11.13.9

SOLER I TORRA G.MANS.

BITLLETS

Francesos, 48'80 per 100.
Anglesos, 43'15 pessetes.
Italians, 63'80 per 100.
Belgues, 34'55 per 100.
Suïssos, 242'10 per 100.
Estats Units, 12'44 pessetes.
Alemanya (Reichsmark), 2'96 pessetes.
Àustria (xil·ling): 1'10 pessetes.
Txecoslovàquia, 34'50 per 100.
Holandesos, 5'01 pessetes.
Suècia, 2'17 pessetes.
Noruega, 2'10 pessetes.
Dinamarca, 2'26 pessetes.
Romania: 6'50 per 100.
Bulgària: 7 per 100.
Turquia: 5'15 pessetes.
Portuguesos, 0'39 pessetes.
Canadà, 10'40 pessetes.
Argentina: 2'30 pessetes.
Brasilers, 0'55 pessetes.
Colombians: 7 pessetes.
Veneçuela, 1'15 pessetes.
Japoneses, 5'15 pessetes.
Argelins, 48'55 per 100.
Egipte, 43 pessetes.
Filipines, 4'55 pessetes.

NOTES D'ECONOMIA

EL TRAFIC DEL CANAL DE SUEZ

El moviment marítim corresponent al mes de maig darrer ha donat dos milions 287.000 tones de tonatge net, acusant una minva de 86.000 tones respecte al mes precedent, i una disminució de 314.000 tones del maig de 1931.

Les expedicions de mercaderies no han estat més que d'1.891.000 tones, que, comparant-les al maig de 1931, mostren una disminució de 512.000 tones.

	Maig 1931	Maig 1932	Dif.
	(en 1.000 tones)		
Sortida	673	539	—134
Tornada	1.730	1.352	—378
T. total	2.403	1.891	—512

En el tràfic nord-sud els bons han baixat de 121.000 a 30.000 tones; el carbó, de 49.000 a 8.000 tones; el material de ferrocarril, de 21.000 a 8.000 tones; el ciment, de 30.000 a 22.000 tones. Els metalls treballats mantenen gairebé el mateix total a 138.000 tones. El petroli ha pujat de 27.000 a 35.000 tones, i la *pasta de fusta* i el paper, de 32.000 a 40.000 tones. Pel petroli, les trameses d'Amèrica han augmentat de 13.000 tones, i els de Rumania, de 6.000 tones; per contra, el contingent rus no ha realitzat més que 10.000 tones contra 24.000.

Respecte al tràfic sur-nord, tots els agrupaments de productes són en disminució. Els olis han passat de 414 mil tones a 298.000; els cereals, de 361.000 a 235.000 tones; els tèxtils, de 131.000 a 102.000 tones; els minerals i metalls, de 130.000 a 81.000 tones. El carbó mineral ha mantingut el seu tràfic amb 280.000 tones contra 286 mil. La goma ha baixat de 56.000 a 49.000 tones.

COMERÇ EXTERIOR SUD-AFRICA

Durant el primer semestre de 1932 les importacions s'han xifrat a setze milions 400.000 lliures sh. sud-africanes, i les exportacions, a 34.400.000 lliures st. Per comparació al mateix període de 1931, les importacions han disminuït de 10.200.000 lliures st., i les exportacions, de dos milions 200.000 lliures st.

COMERÇ EXTERIOR DE SUECIA

Segons les estadístiques oficials, sumen les exportacions un total de 85 milions de corones, i les importacions, de 90.000.000 contra 100.700.000, havent estat de 114.400.444 en juny de 1931; el moviment del comerç exterior de Suècia durant el primer semestre de l'any en curs presenta un saldo de dèficit de 134.000.000. Llevat de la fusta, tubs de ferro i rodaments a boles, gairebé la resta de classes en l'exportació ha baixat notablement.

COMERÇ EXTERIOR DE SUISSA

El balanç del comerç exterior de Suïssa reflecteix d'una manera extraordinària la crisi mundial durant aquests darrers mesos.

El valor de les exportacions suïsses ha baixat de 639 milions de francs en els darrers sis mesos de l'any 1931 a 416 milions en els primers sis mesos d'aquest any, registrant una reculada de quasi 230 milions. Particularment, ha acusat minva el valor de les exportacions de la indústria xocolatera, que ha passat de vuit milions i mig de francs en el segon semestre de l'any passat a 1.200.000 francs en els primers sis mesos d'enguany, i es pot afirmar que aquesta indústria deixa d'ésser gairebé de tot indústria d'exportació.

El valor de les exportacions de la indústria de l'alumini ha disminuït en un 65 per 100; la del calçat, en un 57 per 100; la de màquines, en un 43 per 100, i la de la rellotgeria, en un 36 per 100.

Aquesta crisi del comerç exterior suís és una de les conseqüències de la política proteccionista d'Anglaterra i de l'abandonament del patró or per part del Govern britànic.

MOSAICS ESCOFET
Ronda Universitat, 20

Vida religiosa

Sants d'avui: Lluís, rei de França; Genís, comediant, i Genís d'Arlés, notari, màrtirs, i Lucil·la, verge.

Sants de demà: Ceferí, p. i mr.; Simplici i fills, mrs.; Víctor, mr., i Ireneu, mr.

Quaranta hores. — Avui: església de Sant Vicents de Paül.

Hores d'exposició: de les sis del matí a dos quarts de vuit del vespre.

Demà: a la mateixa església, de dos quarts de set del matí a dos quarts de vuit del vespre.

Comunió reparadora. — Avui: església de Sant Vicents de Paül.

Demà: església parroquial de Sant Pere.

Cort de Maria. — Avui: Visita a Nostra Senyora de Betlem, a la seva església o a Sant Felip Neri.

Demà: Visita a Nostra Senyora de les Gràcies, a Sant Pere o Nostra Senyora del Coll a l'Esperança.

Adoració nocturna. — Avui: Torn del Santíssim Corpus Christi.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori. — Avui: Torn de la Nativitat.

Demà: Torn de Nostra Senyora de Montserrat.

NOMENAMENTS

Han estat signats els següents càrrecs parroquials:

Regent de Santa Eulàlia de Ronsana, Manuel Solà Vinyes; regent de la Guàrdia, Pere A. Fuentes Giménez; capellà encarregat de la barriada de Can Palet, de Terrassa, llicenciat Melcior Cusidó Casanoves; capellà regent de Montmell, Llorenç Garriga Pobla.

OBITUARI

Ha mort en aquesta ciutat, als 47 anys i 23 de professió religiosa, la R. M. Maria dels Dolors Amorós Jordà, religiosa, filla del Santíssim i Immaculat Cor de Maria, que exercia actualment el càrrec de Vicària Provincial i superiora de la Comunitat d'aquesta ciutat.

Moviment marítim

VAIXELLS ENTRATS

Vapor italià "Sabbia", amb càrrega general, de Moçambic.

Vapor espanyol "Ciudad de Mahón", amb càrrega general, d'Eivissa.

Vapor esp. "Rey Jaime II", amb càrrega general i 83 passatgers, de Maó.

Vapor espanyol "Ciudad de Palma", amb càrrega general i 258 passatgers, de Palma.

Vapor espanyol "María Dolores de R.", amb mineral, de Huelva.

Vapor espanyol "Manuela y Aurora", amb carbó, de Gijón.

Vapor noruec "Hertha", amb carbó, de Cardiff.

Vapor anglès "City of Manchester", amb càrrega general, de Bombai.

Vapor espanyol "Isla de Gran Canaria", amb càrrega general i 8 passatgers, de Santa Cruz de Tenerife.

Vapor espanyol "Ebro", amb càrrega general, de Gènova.

Vapor italià "Virgilio", amb càrrega general i 9 passatgers, de Gènova.

Vapor espanyol "Ciudad de Cádiz", amb càrrega general i 44 passatgers, de Las Palmas.

VAIXELLS DESPATXATS

Vapor italià "Virgilio", amb càrrega general, cap a Valparaíso.

Vapor italià "Sabbia", amb càrrega general, cap a Marsella.

Vapor noruec "Balder", amb potassa, cap a Oslo.

Vapor holandès "Ajaxs", amb càrrega general, cap a Tarragona.

Vapor espanyol "Ciudad de Palma", amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor esp. "Rey Jaime II", amb càrrega general, cap a Maó.

Vapor espanyol "Manuela C. de R.", amb càrrega general, cap a Cartagena.

SOLER i TORRA Germans
BANQUERS
Rambla dels Estudis, 11 i 13, i Bon-Succés, 1 i 3
NEGOCIEM ELS CUPONS VENCIMENT PRIMER DE SETEMBRE VINENT
Cambra cuirassada — Caixes de lloguer
per a guardar valors, documents, joies i altres objectes de valor
Compartiments des de 22 pessetes anuals
Pot visitar-se tots els dies feiners, de 9 a 1 i de 3'30 a 6

ADVERTIMENT

Advertim a les persones a les quals interessi la publicació immediata de les notes que ens envien que els originals han de dirigir-se tots a la Redacció, Corts Catalanes, 589, principal, abans de les nou del vespre. Els que ens arribin més tard d'aquesta hora o vagin adreçats a la impremta del diari, Barbarà, 11 i 13, no seran publicats fins al cap de quaranta-vuit hores.

L A T. S. F

Emissions Estrangeres més interessants

FRANÇA. — Ràdio-Paris. 1725 m.: 21'30, Ràdio-concert de discos. - Torre Eiffel, 1445 m.: 20'30, Ràdio-concert de discos. - Poste Parisien, 328 metres: 20'45, Concert de cant i orquestra. - Bordeus, 304 m.: 20'30, Discos; 21'00, "Le bonheur", de Jacqueline, comèdia de Gavault. - Ràdio-Normandia, 214 m.:: 20'30, Concert des de l'Ajuntament de Rouen; 22'00, Ball. - Tolosa, 385 b.: 20'00, Concert variat i Ball. - Alger, 363 m. 20'00, Concert vocal i instrumental, dedicat a l'opereta moderna; 21'00, Concert de discos demanats pels ràdio-oients.

ALEMANYA. — Koenigsberg, 276 metres: 20'00, Concert des de Viena-Salzbourg; 21'45, Recitació: "El paradís dels animals". - Langenberg, 472 m.: 20'30, Música variada; 20'30, Escenes divertides; 22'20, Concert i Ball. - Estutgard, 360 m.: 20'00, Concert de Franciort. - 20'35, Discos de Caruso; 20'50, Teatre: "Creieu en això?", suite d'Usarski; 22'15, Ball.

AUSTRIA. — Viena. 516 m.: 20'00, Concert d'orquestra des de Salzbourg; 22'00, Concert d'instruments de vent.

BELGICA. — Brusselles, 508 m.: 20'00, Concert variat; 21'00, Concert de piano i orquestra des del Casino Knocke.

ANGLATERRA. — Nacional, 1554 metres i 261 m.: 20'25, Ràdio-teatre: "Obsessió; 22'15, Ball: 22'30 a 24'00, Ball per l'orquestra Henri Hall.

HONGRIA. — Budapest, 550 m.: 20'30, Música "da Camera": després, orquestra de tzigans.

ITALIA. — Nord d'Itàlia, 500 m., 331 m. i 273 m.: 20'30, "Anima allegra", òpera de Vittadini. - Roma-Nàpols. 441 m. i 318 m.: 20'45, Concert simfònic.

SUISSA. — Nacional, 403 m.: [illegible] Concert per l'orquestra.

TXECOSLOVAQUIA. — Praga, 488 m.: 20'00, Concert des de Viena-Salzbourg; 22'20, Música popular.

Noticiari de Ràdio

LA RADIO ESCOLAR A TXECOSLOVAQUIA

El ministeri d'Instrucció Pública de Txecoslovàquia està recollint les dades de la ràdio escolar a tot el país. A aquest fi ha distribuït uns qüestionaris als quals han de respondre el personal pedagògic i els alumnes de tots els graus de l'ensenyança. Després ha estat convocada una conferència de professors perquè fixin llurs punts de vista en relació a la reforma que hagi de fer-se en la ràdio escolar tenint en compte l'experiència.

EN COMMEMORACIO

L'any que ve, la societat de radiodifusió de Txecoslovàquia celebrarà el desè aniversari de la seva fundació amb diverses festes.

RADIO LUXEMBURG TINDRA UNA LOCUTORA

L'empresa de Ràdio Luxemburg ha contractat una senyoreta alemanya, de vint-i-quatre anys, per a locutora, que coneix el francès i l'anglès com la seva llengua materna.

PROTESTES CONTRA LES EMISSORES SOVIETIQUES

El Govern suec ha protestat davant el rus per què l'emissora d'Stschelkovo ve donant conferències en suec dedicades exclussivament a la propaganda comunista, i contesta les cartes que li dirigeixen els oients russos.

MUSICA JAPONESA

La "National Broadcasting Company", una de les més importants societats nord-americanes de radiodifusió, acaba d'adquirir l'exclussiva per a radiar a Amèrica els concerts que es donen en un elegant hotel de Toquio. Una emissora d'ondes curtes japoneses radiarà cap a Amèrica. La radiodifusió alemanya, que s'interessa també per aquests concerts, està negociant amb la N. B. C. Es molt probable que puguem sentir la música japonesa retransmesa per les estacions alemanyes.

LA RADIOFONIA A TXECOSLOVAQUIA

Sembla que la societat radiofònica "Ràdio Journal" no pot atendre amb la seva actual organització, al que exigeixen els temps presents, i, en vista d'això, s'estan fent negociacions per a arribar a una reorganització.

PUBLICITAT ORIGINAL

Quan es crida per telèfon a la societat londinenca "Gramophone", i la petita central no pot donar en aquell moment la comunicació que se li demana entrufa la línia que crida amb un reproductor gramofònic que deixa sentir els discos més recents. Així resulta més agradable l'espera dels que criden, i la casa fa una publicitat gratuïta.

NOTICIES RADIOFONIQUES
ASSAIGS PER RADIO

Al final del mes de juliol es verificà a Francfort l'onzè festival de les societats corals alemanyes, en el qual totes les organitzacions assistents havien d'executar aplegades els números del programa. Com sigui que la majoria no arribaven a Francfort fins poc temps abans del concert, i no cabia la possibilitat de fer els necessaris assaigs de conjunt, s'ideà fer-los per ràdio els dos diumenges anteriors a la festa. Un dels cors de Francfort cantà els números, dirigit pel mestre que havia de portar la batuta en el festival. D'aquesta manera, el director i les veus de cada massa coral s'adonaren de la interpretació del que havia d'ésser el comun director, amb la qual cosa s'estalviaven bastants assaigs a Francfort.

TRASLLAT DE L'ESTACIO DE COLONIA A HANOVER

La Direcció de les comunicacions alemanyes ha resolt que es prepari l'estació emissora que anteriorment s'usava a Colònia perquè substitueixi a Hanover la retransmissora que cal retirar. S'usarà una antena vertical d'uns 5 metres d'alçària, i com a longitud d'onda la de 227'4 metres, que abans emprava Colònia, en lloc de la de 556 metres que té ara Hanover. La potència de la nova estació d'aquesta ciutat serà sis vegades més gran que l'antiga.

LES EMPRESES ELECTRIQUES I LES PERTORBACIONS

Els oients d'Aussic, ciutat de Txecoslovàquia, tenen motius per a estar satisfets de llurs autoritats municipals i de l'empresa d'electricitat. Aquestes autoritats han requerit a tot aquell que tingui aparells que produeixin pertorbacions radiofòniques, a què no els facin funcionar des de les dotze del migdia a les dues de la tarda i des de les sis de la tarda a les dotze de la nit. Si calgués usar-los a aquestes hores, hauran de tenir l'artefacte que eviti les pertorbacions, per a la qual cosa l'empresa d'electricitat s'ofereix a donar als interessats tota mena d'informes i els plans de la reforma que sigui indispensable.

UN ORGUE D'ELECTRONS

L'estació Poste Parisien tindrà aviat un orgue elèctric, darrer model, en el qual, en lloc de tubs, hi haurà làmpares de ràdio. L'inventor l'anomena orgue d'electrons.

LA CAÇA DELS "PIRATES"

A Alemanya s'anomena pirates als que eludeixen el pagament de la llicència anual de radiofonia. El ministre de Comunicacions alemany ha ordenat que sels persegueixi sense descans, i sembla que la campanya dóna resultats falaguers. En el primer trimestre de 1930 han comparegut davant les autoritats 288 defraudadors. En el trimestre corresponent a 1931 han estat 264 i en el segontrimestre d'aquest any, 231..

¡QUE NO ES PER A AIXO!

Des de que començà la crisi que pateix el món no hi ha hagut organització hongaresa de finalitat intel·lectual o esportiva que no hagi intentat obtenir diner de la caixa de les cotitzacions dels ràdio-aficionats. Fins ara la radiodifusió hongaresa ha desfet totes les maquinacions. Però el perill en aquest moment és més greu. El ministre de Belles Arts tracta de resoldre la mala situació dels teatres nacionals amb els diners de la radiodifusió. No cal dir que els radio-aficionats protesten enèrgicament.

Catalunya

ARGENTONA

Diverses

Al Casino de la colònia tingué lloc dissabte passat, a la nit, un lluït ball, amb sopar a l'americana, amenitzant els ballables les orquestrines Ibèriam Jazz i Vergé, de Barcelona.

La concurrència fou molt nombrosa, i el Casino i els seus voltants presentaven un aspecte magnífic.

— Ha mort la senyora Catarina Mora i Soler, vídua de Calvet, mare de l'alcalde d'aquesta població, senyor Josep Calvet Mora, al qual trametem el nostre condol.

— L'afluència de familiars que sojornen ací durant l'estiu ha estat enguany molt nombrosa, veient-se els nostres carrers, fonts minerals i llocs de reunió altament concorreguts, presentant la nostra vila un aspecte magnífic.

LLINAS DEL VALLES

Noticiari

Dissabte passat l'Agrupació Santiago Rossinyol representà, al Centre Federal, la comèdia en tres actes "Don Gonzalo o l'orgull del gec" i "El Pintor de Miracles", del plorat mestre.

En les dues obres triomfà plenament tota l'Agrupació.

L'èxit de públic superà totes les previsions. S'espera que dintre de poc les posaran novament en escena.

Aquesta setmana començaran les obres d'ampliació del local a la sala d'espectacles de l'esmentat Centre.

Per a aquesta vetllada el pintor J. Pla, soci d'aquesta entitat, pintà un admirable decorat. Acabada la representació fou servit a l'Agrupació un xampany d'honor per un honorable grup d'amics i admiradors.

— Diumenge passat se celebrà un partit amistós entre la Penya Sant Andreu i la J. E. Llinàs.

Guanyaren els locals per dos gols a cap, després d'un bon partit.

— Les Comissions de festes estant ultimant la confecció del programa de Festa Major, que, com de costum, tindrà lloc els dies 8, 9 i 10 de setembre.

SABADELL

Diverses

Alguns elements de la Secció de Cinema del C. E. del Vallès han aprofitat l'avinentesa de les vacances actuals per a rodar uns films d'excursionisme i documentals.

— Ha estat tramès el següent telegrama:

"Alcalde a ministro Obras Públicas.

Madrid.

Por acuerdo unánime Corporación mi presidencia intereso V. E. disponga condonación derechos almacenaje mercaderías lleguen por ferrocarril esta ciudad durante semana 15 al 22 corriente ya que por convenio patronos y obreros acordádose paralizar trabajos industria y comercio para dar cumplimiento disposición ministerio Trabajo reconociendo derecho vacaciones a trabajadores.

Salúdale, Ribé."

— Ha estat fixat al tauló d'anuncis de la Casa de la Ciutat un anunci relatiu a la provisió de beques vacants de la Universitat de Barcelona.

— Hom prega a tots els que efectuaren treballs per a la Festa Major, per encàrrec de la Comissió de festes, que se serveixin presentar a la secretaria de la dita Comissió les factures corresponents quan més aviat millor.

— Havent-se acordat la celebració d'un concurs públic per a proveir una plaça de peó de l'Escorxador Públic Municipal, la qual té assenyalat el jornal diari de 8'50 pessetes diàries, inclosos els festius, es fa públic que a la secretaria del Municipi es facilitaran les dades i detalls que es precisen.

— Amb destinació a la tòmbola que s'organitza per a engruixir la subscripció pro-Dispensari de Rontgenologia, darrerament s'han rebut diversos donatius.

Llegiu LA PUBLICITAT
Propagueu-la!

ESPECTACLES

TEATRES

TEATRE NOVETATS
Companyia lírica
LLUIS CALVO

Tarda, 2/4 de 5: Gran Matinée de Moda: EL SEÑOR JOAQUIN, per l'Avellí, Ruiz París, León; el cada dia més formidable èxit:
LUISA FERNANDA
per l'eminent Pérez-Carpio, Planes, Mayral, Gorgé, amb la Llanos, Palacios, Ruiz París, Baraja, etc. 35 Professors d'orquestra.
Nit, a 1/4 d'11:
EL SEÑOR JOAQUIN
i l'exitàs:
LUISA FERNANDA
per Vallojera, Planes, Ferret, Mayral i d'altres artistes de la funció de la tarda. - Demà, tarda popular: LA VIEJECITA, per Vallojera, Avellí. L'èxit: EL BARBERILLO DE LAVAPIES. Protagonistes: Avellí - Palacios. Nit: LA VIEJECITA i LUISA FERNANDA per Vila, Vallojera, Vendrell, Gimeno
Despatx a Comptaduria

TEATRE TIVOLI
Comiat de la Companyia de Revistes del Teatro Romea, de Madrid.
Tarda, 4'45, i nit, a les 10: Funcions a benefici del gran LEPE
LA PIPA DE ORO
i FI DE FESTA per GARCI-VERT, JOHN BUX, CARABAVILLAS i el BENEFICIAT: a la nit LA GOYITA, LA VILLITA i l'orquestra del Teatre, dirigida pel mestre MANUEL M. CAINA, interpretarà diverses composicions, i l'entremès:
SANGRE MOZA
per TRINI AVELLI i el BENEFICIAT.

TEATRE NOU
Gran Companyia Lírica de Teatro Cubà
Darrera setmana! Avui, dijous. Tarda, a les 5: Matinée popular. Butaca: 2 Ptes. General: 0'60. Localitats regalades:
LA VIRGEN MORENA
i HABANA - NEW-YORK
Nit, a les 10'15:
LA VIRGEN MORENA
per E. BRITO, i la revista
HABANA - NEW - YORK
24 Girls :: 14 Boys
Orquestra Típica Cubana

CINEMES

COLISEUM
TELÉFONO 18466

Tarda, a les 4'10 - Nit, a les 10:
"EL TENIENTE SEDUCTOR"
per Maurice Chevalier

PUBLI-CINEMA
Actualitats mundials - Documental
Viatges - Etc. - Sessió contínua
Butaca UNA PESSETA
Equip sonor R. C. A. Photophone

Fantàstic
AVUI, TARDA, DE 4 A 8. NIT, A LES 10
BRIGITTE HELM en la filigrana musical
EL DANUBIO AZUL

CINEMA PARIS
TARDA, 4'30 - NIT, 9'45:
Dibuixos sonors
NATACIO
CARBON
SU NOCHE DE BODAS
en espanyol, per Imperi Argentina.

Cinema Principal Palace
Aparell Western Electric
Sessió contínua des de 2/4 de 5:
Dibuixos sonors
LA DANZA ROJA
per Dolors del Rio i Charles Farrell.
UN YANKI EN LA CORTE DEL REY ARTURO

CINE RAMBLAS
R. Centre, 36-38 - Telèf. 18972
AVUI:
Còmica - Dibuixos sonors
UN REPORTATGE SENSACIONAL (sonora), per Olive Brook
SU NOCHE DE BODAS
en espanyol, per Imperi Argentina.
SESSIO CONTINUA
PLATEA: 70 Cèntims

SALONS CINAES
CAPITOL: 4 tarda i 9'45 nit: "El Código Penal" (5'10 tarda i 9'45 nit); "El Circo" (4, 6'30 tarda i 11'25 nit). CATALUNYA: 4 tarda i 9'45 nit: "Ballet ruso" (5'30 tarda i 9'45 nit); "Desamparado" (4, 6'40 tarda i 11 nit). PATHE PALACE: 4 tarda i 9'30 nit: "Más allá de la victoria" (5'10 tarda i 9'30 nit); "Camino del infierno" (6'40 tarda i 10'55 nit). EXCELSIOR: 4 tarda i 9'30 nit: "Aristócratas del crimen" (5'25 tarda i 9'30 nit); "Monte Carlo" (6'30 tarda i 10'55 nit). MIRIA: 4 tarda i 9'45 nit: "Cita trágica" (5'25 tarda i 9'55 nit); "Esclavas de la moda" (6'45 tarda i 11'05 nit). GRAN TEATRE COMTAL: Contínua 3'45 tarda: "La rubia del cuento"; "La legión de los condenados" i "Oriente y occidente". MONUMENTAL: Contínua 3'50 tarda: "El misterio del cuarto amarillo"; "Los hijos de la calle", i "El desfile de la risa". IRIS PARK: Contínua 3'45: "Los hijos de la calle", i "El desfile de la risa". ROYAL: Contínua 3'45 tarda: "Pecadora una vez"; "El puerto infernal", i "La ley del harem". WALKYRIA: Contínua 4 tarda: "Pecadora una vez"; "Su hombre", i "La ley del harem". BOHEMIA: Contínua 4 tarda: "Los cuatro jinetes del Apocalipsis", i "El favorito de la guardia". DIANA: Contínua 3'45 tarda: "Concierto histórico"; "El favorito de la guardia": "El signo del Zorro". ARGENTINA I PEDRO: Contínua 3'45 tarda: "Su última hazaña"; "Amor indiscreto", i "Cuatro hijos".

DIVERSOS

CASINO MASNOU
DISSABTE, 27 D'AGOST, NIT, A LES 11:
REVETLLA AL PARC
Orquestra DEMON'S JAZZ
BANDA MUNICIPAL, de Sabadell
Castell de focs
Buffet - Restaurant
HOTEL RITZ

:: PIANOS ::
lloguer, des de 8 pessetes al mes. - C. SIEGER
ERUC, 78

Llorens
Fàbrica de moneders
213 - VALENCIA - 213
(Entre Balmes i Enric Granados)
MONEDERS
PROCEDENTS
DE MOSTRUARIS
20% Descompte

FONDA SIMON
És on menjareu la millor escudella i olla. Saló per a banquets. Espartería, 6, i Vidriería, 12. Tel. 17992

CAPSES DE LUXE
PER A CASAMENTS I BATEIGS
ANTIGA CASA
BARGUES
38 — SANT PAU — 38

ENDERROCS
García i Vidal
Compra - Venda de materials d'enderrocs
C. Clot, 1 -:- Telèfon 54998

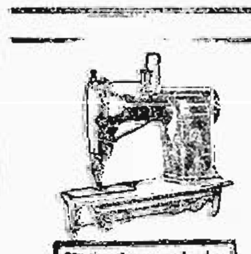

[illegible] Gent n.º 350 (entre [illegible] i Bego[illegible]) Tramvies [illegible]

PETITS ANUNCIS CLASSIFICATS

DIVERSOS

100 a 150 ptes. setmanals treballant pel meu compte propi [illegible] fàbrica [illegible] localitats [illegible]. Sol·licito representants. Apartat 9.097. Madrid.

VIES URINARIES
Defectes sexuals
POLICLINICA FARRE PIJOAN
Rambla Canaletes, 10, 1.er

Barbers i Perruquers
[illegible] i ondulació permanent [illegible] Villadomat, 45.

VIES URINARIES
Clínica Guerau d'Arellano
Pell - Sífilis - Matriu
IMPOTENCIA: Vigor sexual ràpid
Diatermia - Electroteràpia
Rbla. del Centre, 15 (davant carrer Unió). Di 11 a 1 i 4 a 9. Festius: 6'11 a 1

URINARIES
(AMBDOS SEXES)
EL MES EFICAÇ, COMODE, RAPID, RESERVAT I ECONOMIC
Sense rentatges, injeccions, ni altres molèsties, i sense que ningú se n'assabenti, sanareu ràpidament de la blenorràgia, gonorrea (gota militar), cistitis, prostatitis, leucorrea (fluxos blancs en les senyores) i altres malalties de les vies urinàries en ambdós sexes, per antigues i rebels que siguin, prenent durant unes setmanes quatre o cinc COTXETS COLLAZO per dia. Calmen els dolors al moment i eviten complicacions i recaigudes. Demaneu fascicles gratis a A. García, Alcalá, n.º 83. Madrid. Preu: 17'— pessetes.

Gorres de bany
Sabatilles - Flors
Esponges
La més extensa
varietat de models
CASA ROSICH
Central: Ronda Sant Pere, 7
Telèfon 19923
Sucursal núm. 1
Avng. del Portal de l'Angel, 25
Telèfon 19613
Sucursal núm. 2
Tapineria, 33
Telèfon 12940

PIANOS
MARCA SUBLIM
R. MARISTANY
Garantitzada la seva sòlida i excel·lent fabricació sota la respectable signatura de la coneguda i acreditada casa R. MARISTANY Fundada en 1860
LLOGUERS I REPARACIONS, DISCOS, RADIO I ROTLLOS DE LES MILLORS MARQUES, VENDES AL COMPTAT
Gran assortit de música. — Constantment novetats d'èxit. — Sol·liciteu preus i condicions a:
R. MARISTANY - 8, Ronda St. Pere, 8